

**UCHWAŁA Nr /VI/2019
RADY POWIATU w RADOMIU
z dnia 22 marca 2019 r.**

w sprawie zajęcia stanowiska odnośnie sprawozdania z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Radomiu, którego załącznik stanowi sprawozdanie z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Na podstawie § 20 ust. 2 Statutu Powiatu Radomskiego, w związku z art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej /Dz. U. 2018, poz. 1508 z późn. zmianami/, art. 76 ust. 4 pkt 15, art. 182 ust. 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej /Dz. U.2018, poz. 988 z późniejszymi zmianami/ uchwala się, co następuje:

§ 1

1. Po rozpatrzeniu pisemnej informacji przedłożonej przez Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Radomiu o działalności powiatowego centrum pomocy rodzinie wraz z wykazem potrzeb w zakresie pomocy społecznej i pieczy zastępczej oraz sprawozdania z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej Rada Powiatu pozytywnie ocenia i przyjmuje do wiadomości przedłożoną informację.
2. Pisemna informacja, przedłożona przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Radomiu stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Wnioskodawca
Zarząd Powiatu**

U Z A S A D N I E N I E

Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej /Dz. U. 2018, poz. 1509 z późniejszymi zmianami/ nakłada na Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie obowiązek składania Radzie Powiatu corocznego sprawozdania z działalności jednostki.

Realizując zapisy zawarte w art. 112 ust. 12 cyt. powyżej ustawy Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie przedkłada informację o zadaniach realizowanych w ramach wykonywanych obowiązków.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej /Dz. U. 2018, poz. 998 z późniejszymi zmianami/ wprowadziła ponadto obowiązek przedkładania przy informacji z działalności powiatowego centrum także wykazu potrzeb z zakresu pieczy zastępczej.

Ponadto, na podstawie art. 76 ust. 4 pkt 15 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej organizator rodzinnej pieczy zastępczej, którą to funkcję pełni powiatowe centrum pomocy rodzinie ma obowiązek przygotowywania corocznego sprawozdania z efektów pracy.

**Działalność
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Radomiu**

za rok 2018

I. Wstęp, informacje podstawowe, kadra realizująca zadania z zakresu pomocy społecznej

Życie we współczesnym świecie jest na tyle złożone i skomplikowane, że niezdolność jednostki do samodzielnego zaspokajania wszystkich swoich potrzeb często jest zupełnie normalna i zrozumiała. Takie właśnie sytuacje rodzą zapotrzebowanie na pomoc społeczną.

Pomoc społeczna w założeniu ma „dopomagać w rozwoju”, zatem zasadne jest świadome współuczestnictwo i współpraca korzystającego z pomocy, którego nie zwalnia się z odpowiedzialności za siebie. Odwołuje się zatem do samodzielności obywateli, ma służyć jednostkom w osiągnięciu samorealizacji, czyli satysfakcjonującego standardu życia i zdrowia, najpełniejszego rozwoju swoich zdolności, rzecz jasna w harmonii z potrzebami ogółu społeczności /zasada subsydiarności/.

Zadania pomocy społecznej są realizowane przez samorząd terytorialny na poziomie gmin, powiatów i województwa, a także przez administrację rządową, zlecającą najczęściej ich wykonywanie odpowiednim szczeblom samorządu terytorialnego.

Pomoc społeczna prezentuje model rezydualny opierający się na założeniu, że istnieją dwa naturalne kanały, poprzez które jednostka może zaspokajać swoje potrzeby. Jest to rodzina i rynek. Jeśli kanały te są niedrożne z powodu choroby, niepełnosprawności, dysfunkcji rodziny, niezaradności życiowej czy innych przyczyn, zostaje uruchomiany trzeci kanał czyli pomoc społeczna.

Kadrę Powiatowego Centrum tworzą aktualnie 23 osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę (w tym jedna osoba na zastępstwo, za pracownicę przebywającą na urlopie macierzyńskim). W jednostce zatrudniane są także osoby na podstawie umów cywilno – prawnych. Obecnie, 18 pracowników posiada wykształcenie wyższe. 6 osób posiada ukończone studia podyplomowe w formie specjalizacji z zakresu organizacji pomocy społecznej, 1 osoba studia podyplomowe: psychologia kryzysu i interwencji kryzysowej, 1 osoba studia podyplomowe: doradztwo zawodowe z coachingiem i pośrednictwo pracy, 1 osoba studia podyplomowe: asystent rodziny oraz 1 osoba studia podyplomowe: socjoterapia. Ponadto, 5 osób posiada uprawnienia do prowadzenia mediacji w sprawach rodzinnych, 1 osoba ukończyła specjalizację II stopnia w zawodzie pracownik socjalny, 1 pracownik specjalizację z zakresu zarządzania zasobami ludzkimi.

Powiatowe Centrum funkcjonuje na podstawie statutu, nadanego Uchwałą Nr 129/XIV/2016 Rady Powiatu w Radomiu z dnia 18 marca 2016 roku. Organizację i zasady funkcjonowania jednostki określa regulamin organizacyjny zatwierdzony Uchwałą Nr 379/2017 Zarządu Powiatu Radomskiego z dnia 07 sierpnia 2017 roku.

II. Realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych

Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jednym z podstawowych narzędzi realizacji lokalnej polityki społecznej, długotrwałym programem działań, stanowiącym podstawę do inicjowania i realizowania zadań mających na celu poprawę sytuacji mieszkańców powiatu radomskiego.

Mówiąc o powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych należy mieć na myśli w szczególności te działania jednostek pomocy społecznej i innych instytucji pomocowych, które są prowadzone na rzecz poprawy warunków funkcjonowania i zaspokojenia potrzeb przez wybrane kategorie osób i rodzin.

Aktualnie, w związku z zakończeniem z dniem 31 grudnia 2018 roku okresu obowiązywania Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014 – 2018, przyjętej Uchwałą Nr 323/XXXVII/2014 Rady Powiatu w Radomiu z dnia 24 stycznia 2014 roku został przygotowany nowy dokument tj. Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2019 – 2024, zatwierdzona Uchwałą Nr 36/V/2019 Rady Powiatu w Radomiu z dnia 01 lutego 2019 roku.

Cel strategiczny 1

Zintegrowany system wsparcia podstawowej komórki społecznej, jaką stanowi rodzina.

Niewiele rzeczy kształtuje człowieka tak, jak jego rodzina. To wychowanie, tradycje i zwyczaje panujące w rodzinie decydują o tym, jakim człowiekiem stanie się dziecko. Dziecko, przychodząc na świat daje rodzicom ogromną radość i szczęście, ale przede wszystkim nakłada na nich ogromną odpowiedzialność. W prawidłowo funkcjonującej rodzinie to rodzice są dla dzieci. Akceptują je takimi, jakimi są, uznając ich autonomię, wyznaczając jasne reguły i granice postępowania, jednocześnie obejmując swoją opieką i troską.

Niestety, funkcjonowanie wielu rodzin odbiega od standardów wyznaczonych przez normy społeczne. Czasami, bieg wydarzeń i różnych okoliczności sprawia, że członków rodziny dotykają kryzysy: bezrobocie, nałogi, przemoc, zaczynają egzystować w biedzie, zarówno umysłowej, jak i materialnej i pomału tracą nadzieję na poprawę swojego losu. Potrzebują z zewnątrz motywacji do zmiany. System wsparcia tej podstawowej komórki społecznej, jaką jest rodzina opiera się na współpracy pomiędzy samorządem gminnym i powiatowym. Współpraca ta przybiera różne formy.

Do zadań Powiatowego Centrum należy organizacja zespołów ds. oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej. Zapraszani są na nie również pracownicy

ośrodków pomocy społecznej, najczęściej pracownicy socjalni oraz asystenci rodzin, w 2018 roku zorganizowaliśmy **250** takich spotkań. Uczestniczyli w nich także rodzice biologiczni dzieci przebywających w pieczy zastępczej, opiekunowie zastępczy, koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, pedagodzy, psychologowie, przedstawiciele ośrodków adopcyjnych i innych instytucji zaangażowanych w pomoc dziecku i rodzinie, gdyż jest to szansa na spojrzenie na problemy rodziny jako całości.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, pomaganie rodzinie w jej naturalnym środowisku jest zadaniem obowiązkowym gminy. Powiatowe Centrum stara się jednak również ze swojej strony wspierać tych rodziców, którym z uwagi na niewydolność wychowawczą sąd ograniczył władzę rodzicielską nad dziećmi. W 2018 roku, we współpracy ze Stowarzyszeniem na Rzecz Wspierania Rodzin „Nowe Perspektywy”, kolejny już raz zorganizowaliśmy grupę rodziców biologicznych, starających się o odzyskanie władzy rodzicielskiej nad dziećmi. Do udziału zaprosiliśmy łącznie **25** osób. Przeciętnie, raz lub dwa razy w miesiącu uczestniczyli w spotkaniach, zarówno grupowych, jak i indywidualnych, na których omawiane były problemy codziennego życia, kwestie odpowiedzialnej władzy rodzicielskiej, właściwe metody postępowania z dzieckiem. Podczas tych spotkań rodzice mieli również możliwość spędzenia czasu ze swoim dzieckiem na co dzień przebywającym w pieczy zastępczej, pod opieką specjalisty nauczyć się zabawy z nim, rozumienia jego potrzeb. Był także czas na festyn dla rodziców i dzieci, wspólna wigilia. Współpraca z rodziną biologiczną nie jest łatwa, ale w miarę systematycznie w spotkaniach grupy wsparcia uczestniczyło **13** rodziców.

Współpraca ze Stowarzyszeniem stwarza również możliwości rozszerzenia oferty specjalistycznego wsparcia realizowanego przez Powiatowe Centrum, które ze swojej strony zapewnia pomoc psychologa i prawnika. Mieszkańcy powiatu radomskiego mogą zatem korzystać dodatkowo w formie indywidualnej lub grupowej z pomocy terapeuty rodzinnego, terapeuty uzależnień, pedagoga, logopedy, psychologa.

W dalszej części niniejszej informacji omówiona jest współpraca na rzecz rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu zadań opiekuńczo – wychowawczych z organizacjami pożytku publicznego tj. placówką wsparcia dziennego – Towarzystwem Przyjaciół Dzieci w Pionkach, Caritas Diecezji Radomskiej prowadzącym placówkę opiekuńczo – wychowawczą typu socjalizacyjnego, Parafią Rzymskokatolicką p.w. św. Stanisława Biskupa i Męczennika w Wierzbicy, prowadzącą świetlicę socjoterapeutyczną, na których działalność rokrocznie ze strony powiatu radomskiego są przekazywane dotacje.

W ramach realizacji powyższego celu mieszczą się również zadania dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Są one omówione w odrębnym punkcie przedmiotowego sprawozdania dotyczącym realizacji powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Cel strategiczny 2

Zbudowanie zintegrowanego systemu pieczy zastępczej

Pojęcie pieczy zastępczej związane jest z działaniami na rzecz wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Zadanie to jest realizowane ze szczególnym uwzględnieniem podmiotowości dziecka oraz prawa do wychowywania w rodzinie, a w razie konieczności wychowywania poza rodziną – do opieki i wychowania w rodzinnej pieczy zastępczej.

Jeśli rodzina realizuje swoje funkcje, zwłaszcza te o charakterze opiekuńczo – wychowawczym w sposób nieodpowiedni albo wcale – jej rolę, o ile jest to możliwe przejmuje rodzina zastępcza: spokrewniona, niezawodowa bądź zawodowa. Szczegółowo zakres tej tematyki został omówiony w sprawozdaniu z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, stanowiącym załącznik do niniejszej informacji.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, pierwszeństwo przed umieszczeniem dziecka w instytucjonalnych formach pieczy ma forma rodzinna.

Są jednak sytuacje, w których nie można zapewnić dziecku możliwości wzrastania w rodzinie zastępczej, alternatywą staje się wówczas piecza instytucjonalna, czyli placówka opiekuńczo – wychowawcza. Tego typu jednostka jest prowadzona na zlecenie powiatu radomskiego przez Caritas Diecezji Radomskiej.

Dom Matki i Dziecka w Jasieńcu Iłżeckim Dolnym.

Placówka to w istocie trzy odrębne domy: Domek 1 i Domek 2 (umiejscowione w Jasieńcu) oraz Domek w Starachowicach (filia). W pierwszych dwóch może przebywać po 15 wychowanków, natomiast w filii – 14. W 2018 roku placówka kontynuowała tworzenie w Starachowicach domu usamodzielnienia. Oznacza to, że aktualnie przebywają w filii starsi wychowankowie, w tym pełnoletni. Wiodącym celem procesu opiekuńczo-wychowawczego jest proces przygotowania ich do odpowiedzialnego, samodzielnego życia poza placówką.

Od początku stycznia w placówce przebywało łącznie **51** wychowanków, w tym:

- 29 z terenu powiatu radomskiego
- 16 z terenu powiatu warszawsko-zachodniego
- 4 z terenu Miasta Radom
- 1 z terenu powiatu przysuskiego
- 1 z terenu powiatu tatrzańskiego.

Na dzień 31.12.2018 r. na stanie placówki było **25** dziewczynek i **15** chłopców. Średnia wieku kształtuje się na poziomie 16 lat.

W placówce opiekuńczo – wychowawczej podopiecznym oferowane są różne formy wsparcia, umożliwiające powrót do domu rodzinnego, umieszczenie go w rodzinie zastępczej, adopcyjnej bądź ukierunkowane na pomoc przy usamodzielnianiu się poprzez wielopłaszczyznowe oddziaływania: pracę opiekuńczo – wychowawczą, rehabilitacyjną, terapeutyczną, rozwojową, specjalistyczną, korekcyjną oraz pracę z rodziną naturalną. Ocena sytuacji dziecka, omówienie i ustalenie metod pracy z dzieckiem i rodziną odbywa się podczas posiedzeń zespołu ds. okresowej oceny dziecka. W b.r. odbyło się **16** takich zespołów, w których zawsze uczestniczyli pracownicy Powiatowego Centrum. Celem oddziaływań podejmowanych w stosunku do wszystkich podopiecznych jest przede wszystkim zapewnienie im poczucia bezpieczeństwa, ale także wdrażanie do zajęć samoobsługowych, poprawienie relacji z rodzicami oraz opiekunami, niwelowanie deficytów emocjonalnych, występujących zaburzeń zachowań, kształtowanie postaw prospołecznych, motywowanie do realizowania obowiązku szkolnego.

Prowadzony jest przez personel placówki szereg działań także w odniesieniu do rodziców biologicznych dzieci w celu wspierania ich w pełnieniu ról rodzicielskich, rozpoznawania i rozwiązywania problemów rodzinnych, poprawy komunikacji i relacji, pomocy w skutecznym rozwiązywaniu trudności wynikających z osobistych problemów rodzica.

W trosce o prawidłowy i wszechstronny rozwój wychowanków placówka dba o to, aby ich czas wolny był ciekawy i urozmaicony. W minionym roku uczestniczyli np. w Międzynarodowej Wystawie Budowli z Klocków Lego „Inwazja Gigantów” na Stadionie Narodowym w Warszawie, XXIV Ogólnopolskim Turnieju Domów Dziecka w Halowej Piłce Nożnej im. Kazimierza Deyny w Warszawie, widowisku XXI Turnieju Rycerskiego w Iłży, wycieczce do Chorzowa i Parku Rozrywki „Legendia”, meczu piłki nożnej pomiędzy Polską a Litwą na Stadionie Narodowym w Warszawie /dzięki zaproszeniu przez Polski Związek Piłki Nożnej/, kolonii letniej w Białym Dunajcu oraz kolonii „Sportowe wakacje z Evą” w Inowrocławiu, przy współudziale Fundacji Pomocy Społecznej EVA, III Ogólnopolskim Turnieju Domów Dziecka w Piłce Ręcznej w Warszawie.

Dążąc do wszechstronnego rozwijania umiejętności i pasji wychowanków DMiDz angażuje ich do udziału w różnych projektach, konkursach, np. X edycji konkursu na kartkę świąteczną (wychowankowie otrzymali dwa wyróżnienia – nagrody wręczał Wicewojewoda Artur Standowicz), ogólnopolskim konkursie literackim dla dziewcząt, wręczenie nagród odbyło się w Biurze Rzecznika Praw Dziecka w Warszawie – wychowanka otrzymała wyróżnienie, VIII Festiwalu Piosenki Turystycznej dla Osób Niepełnosprawnych pod nazwą „Na góralską nutę” w Marculach, akcji „Czytamy dla Mamy”, której celem było zebranie

funduszy na budowę domu dla nieletnich matek i ich dzieci, konkursie „Głos na marzenie”, I Memoriale Sportowym im św. Jana Pawła II, konkursie plastycznym „Mój przyjaciel” – wychowanek zajął III miejsce.

Dwoje wychowanków zdobyło stypendium dla dzieci uzdolnionych artystycznie lub sportowo – Polish Orphans Charity.

Placówka posiada dobre zaplecze diagnostyczne oraz posługuje się różnymi formami pracy z wychowankami, które opierają się na społecznych metodach stymulacji oraz emocjonalnego rozwoju. Odbywają się zatem specjalistyczne zajęcia indywidualne i grupowe w formie pracy terapeutycznej mającej na celu m.in. stabilizację emocjonalną, wzmacnianie poczucia własnej wartości, naukę radzenia sobie z trudnościami, wdrażanie zasad współżycia społecznego. Podczas pracy z podopiecznymi, są oni zachęcani do samodzielnego myślenia i rozwiązywania problemów, rozwijania wyobraźni i zdolności do ekspresji twórczej. Od kilku lat współpracuje z placówką lekarz psychiatra, z którym nie rzadziej niż raz w miesiącu prowadzone są konsultacje wychowanków. Jeśli zachodzi taka potrzeba, wychowankowie są również konsultowani z seksuologiem, terapeutą FAS i innymi specjalistami. Niestety, coraz więcej dzieci wymaga takich konsultacji.

Najpilniejszą potrzebą, którą zgłasza placówka jest podniesienie stawki średniego miesięcznego kosztu utrzymania 1 dziecka, który aktualnie kształtuje się na poziomie 3.428 zł. /w innych placówkach funkcjonujących w województwie mazowieckim koszt ten często stanowi kwotę rzędu 4.000 - 5.000 zł./.

Wzrost najniższego wynagrodzenia w 2019 roku również będzie pociągał za sobą potrzebę podniesienia wynagrodzeń części personelu. Zachodzi obawa, że mogą pojawić się braki kadrowe w sytuacji, gdy koszt utrzymania 1 dziecka w 2019 roku nie wzrośnie. Niepokój wywołują również informacje o podwyżce cen energii, w ślad za czym pójdą podwyżki wszystkich innych dóbr.

W ramach zadania: Zbudowanie zintegrowanego systemu pieczy zastępczej, Powiatowe Centrum prowadzi również rejestr osób pełniących funkcję rodzin zastępczych niezawodowych, zawodowych oraz kandydatów do pełnienia w/wymienionych funkcji. Dane z Rejestrów, stosownie do potrzeb są przekazywane sądom.

Cel strategiczny 3

Wsparcie środowisk zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym - aktywizacja i integracja

Wszyscy przechodzimy czasem przez trudne chwile, w których potrzebujemy wsparcia, aby móc iść naprzód. Wsparcie społeczne to coś, co z jednej strony pozwala utrzymać się

na nogach, a z drugiej zapobiega ponownemu upadkowi, gdy próbujemy wykonać kilka kolejnych kroków.

Wsparcie społeczne, jako czynnik ochronny jest zatem szczególnym rodzajem pomocy społecznej, która ma służyć rozwiązywaniu problemów osób, którym bez pomocy z zewnątrz byłoby bardzo trudno funkcjonować w środowisku i realizować role społeczne. W tej grupie mieszczą się np. osoby starsze, niepełnosprawne, odczuwające w codziennym funkcjonowaniu wiele ograniczeń wynikających z dysfunkcji fizycznych i psychicznych.

W sytuacji, gdy osoby te nie mają możliwości funkcjonowania w naturalnym środowisku, a wymagają całodobowej opieki, której nie można zapewnić w miejscu zamieszkania mają możliwość skorzystania z pobytu w domu pomocy społecznej. W powiecie radomskim oferta w tym zakresie jest dostosowana do osób z różnym rodzajem niepełnosprawności: przewlekłe psychicznie chorych, przewlekłe somatycznie chorych, dorosłych i dzieci niepełnosprawnych intelektualnie. Wszystkie jednostki posiadają zezwolenia bezterminowe na prowadzenie swojej działalności, wydane na podstawie decyzji Wojewody Mazowieckiego, gdyż spełniają wszystkie obowiązujące w przepisach prawnych standardy usług.

Zadania mające na celu podnoszenie jakości życia osób z niepełnosprawnością intelektualną realizuje **Dom Pomocy Społecznej w Krzyżanowicach.**

Jest to placówka przeznaczona dla **130 kobiet**. Na dzień 31.12.2018 r. w placówce odnotowano komplet pensjonariuszek. **37** podopiecznych, to osoby umieszczone już na tzw. „nowych zasadach”, co oznacza, że gmina, właściwa ze względu na miejsce zamieszkania osoby kierowanej do DPS –u partycypuje w kosztach jej utrzymania.

Średni miesięczny koszt utrzymania 1 mieszkanki na rok 2018 - **3.293,00 zł.**

Mieszkanki Domu to osoby wymagające szczególnego wsparcia, często nie rozumiane przez otoczenie, mające kłopoty w radzeniu sobie w codziennych sytuacjach oraz nawiązywaniu relacji interpersonalnych, nie mające możliwości funkcjonowania w naturalnym środowisku. Z tego powodu, naczelną zasadą Domu jest przede wszystkim dbałość o zdrowie każdej podopiecznej, rozumiane nie tylko jako zadowalający stan fizyczny, ale stan pełnego dobrego samopoczucia, także psychicznego. Służy temu codzienna troska personelu, a także wsparcie 8 wolontariuszy.

Wszystkie mieszkanki korzystają z bogatej oferty zajęć z zakresu rehabilitacji społecznej, dzięki czemu rozwijają swoje umiejętności współpracy w grupie oraz kształtują nowe, praktyczne umiejętności przydatne w codziennym funkcjonowaniu.

Zróżnicowane metody pracy terapeutycznej /m. innymi: metoda Knill, W. Sherborne, sala doświadczania świata/ powodują, że zachowanie mieszanek zdecydowanie się poprawia, jest coraz mniej zachowań agresywnych, podopieczne są bardziej wyciszone, czują się bezpieczne, zintegrowane z placówką, która stała się ich zastępczym domem.

W 2018 r. zostały wykonane następujące prace remontowe oraz konserwacyjne, które miały wpływ na utrzymanie standardu Domu na odpowiednim poziomie oraz wpłynęły na estetykę obiektu /na łączną kwotę 105.721,27 zł./:

- remont 4-ch łazienek w bloku I przy pokojach mieszkalnych i malowanie 9-ciu pomieszczeń w bloku I i II - 66.096,00 zł.
- remont polerki - 580,00 zł.
- remont taboretu elektrycznego - 1.845,00 zł.
- remont kserokopiarki - 599,01 zł.
- remont instalacji wodnej zimnej /zasilenie bloku II/ - 400,00 zł.
- naprawa układu sterującego w piecu konwekcyjnym - 690,03 zł.
- remont układu łożyskowego w pralnicy SC- 40 - 3.321,00 zł.
- wymiana układu grzejnego w pralnicy Elektrolux - 332,10 zł.
- remont przepompowni nieczystości płynnych - 2.864,03 zł.
- usunięcie awarii rozszczelnionego kotła gazowego służącego do podgrzewania ciepłej wody poprzez wymianę na nowy kocioł gazowy - 25.304,10 zł.
- remont instalacji cyrkulacyjnej ciepłej wody w kotłowni i bloku I - 3.690,00 zł.

Na bieżąco wykonywane są konserwacje sprzętu oraz urządzeń będących na wyposażeniu Domu. Wykonane prace mają wpływ na właściwe funkcjonowanie urządzeń technicznych, wydłużenie okresów ich użytkowania, jak również podniesienie poziomu bezpieczeństwa pracy personelu. W ubiegłym roku, w większości pokoi mieszkalnych wykonano również malowanie oraz zmieniono wystrój pomieszczeń.

Dom ustawicznie dąży do integracji mieszkanek ze społecznością lokalną, które są stałymi gośćmi regionalnych i ogólnopolskich przeglądów twórczości artystycznej, a także zaznaczają swój udział w konkursach plastycznych i tanecznych, na których zdobywają liczne nagrody indywidualne oraz zespołowe. Mieszkanki okazjonalnie spotykają się także z mieszkańcami innych Domów Pomocy Społecznej (Wierzbica, Jedlanka, Lipsko), z uczestnikami Warsztatów Terapii Zajęciowej w Jedlance Starej, Pionkach oraz Środowiskowego Domu Samopomocy w Jedlance. Zawijają przyjaźnie, wymieniana jest korespondencja, kontaktują się przez media społecznościowe oraz telefonicznie. Bardzo dobrze układa się współpraca z PSP w Krzyżanowicach oraz Domem Kultury w Iłży. Proces integracji mieszkanek ze środowiskiem lokalnym wzmacniają aktywnie działające: zespół „Tan – Ton”, grupa teatralna „Eksperyment” i sekcja sportowa.

W 2018 roku pensjonariuszki Domu uczestniczyły w następujących wydarzeniach kulturalnych: „Spotkanie Jasełkowe” – impreza integracyjna w PSP w Krzyżanowicach, bal karnawałowy w PSP w Radomiu oraz w DPS Jedlanka i DPS Wierzbica, „Topienie

Marzanny", XIII Tradycje Wielkanocne - impreza organizowana przez WTZ Pionki, Kiermasz Wielkanocny w Iłży, teatrzyk objazdowy – przedstawienie przy współudziale mieszkanki, II Spotkanie z poezją – wierszem, fraszką i piosenką „Wiosna w poezji” w ŚDS Jedlanka, VII Spotkanie Rodzinne w DPS Wierzbica, impreza sportowa - „Każdy jest zwycięzcą swoich słabości” - WTZ Pionki, „Dzień Rodziny” – PSP w Krzyżanowicach, VIII Festiwal Piosenki Turystycznej dla Osób Niepełnosprawnych – Na góralską nutę, spotkanie rodzinne „Nie ma jak rodzina – Noc Świętojańska – Powitanie lata” w DPS Jedlanka. Otrzymała się również wycieczka do Wysokiego Koła, XII Regaty Kajakowe Osób Niepełnosprawnych w Domaniowie, obchody 10 – lecia WTZ Jedlanka Stara, XVI Regionalna Spartakiada Osób Niepełnosprawnych w Skaryszewie, prezentacja przez mieszkanki przedstawienia z okazji Dnia Pracownika Socjalnego pt. „Dzieci i wnuki”, a z okazji Dnia Kobiet „Świtezianka”, XXI Powiatowy Przegląd Twórczości Artystycznej Mieszkańców DPS oraz Osób Niepełnosprawnych oraz Spotkanie Oplątkowe w Wyższym Seminarium Duchownym w Radomiu,

Najpilniejsze potrzeby na rok 2019:

- Wymiana kotłów gazowych w układzie centralnego ogrzewania – wartość zadania: 243.360,00 zł.
- Opracowanie dokumentacji technicznej i kosztorysowej na remont dźwigu osobowego – wartość zadania: 1.900,00 zł.

Zadania mające na celu podnoszenie jakości życia osób przewlekle psychicznie chorych zapewnia **Dom Pomocy Społecznej w Jedlance.**

Placówka stwarza mieszkańcom warunki bezpiecznego i godnego życia zapewniając całodobową opiekę oraz zaspokajając niezbędne potrzeby bytowe, opiekuńcze i wspomagające w formach i zakresie wynikającym z indywidualnych potrzeb wszystkich podopiecznych.

Aktualnie w Domu Pomocy Społecznej w Jedlance zamieszkuje **144** mieszkańców, w tym **71** osób umieszczonych na tzw. „nowych zasadach”.

Średni miesięczny koszt utrzymania 1 mieszkańca w 2018 roku - **3.521,00 zł.**

Dom w Jedlance jest przeznaczony dla **140** mieszkańców, jednak placówka cieszy się dużym uznaniem, stąd aktualnie przebywają w niej **144** osoby. Dom zamieszkuje również osoby niepełnosprawne intelektualnie, które zostały skierowane do placówki przed zmianą profilu Domu, czyli przed 22.09.2008r. Aktualnie są to **44** osoby.

W 2018 roku placówka poniosła wydatki inwestycyjne w wysokości 12.300,00 zł. na wykonanie dokumentacji projektowo - kosztorysowej w zadaniu "Termomodernizacja budynku gospodarczego DPS w Jedlance wraz z osuszaniem murów".

Łączny koszt zadania wynosi 365.172,24 zł, przy czym kwota 171.925,00 została zabezpieczona z kar i opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska.

Inwestycja ma na celu zmniejszenie zapotrzebowania i zużycia energii cieplnej, zmniejszenie kosztów ogrzewania i ciepłej wody użytkowej oraz uzyskanie lepszych efektów z wykorzystania źródeł energii, w tym energii odnawialnej z kolektorów słonecznych, a także poprawę stanu technicznego budynku.

W 2016 r. placówka rozpoczęła realizację inwestycji wieloletniej pn. „Wykonanie przyłącza gazowego wraz z projektem w DPS Jedlanka”, której celem jest zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców i pracowników Domu oraz zmniejszenie w przyszłości kosztów ogrzewania i przygotowywania posiłków poprzez przyłączenie obiektów placówki i sąsiadującego z nią ŚDS do sieci gazu ziemnego. Szacunkowy koszt inwestycji wynosi 70.936,00 zł.

W 2017 r. została wykonana dokumentacja projektowa instalacji gazowej.

W 2018 roku Dom uzyskał pozwolenie na budowę, jednak ze względu na fakt, iż PGE nie rozpoczęła jeszcze budowy przyłącza gazowego, gdyż znacznemu opóźnieniu uległo samo wykonanie dokumentacji projektowej, na razie wstrzymana jest przebudowa wewnętrznej sieci gazowej oraz przebrojenie urządzeń, gdyż prace te będą zbyteczne, jeśli PGE nie rozpocznie budowy sieci gazowej.

W ubiegłym roku na zakupy inwestycyjne wydatkowano środki w wysokości 29.753,70 zł. na zakup pralnicowirówki. Zachodziła również potrzeba zakupu pieca konwekcyjno – parowego, gdyż użytkowany dotąd sprzęt został wyeksploatowany. Dom korzystał z piekarnika elektrycznego zakupionego w marcu 1993 r., który po ponad dwudziestu latach użytkowania był już przepalony, a jedna z jego komór trwale uszkodzona. Wydatkowano na ten cel 14.637 zł. Konieczna była również wymiana zmywarki, intensywnie użytkowanej od 2003 r., na co przeznaczono środki w wysokości 13.222,50 zł.

Prace remontowo-malarskie w pomieszczeniach Domu były wykonywane przez pracowników placówki, przy współudziale skierowanych z Aresztu Śledczego w Radomiu osadzonych.

Najpilniejsze potrzeby na rok 2019:

- kontynuacja zadania inwestycyjnego pn. „Wykonanie przyłącza gazowego wraz z projektem w DPS Jedlanka”. Przewidywane wydatki na ten cel w 2019 roku wynoszą 25.500,00 zł.

Analizując najważniejsze potrzeby Domu, już na etapie projektu planu budżetu na rok 2019 Dom wnioskował o 2 dodatkowe etaty w dziale terapeutyczno – opiekuńczym, gdyż wskaźnik zatrudnienia kształtuje się na poziomie 0,47, a wymagany to 0,5 na jednego mieszkańca domu. Wniosek nie został jednak zaakceptowany.

Zaburzenia psychiczne, przy braku wsparcia ze strony najbliższych często prowadzą do cierpienia i odbierają radość życia, dlatego mieszkańcy są angażowani w różne formy zajęć terapeutycznych, mają także możliwość uczestnictwa w życiu społecznym lokalnego środowiska. W tym roku odbyły się m. innymi: zabawa karnawałowa w DPS w Radomiu, Wierzbicy oraz Łaziskach, a także zabawa karnawałowa w DPS Jedlanka z udziałem zaproszonych gości, impreza Kusaki w Jedlińsku, obchody Dnia Kobiet w DPS Jedlanka i występ mieszkańców oraz przedstawienie dzieci z PSP w Zawadach Starych, pierwszy dzień wiosny – topienie Marzanny. Mieszkańcy uczestniczyli także w „Misterium Męki Pańskiej” w Sanktuarium Matki Bożej Bolesnej w Kałkowie Godowie, prelekcji „Zapomniany Ojciec Niepodległości I.J. Paderewski” w Gminnej Bibliotece Publicznej w Jedlińsku, „Spotkaniu z poezją”, przeglądzie poezji śpiewanej w ŚDS w Jedlance, gminnych obchodach Dnia Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej, Dniu Edukacji Narodowej w PSP w Zawadach Starych, 100-lecie Święta Niepodległości w Jedlance, Festynie Rodzinnym w DPS w Wierzbicy, Międzynarodowych Zawodach Sportowych Seni Cup, Przeglądzie Piosenki Turystycznej w Marculach, Festynie Rodzinnym „Nie ma jak rodzina – Noc Świętojańska – Powitanie Lata”, spotkaniu autorskim Grzegorza Bartosa w Jedlińsku. Odbyły się również wycieczki do Zakopanego, Wysokiego Koła, Kazimierza Dolnego, Krajna, Mniszewa, na Św. Krzyż oraz turnus rehabilitacyjny w Krynicy Morskiej.

Zadania mające na celu podnoszenie jakości życia osób starszych, samotnych, przewlekle somatycznie chorych wykonuje **Dom Pomocy Społecznej w Wierzbicy.**

Są one realizowane poprzez zapewnienie pensjonariuszom godnych warunków życia, stosowanie odpowiednich metod pracy socjalnej, różnych form aktywizacji, świadczenie na co dzień pomocy w pokonywaniu trudności, spowodowanych sytuacją życiową i stanem zdrowia.

Dom Pomocy Społecznej w Wierzbicy to jednostka przeznaczona dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie /**88** miejsc/, przy ul. Sienkiewicza 37, jak również oddział dla osób przewlekle somatycznie chorych /**38** miejsc/ przy ul. Partyzantów 3. Łącznie liczba mieszkańców na dzień 31.12.2018 r. wynosi **128** osób, w tym **58** osób na tzw. „nowych zasadach”.

Średni miesięczny koszt utrzymania 1 mieszkańca na rok 2018 - **3.400,00 zł.**

Miniony rok był obfity w prace, mające na celu podniesienie standardu usług w jednostce, komfortu życia mieszkańców, jak również warunków pracy personelu.

W tym celu wykonano:

- malowanie pomieszczeń mieszkalnych i użytkowych II piętra oraz korytarza III piętra DPS ul. Sienkiewicza 37 – wartość zadania 100.000,00 zł.
- remont schodów wejścia bocznego od strony ZOZ w Wierzbicy i do kotłowni ul. Sienkiewicza 37 /demontaż betonowych schodów i wykonanie schodów z kostki oraz remont wejścia bocznego ul. Partyzantów 3/ rozebranie wykładzin podestu i stopni schodowych z płytek i położenie nowych płytek/ - wartość zadania: 5.000 zł.
- wymiana uszkodzonych wykładzin podłogowych w kilku pokojach mieszkalnych DPS ul. Sienkiewicza 37 /zdjęcie zniszczonej wykładziny, przygotowanie wylewki i położenie tarketu – wartość zadania 11.998,26 zł.,

Wykonano również inwestycje:

- montaż instalacji monitoringu ul. Sienkiewicza 37 - wartość zadania: 29.999,70 zł.
- montaż instalacji monitoringu ul. Partyzantów 3 – wartość zadania: 23.499,15 zł.
- termomodernizacja części administracyjnej budynku DPS ul. Sienkiewicza 37 – wartość zadania: 44.727,02 zł. Zakres robót: przygotowanie dokumentacji do przetargu (kosztorysy, przedmiary, specyfikacja techniczna), demontaż orygnowania i rur spustowych, przygotowanie podłoża ścian budynku do termomodernizacji, docieplenie ścian zewnętrznych wraz z kolorystyką elewacji, wymiana parapetów, montaż rynien i rur spustowych;

oraz remonty w oddziale przy ul. Partyzantów 3:

- remont wejścia głównego – wartość zadania: 14.990,01 zł. Zakres robót: przygotowanie dokumentacji do przetargu (kosztorysy, przedmiary, specyfikacja techniczna), zerwanie płytek i kostki brukowej, położenie prefabrykatów betonowych imitujących płyty typu TRAVERTYN.
- naprawa obróbek blacharskich przy kominach i wymiana rynien - wartość zadania: 24.800,55 zł. Zakres robót: przygotowanie dokumentacji do przetargu (kosztorysy, przedmiary, specyfikacja techniczna), demontaż istniejących rynien, wykonanie i montaż nowych rynien, wymiana obróbek blacharskich przy kominach.
- częściowa wymiana drzwi wewnętrznych w pokojach mieszkalnych – wartość zadania 36.043,92 zł. zakres robót: demontaż starych drzwi, montaż i obróbka nowych.
- wymiana drzwi wewnętrznych na dymoszczelne i p/pożarowe oraz wymiana hydrantów, zgodnie z zaleceniem pokontrolnym Państwowej Straży Pożarnej w Radomiu – wartość zadania 26.162,00 zł. Zakres robót: demontaż starych drzwi,

montaż i obróbka nowych.

- naprawa oświetlenia ewakuacyjnego - wartość zadania 8.856,00 zł. Zakres robót: wymiana zużytych opraw oświetlenia, modułów awaryjnych, opraw rastrowych, montaż nowych elementów, pomiar oświetlenia awaryjnego.

Najpilniejsze potrzeby na rok 2019:

- remont świetlicy i częściowe malowanie w DPS ul Partyzantów 3 - wartość zadania 70.000,00 zł.
- malowanie korytarza i pomieszczeń mieszkalnych I piętra i pokoi mieszkalnych na III piętrze ul. Sienkiewicza 37 - wartość zadania 120.000,00 zł.
- wymiana tarketu w kilku pomieszczeniach mieszkalnych DPS ul. Sienkiewicza 37 - wartość zadania 30.000.00 zł.

Zadanie inwestycyjne:

- „Modernizacja kotłowni olejowej w DPS w Wierzbicy ul. Sienkiewicza 37" - w związku ze złym stanem technicznym dwóch kotłów dostarczających gorącą wodę oraz w czasie zimy zapewniających ogrzewanie Domu, MOW i PZOZ istnieje pilna potrzeba ich wymiany na bardziej sprawne i efektywne lub zamontowanie nowego kotła wspomagające istniejące dwa kotły. Wartość zadania 200.000.00 zł .

Świadczone w placówce usługi uwzględniają indywidualne potrzeby mieszkańców, którzy dzięki oferowanej terapii zajęciowej, rehabilitacji, integracji ze środowiskiem lokalnym poprawiają swoją kondycję fizyczną i psychiczną, czują się potrzebni, odzyskują poczucie własnej wartości.

Do ważniejszych wydarzeń z życia placówki zaliczyć należy imprezy zorganizowane na terenie Domu, takie jak: kolędowanie w DPS w Wierzbicy z dziewczętami z MOW w Wierzbicy, zabawa karnawałowa z udziałem zaprzyjaźnionych Domów: Jedlanka Krzyżanowice, Radom, VII Spotkanie Rodzinne z udziałem pensjonariuszy i ich rodzin, grill z okazji Dnia Dziecka, zabawa Andrzejkowa z gośćmi z zaprzyjaźnionych Domów w Jedlance, Krzyżanowicach i Radomiu.

W 2018 roku odbyły się również liczne imprezy tzw. wyjazdowe: zabawa karnawałowa w DPS w Jedlance, udział w Tradycjach Wielkanocnych w Pionkach – wystawa prac, spotkanie poetyckie w ŚDS w Jedlance, udział w zawodach sportowych w Kielcach, udział w rajdzie po Górach Świętokrzyskich, wyjazd na basen i do kina do Radomia, udział w konkursie Pieśni Patriotycznej w Kowali, wycieczka 4 - dniowa do Zakopanego i na Słowację, spartakiada w Kałkowie oraz Skaryszewie, memoriał sportowy na pływalni w Radomiu, zabawa andrzejkowa w DPS Jedlance, przegląd twórczości artystycznej osób niepełnosprawnych w Iłży – wystawa prac.

Podkreślić należy, że realizacja zadań statutowych, zarówno w sferze merytorycznej, jak i finansowo – gospodarczej we wszystkich domach pomocy społecznej przebiegała prawidłowo.

Formą dziennego wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi jest **Środowiskowy Dom Samopomocy w Jedlance**, którego głównym celem jest umożliwienie uczestnikom prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie, pomoc w osiągnięciu satysfakcji ze swojego życia, pomimo ograniczeń i trudności, jakie stwarza choroba. Funkcjonowanie ŚDS jest finansowane z budżetu Wojewody Mazowieckiego, gdyż jest to zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Jedlance jest jednostką dziennego pobytu, czynny od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 16.00. Swoim zasięgiem obejmuje mieszkańców z terenu gmin: Jedlińsk, Jastrzębia, Przytyk oraz Zakrzew. Placówka umożliwia transport podopiecznych do Ośrodka.

Aktualnie, w zajęciach uczestniczy komplet podopiecznych tj. **35** osób, w tym: typ A – **20** osób przewlekłe psychicznie chorych, typ B – **15** osób niepełnosprawnych intelektualnie. W zajęciach bierze udział także **6** osób oczekujących na wolne miejsce w placówce, są to tzw. „klubowicze”.

Zajęcia w Ośrodku odbywają się w formie zajęć grupowych oraz indywidualnych, dostosowanych do potrzeb i możliwości osób niepełnosprawnych, w oparciu o opracowany dla każdego uczestnika indywidualny plan postępowania wspierająco – aktywizującego. Obejmują one różnorodne treningi: funkcjonowania w codziennym życiu, umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów, umiejętności spędzania czasu wolnego, gospodarowania własnymi środkami finansowymi, dbałości o wygląd zewnętrzny, w tym nauka higieny. Podopieczni mogą liczyć również na wsparcie pedagoga, psychologa, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych oraz na inne formy postępowania przygotowujące do uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej lub podjęcia zatrudnienia, w tym w warunkach pracy chronionej na przystosowanym stanowisku pracy.

W ośrodku działają cztery pracownie: rękodzieła artystycznego, plastyczna, kulinarna oraz informatyczna.

ŚDS stwarza również możliwość zaprezentowania przez uczestników swoich umiejętności na zewnątrz. W 2018 roku brali udział w licznych imprezach i uroczystościach o zasięgu lokalnym i wojewódzkim. Odbyły się między innymi: jasełka w PSP w Bierwcach, zabawa karnawałowa w DPS-ie w Jedlance oraz w Miejskim Ośrodku Kultury w Pionkach przy udziale Katolickiego Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych, XIII Tradycje Wielkanocne Pionki /II miejsce za ciasto wielkanocne/, wyjazd do Obserwatorium Astronomicznego ASTROBAZA w Radomiu, do Muzeum Narodowego i Muzeum Zabawek, II Spotkanie

z poezją – wierszem, fraszką i piosenką, Kusaki w Jedlińsku, prelekcja Sebastiana Piątkowskiego pt. „Zapomniany Ojciec Niepodległości I.J. Paderewskiego”, Dni Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej.

Podopieczni wzięli również udział w Wojewódzkim Turnieju Boccia w Kielcach /II miejsce/, X Rajdzie na Raty po Górach Świętokrzyskich, festynie rodzinnym w DPS-sie w Wierzbicy, Spektaklu Teatralnym „Opowieści o Królestwie” przedstawionym przez Agencję Artystyczną GALANA Anna Zmarlicka, wycieczce do ZOO w Warszawie, V edycji Przeglądu Twórczości Patriotycznej Osób Niepełnosprawnych pod nazwą „Cudowne Ogrody”, szkoleniu dla uczestników ŚDS Jedlanka „Pierwsza Pomoc Przedmedyczna” przy współpracy Radomskiej Stacji Pogotowia Ratunkowego, XIII imprezie sportowej osób niepełnosprawnych zorganizowanej przez Warsztaty Terapii Zajęciowej w Pionkach „Każdy jest zwycięzcą swoich słabości” /III miejsce w puzzlach, III w biegu na 30 m mężczyzn, II w rzucie piłką do kosza, III w rzucie piłką lekarską kobiet, II w strzale do bramki, III w kręglach/, I Ogólnopolskim Festiwalu Twórczości Osób Niepełnosprawnych Intelktualnie „Tacy sami” z okazji XV Dni Godności w Radomiu, Przeglądzie Piosenki Turystycznej w Marculach /III miejsce/, spotkaniu rodzinnym „Nie ma jak rodzina – Noc Świętojańska – Powitanie Lata” w DPS Jedlanka, wycieczce do Królewskich Źródeł, XII Regatach Kajakowych, IV Ogólnopolskim Mitingu Lekkoatletycznym Osób Niepełnosprawnych w Kozienicach, Spartakiadzie Osób Niepełnosprawnych w Kałkowie – Godowie, Wojewódzkim Biegu Przełajowym Tokarnia/, warsztatach w ŚDS Jedlanka z doradcą zawodowym z Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Radomiu, wycieczce do Zakopanego, Spartakiadzie Osób Niepełnosprawnych w Kozienicach /I miejsca za wyścig w workach, rzut piłeczką palantową, skok przez skakankę, rzut piłką lekarską, II miejsca – slalom z kijem do unihokeja, skok w dal, wyścig w workach, bieg na 200m, III miejsca – rzut piłką lekarską, skok w dal, wyścig w workach/, 10 - leciu Warsztatów Terapii Zajęciowej w Jedlance Starej, XVI Regionalnej Spartakiadzie Integracyjnej „Skaryszew 2018”- I miejsce w ringo, II miejsce oraz wyróżnienie w biegu na wózkach, I Memoriale Sportowym im. św. Jana Pawła II, Igrzyskach Sportowo – Rekreacyjnych Osób Niepełnosprawnych w Radomiu, III Konkurs Taneczny Osób Niepełnosprawnych „Taniec Ludowy” - wyróżnienie w kategorii zespół oraz II miejsce w kategorii duet, warsztatach zoologicznych w ŚDS Jedlanka – zajęcia z alpakami, **VII Ogólnopolskim Festiwalu Twórczości Osób Niepełnosprawnych „FART” 2018, Mikołajkowych Zawodach Sportowych Osób Niepełnosprawnych w Radomiu.**

Najpilniejsze potrzeby na rok 2019:

- Wejście do kotłowni ŚDS, stanowisko do parkowania autobusu ŚDS. Zakres prac: demontaż starych płyt. Ułożenie nowej kostki brukowej – 60 m². Wartość prac: 8.800 zł. Prace te są konieczne, gdyż wejście

do kotłowni wymaga rekonstrukcji, ponieważ są powybijane dziury, są liczne wyłomy i popękane płyty. Stanowisko do parkowania autobusu ŚDS wymaga powiększenia dla lepszego i bezpieczniejszego manewrowania autobusem, a tym samym zwiększenia bezpieczeństwa uczestników Ośrodka.

- Demontaż starego ogrodzenia w parku. Montaż nowego ogrodzenia /60 mb/. Wartość zadania: 11.200 zł. Ogrodzenie wymaga rekonstrukcji, ponieważ jest pochylone, zniszczone, ma liczne dziury, uszczerbki. Modyfikacja jest konieczna w celu poprawy standardu usług.
- Postawienie śmietnika przed budynkiem ŚDS. Wartość zadania: 15.000 zł. Kontener na odpady aktualnie stoi w głębi placu ŚDS. Ciężki samochód musi przejeżdżać przed wejściem do Ośrodka, co stwarza zagrożenie dla uczestników. Zachodzi również obawa uszkodzenia nowo ułożonej kostki.

Do grupy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym należą również wychowankowie rodzinnej oraz instytucjonalnej pieczy zastępczej. Osoby te, będąc u progu rozpoczęcia dorosłego samodzielnego życia, przy braku wsparcia ze strony najbliższych często czują się zagubione, brakuje im wielu umiejętności, które są potrzebne w codziennym funkcjonowaniu i pełnieniu ról społecznych. Formy pomocy oferowane przez Powiatowe Centrum muszą być zatem zróżnicowane, przybierają postać finansową, rzeczową, specjalistycznego poradnictwa, pracy socjalnej, obejmują również przygotowanie oraz realizację indywidualnego programu usamodzielnienia pod kierunkiem opiekuna usamodzielnienia.

W 2018 roku koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej mieli pod swoją opieką **22** pełnoletnich wychowanków, którzy pomimo uzyskania pełnoletności pozostali w rodzinach zastępczych. Wychowankowie, którzy zdecydowali się na rozpoczęcie samodzielnego życia tj. **44** podopiecznych rodzinnej pieczy zastępczej oraz **13** wychowanków instytucjonalnej pieczy korzystało ze wsparcia pracownika socjalnego oraz starszego specjalisty pracy socjalnej.

Ustawa o pomocy społecznej nakłada na Powiatowe Centrum obowiązek pomocy cudzoziemcom, którzy uzyskali na terytorium Polski status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą w ramach indywidualnego programu integracji. Zadanie to w 2018 roku nie było realizowane, gdyż na terenie powiatu nie przebywają osoby posiadające status uchodźcy.

Na bieżąco jest realizowany natomiast „Powiatowy program działań na rzecz osób niepełnosprawnych”, zawierający katalog działań mających służyć poprawie jakości życia

tej grupy osób. Poszczególne zadania określone w programie zostały opisane w odrębnym punkcie przedmiotowego sprawozdania.

Cel strategiczny 4

Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego

Aby realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej przynosiła efekty, pracownicy Powiatowego Centrum podejmują działania mające na celu doskonalenie zawodowe czyli ulepszanie, poprawianie i zdobywanie coraz większych umiejętności i kompetencji. Uczestniczą w szkoleniach, konferencjach, seminariach itp.

1.	Nowa polityka rachunkowości po wejściu w życie rozporządzenia w sprawie zasad rachunkowości.	Główna księgowa
2.	Instrukcja kancelaryjna i archiwizacja dokumentów w praktyce.	Samodzielny referent
3.	Przygotowanie do obowiązkowej elektronizacji zamówień publicznych - zamówienia do i powyżej 30 000 euro - szkolenie dla kadry technicznej i osób zajmujących się zamówieniami publicznymi w jednostce.	Starszy specjalista
4.	Certyfikowany kurs Inspektora Ochrony Danych Osobowych z warsztatem wdrożenia Polityki Ochrony Danych Osobowych zgodnej z przepisami RODO.	Starszy specjalista
5.	Kontrola lub zwrot dotacji udzielonych przez jednostki samorządu terytorialnego organizacjom pozarządowym.	Starszy specjalista
6.	Przemoc wobec dzieci, formy rozmowy z dzieckiem - ofiarą przemocy, formy wsparcia rodzica wspierającego.	Kierownik Zespołu Pracownik socjalny Samodzielny referent
7.	RODO w zamówieniach publicznych.	Starszy specjalista
8.	W służbie praw dziecka - dziedzictwo Ireny Sendlerowej.	Kierownik Zespołu Starszy specjalista pracy socjalnej
9.	System obsługi wsparcia finansowego ze środków PFRON.	Starszy specjalista Starszy referent
10.	Zmiana polityki rachunkowości w aspekcie przepływu podatku Vat - Split payment - zmiana obowiązująca od 01.07.2018 r.	Główna księgowa
11.	Znowelizowane postępowanie administracyjne w praktyce. Skutki zmian przepisów w świetle orzecznictwa i doświadczeń urzędników.	Kierownik Zespołu Samodzielny referent
12.	Dobry start	Starszy specjalista pracy socjalnej Pracownik socjalny
13.	Prawo zamówień publicznych na dostawy i usługi oraz zasada konkurencyjności w projektach finansowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2014-2020.	Starszy specjalista
14.	Skuteczność pieczy zastępczej - wsparcie dziecka i rodziny, zaangażowanie gmin i powiatów województwa mazowieckiego.	Dyrektor

15.	Alkoholowy zespół płodowy (FAS). Wyzwania medyczne, psychologiczne, edukacyjne, ekonomiczne i prawne.	Psycholog
16.	Ekonomia społeczna na Mazowszu - perspektywy rozwoju do 2022 roku. Wyzwania stojące przed lokalnymi instytucjami, podmiotami i wspólnotami w obszarze ekonomii społecznej.	Kierownik Zespołu Pracownik socjalny
17.	Przemoc, nienawiść czy zaufanie i współpraca.	Psycholog
18.	Kwalifikowalność personelu merytorycznego i administracyjnego w projektach współfinansowa - nych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w świetle obowiązującego prawa i wytycznych.	Starszy specjalista
19.	Zamknięcie ksiąg rachunkowych za 2018 rok - organizacja prac w dniu 17.12.2018 r.	Główna księgowa
20.	Prawo rodzinne	Kierownicy zespołów
21.	Ekonomia społeczna na Mazowszu – perspektywy rozwoju do 2022 roku. Wyzwania stojące przed lokalnymi instytucjami, podmiotami i wspólnotami w obszarze ekonomii społecznej.	Kierownicy zespołów

Osoby pełniące w Powiatowym Centrum funkcje koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej również systematycznie poszerzają swoją wiedzę i doskonalą swój warsztat pracy. Wykaz szkoleń, w których w bieżącym roku uczestniczyli pracownicy realizujący zadania z zakresu pieczy zastępczej, znajduje się w sprawozdaniu z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Cel strategiczny 5

Partnerstwo na rzecz realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej i rozwiązywania problemów natury społecznej

Partnerstwo jest jedną z ważniejszych zasad społeczeństwa obywatelskiego, jego cechą i czynnikiem sprawczym. W lokalnej przestrzeni partnerskie relacje pomiędzy różnymi jednostkami dają najlepsze możliwości rozpoznawania i odpowiadania na potrzeby społeczne. Tak jak dialog społeczny, posiada różne formy i rozwija się na różnych poziomach.

W 2018 roku, współpraca na rzecz rozwiązywania problemów społecznych była realizowana z następującymi podmiotami:

Caritas Diecezji Radomskiej Dom Matki i Dziecka w Jasieńcu Iłżeckim Dolnym.

Koszt utrzymania 1 dziecka w 2018 roku to kwota **3.428 zł.** miesięcznie.

Wydatki na utrzymanie wszystkich dzieci na dzień 31 grudnia 2018 roku wyniosły kwotę **1.635.229,02 zł.**

Kwota dotacji, którą powiat radomski przekazał na utrzymanie dzieci pochodzących z naszego terenu to **858.095,74 zł.**

W związku z tym, że w placówce przebywają podopieczni pochodzący z terenu innych powiatów, na podstawie zawartych porozumień otrzymujemy dotacje tytułem zwrotu poniesionych wydatków.

Na podstawie porozumienia z Gminą Miasta Radomia powiat radomski otrzymał dotację w wysokości **164.400,00 zł.**

Na podstawie porozumienia z Powiatem Warszawskim Zachodnim powiat radomski otrzymał dotację w wysokości **584.938,96 zł.**

Na podstawie porozumienia z Powiatem Przysuskim powiat radomski otrzymał dotację w wysokości **14.118,32 zł.**

Na podstawie porozumienia zawartego z Powiatem Tatrzańskim powiat radomski otrzymał dotację w wysokości **13.676,00 zł.**

Zgodnie z art. 191 ust 10 ustawy w przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Z tego tytułu dochody uzyskane przez powiat radomski wyniosły za 2018 roku – **373.634,49 zł.**

Świetlica Środowiskowa „Betania” przy parafii Rzymsko – Katolickiej św. Stanisława Bpa M. w Wierzbicy – kwota dotacji 15.000 zł.

Zadania realizowane przez tę jednostkę zostały omówione w części dotyczącej zagadnień przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Środowiskowe Ognisko Wychowawcze Towarzystwa Przyjaciół Dzieci w Pionkach, Oddział Powiatowy Starostwa Radom – kwota dotacji 198.000 zł.

Jest to placówka wsparcia dziennego, gdzie 60 dzieci i młodzieży z miasta i gminy Pionki korzysta z różnych form wsparcia. Działania Ogniska mają na celu zapobieganie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży, sieroctwu społecznemu, jak również zapewnienie rodzicom pomocy w rozwiązywaniu ich problemów, gdyż są to rodziny często żyjące na granicy ubóstwa, w których występuje problem alkoholowy, niezaradne życiowo i wychowawczo.

Ideą Ogniska jest wyrównywanie szans dzieci i młodzieży, przy jednoczesnym zwiększaniu ich motywacji do samorozwoju poprzez realizację zadań opiekuńczych, wychowawczych,

edukacyjnych i terapeutycznych. Pomoc w przezwyciężaniu trudności dnia codziennego, w poprawnym funkcjonowaniu w rodzinie i grupie rówieśniczej.

Ognisko realizuje następujące formy wsparcia:

- dożywianie 5 dni w tygodniu: obiad i podwieczorek, a w okresie ferii zimowych oraz letnich: śniadanie, obiad i podwieczorek;
- pomoc w wyrównywaniu braków edukacyjnych /pomoc w nauce/;
- pomoc opiekuńczo – wychowawcza, zajęcia z zakresu profilaktyki uzależnień dla dzieci i ich rodziców;
- organizacja i zagospodarowanie czasu wolnego, różnorodne metody pracy: pedagogika zabawy, biblioterapia, zajęcia plastyczne, sportowe, socjoterapia, papieroplastyka;
- organizacja akcji „Zima w mieście” oraz „Lato w mieście” oraz wielu innych imprez okolicznościowych. W omawianym okresie odbyły się między innymi: Dzień Dziecka, Festyn rodzinny, wycieczka do Królewskich Źródeł, wycieczki rowerowe, bal karnawałowy, uroczysta Wielkanoc, Wigilia, Dzień Babci i Dziadka, Dzień Matki, wyjazdy na basen, do Hula Parku i wiele innych.

Podopieczni TPD to dzieci w wieku od 4 do 18 lat, często przejawiające zaburzenia w zachowaniu, mające problemy z wyrażaniem emocji, z niską samooceną.

Wsparcie, które otrzymują w Ognisku poprawia ich codzienne funkcjonowanie, przystosowanie do szkoły i środowiska rówieśniczego. Działania Ogniska są także ukierunkowane na integrację życia rodzinnego, kształtowanie u rodziców niewydolnych wychowawczo właściwych postaw i metod postępowania w stosunku do dzieci.

Stowarzyszenie na Rzecz Wspierania Rodzin „Nowe Perspektywy” – grupa wsparcia dla rodzin zastępczych – kwota dotacji 17.000 zł.

Zakres współpracy ze Stowarzyszeniem w tym aspekcie został omówiony w sprawozdaniu z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Stowarzyszenie na Rzecz Wspierania Rodzin „Nowe Perspektywy” – program służący działaniom profilaktycznym w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie – kwota dotacji 6.000 zł.

Zakres współpracy ze Stowarzyszeniem w tym aspekcie został omówiony poniżej, w punkcie dotyczącym realizacji działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Wzorem lat ubiegłych kontynuowana jest współpraca ze **Związkiem Harcerstwa Polskiego Chorągiew Mazowiecka w Płocku**, dzięki której dzieci z terenu powiatu radomskiego, pochodzące z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym, wyjeżdża

na wakacje. W 2018 roku, w ramach akcji POGODNE LATO z wypoczynku letniego w miejscowości Gorzewo od 16 do 30 lipca 2018 roku skorzystało **43** dzieci.

III. Działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie

To, co odróżnia przemoc domową od innych czynów karalnych to fakt, że często ma miejsce za zamkniętymi drzwiami w przysłowiowych czterech ścianach. Bardzo często, osoby doświadczające przemocy czują się osamotnione i zdane tylko na siebie, gdyż ich dramaty zwykle rozgrywają się w „zaciszu” własnego domu.

Istotą przemocy jest zachowanie, którego intencją jest pośrednie lub bezpośrednie wyrządzenie szkody, sprawienie cierpienia, wykorzystanie do czynów bezprawnych, narzucanie władzy, panowanie. Jest to umyślne działanie na szkodę drugiego człowieka którego nie da się społecznie usprawiedliwić. Z tego powodu, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Radomiu realizuje „Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w powiecie radomskim na lata 2016-2020”, przyjęty uchwałą Rady Powiatu w Radomiu Nr 106/XIII/2016 z dnia 29 stycznia 2016 roku. Przedmiotowy dokument zakłada realizację poniżej przedstawionych celów strategicznych, mających służyć zwiększeniu skuteczności oddziaływań stosowanych w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

1. Diagnozowanie, monitorowanie rozmiaru przemocy domowej w powiecie radomskim oraz analizowanie form i efektów udzielonego wsparcia.

Rokrocznie, Powiatowe Centrum zbiera informacje dotyczące skali zjawiska przemocy w poszczególnych gminach powiatu radomskiego. Rozeznaniu skali tego zjawiska służą dane uzyskane z instytucji działających w środowisku lokalnym, gdzie osoby pokrzywdzone najczęściej zgłaszają problem przemocy /posterunki policji, jednostki organizacyjne pomocy społecznej, gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych i inne/

Ze zgromadzonych danych wynika, że problem przemocy nadal jest poważnym problemem społecznym, nie wykazującym niestety tendencji spadkowej. W porównaniu do roku 2017 wzrosła liczba osób, które doświadczyły przemocy ze strony najbliższych.

Sprawcami przemocy są w zdecydowanej większości mężczyźni, a jest ona skierowana przeciwko kobietom i dzieciom. Osoby wobec, których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą to osoby w wieku 18-67 lat, w drugiej kolejności osoby poniżej 18 roku życia, rzadziej osoby starsze w wieku powyżej 67 lat. Sprawcami przemocy najczęściej również są osoby w przedziale wiekowym 18-67 lat.

Głównym narzędziem służącym rozpoznawaniu zjawiska przemocy jest procedura „Niebieska Karta”, jest ona zakładana zarówno na interwencjach domowych, jak również w przypadku, gdy pokrzywdzony zgłosi się osobiście w celu złożenia zawiadomienia z art. 207 kk. Najczęściej procedura NK jest wszczynana przez policję, w drugiej kolejności ośrodek pomocy społecznej - pracownik socjalny, natomiast w pojedynczych przypadkach procedura jest wszczynana przez jednostki oświaty, ochrony zdrowia czy gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych. W 2018 roku nie było żadnego przypadku wszczęcia procedury NK przez Powiatowe Centrum, nie zachodziła również potrzeba odebrania dzieci z rodzin biologicznych na podstawie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie i w związku z procedurą Niebieskiej Karty. Nie wpłynął również żaden wniosek dotyczący umieszczenia w ośrodku interwencji kryzysowej. Podkreślić należy, że ze sprawozdań otrzymanych z gminnych zespołów interdyscyplinarnych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie wynika, że w ponad 50% przypadków udaje się z pozytywnym skutkiem zakończyć procedurę NK, w związku z zakończeniem przemocy w rodzinie oraz zrealizowaniem indywidualnego planu pomocy.

2. Rozwój działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy

Od wielu lat, na zlecenie powiatu radomskiego, działania profilaktyczne mające na celu m. innymi wdrażanie prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci i młodzieży w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie z terenu gminy Wierzbica i gmin ościennych realizuje w formie świetlicy środowiskowej **„Betania” Parafia Rzymko – Katolicka św. Stanisława Bpa M. w Wierzbicy.**

Każdego dnia ze wsparcia oferowanego w świetlicy korzysta od **10 do 60** osób. Formy pomocy są zróżnicowane, obejmują: pomoc dzieciom w nauce, pomoc w kryzysach szkolnych, rodzinnych, rówieśniczych, osobistych w celu poprawy zachowania w domu i w szkole, zmniejszenia często występującej agresji, pomoc w odkrywaniu i rozwoju indywidualnych zainteresowań oraz uzdolnień, kształtowanie prawidłowych i społecznie pożądanых postaw, także poprzez przekazanie wiedzy na temat zagrożeń związanych z narkotykami, alkoholem czy innymi używkami.

Podopieczni świetlicy mają możliwość aktywnego i twórczego spędzania czasu wolnego. W 2018 roku uczestniczyli w wakacyjnym obozie profilaktycznym w Szczawnicy oraz zimowisku w Głuchołazach, a ponadto: wycieczce do parku trampolin Jump World, maratonie filmowym z Gumisiami oraz maratonie filmowym dla młodzieży, zabawie choinkowej „Minionki w Wierzbicy”, wyjeździe do Akademii Robotyki Lego, do Manufaktury Słodczy. Odbýwały się liczne konkursy np. Karaoke, zajęcia kulinarne, wyjazdy do kina, na basen, Dzień Dziecka pod hasłem „Poszukiwacze skarbów”, spotkanie z historią „ Dzień

żołnierzy wyklętych". Podopieczni świetlicy wzięli również udział w świątecznej zbiórce żywności, podczas której udało się zebrać 232 kg artykułów żywnościowych.

Betania realizuje także zadania mające na celu poprawę relacji pomiędzy członkami rodziny, czyli szeroko rozumianą współpracę z rodziną dziecka.

W 2018 roku, jak wspomnieliśmy we wcześniejszej części informacji, we współpracy ze Stowarzyszeniem na Rzecz Wspierania Rodzin „Nowe Perspektywy”, zorganizowaliśmy grupę rodziców biologicznych, którzy stracili prawo do opieki nad swoimi dziećmi poprzez umieszczenie ich w rodzinnej pieczy zastępczej. Został zrealizowany program, na realizację którego przeznaczaliśmy 6.000 zł. W 13 spotkaniach zrealizowanych w ramach programu w miarę systematycznie uczestniczyło **13** osób. Zajęcia prowadzone były z pedagogiem, psychologiem, terapeutą uzależnień we współpracy z koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej Powiatowego Centrum.

Tematyka zajęć była zróżnicowana, obejmowała następujące zagadnienia: Nasze uczucia; Granice w wychowaniu; Prawa dziecka; Jak pomóc dziecku, aby radziło sobie z własnymi uczuciami; Zachęcanie dziecka do współpracy; Kara i nagroda w wychowaniu; Wychowanie bez przemocy; Zachęcanie do samodzielności; Pochwała terapeutyczna; Możliwości, jakie stawiają przed uczestnikami instytucje wspierające w trudnych sytuacjach, Praca nad poprawą sytuacji życiowej.

W zakresie szeroko rozumianej profilaktyki, aspektów opiekuńczo - wychowawczych, metod postępowania z dziećmi, pożądanych postaw wychowawczych, rozwiązywania problemów życiowych w 2018 roku specjalistyczne wsparcie zapewniał psycholog – specjalista z zakresu psychologii kryzysu i interwencji kryzysowej. Łącznie w rejestrze porad i konsultacji psychologicznych odnotowano ich **76 /91** osób/.

Informacje na temat poradnictwa oraz pomocy w sytuacji kryzysowej są udostępnione mieszkańcom powiatu radomskiego w Biuletynie Informacji Publicznej. W siedzibie Powiatowego Centrum, na tablicy ogłoszeń również znajdują się komunikaty na temat dostępnych form wsparcia, w tym możliwości skorzystania z mediacji, poradnictwa psychologicznego, porady prawnej. Upowszechnione są także ulotki dotyczące przedmiotowej problematyki, zawierające m. innymi informacje na temat funkcjonowania we wszystkich gminach powiatu radomskiego zespołów interdyscyplinarnych i ich dane kontaktowe.

Rokrocznie, przygotowywany jest „Informator danych teleadresowych instytucji i podmiotów realizujących oferty dla osób stosujących przemoc w rodzinie”, który w ramach wzajemnej współpracy jest przekazywany do prokuratur, sądów i komend policji.

3. Ochrona osób doświadczających przemocy w rodzinie.

Zadanie to jest realizowane w postaci zapewnienia różnych form wsparcia osobom, które doświadczyły niewłaściwego traktowania ze strony najbliższych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Radomiu ma status jednostki specjalistycznego poradnictwa na podstawie wpisu do rejestru prowadzonego przez Wojewodę Mazowieckiego /poz. nr 80/.

Mieszkańcy powiatu radomskiego mogą zatem korzystać z bezpłatnego poradnictwa w siedzibie tut. Centrum, świadczonego przez zatrudnionego na pełen etat psychologa. W 2018 roku psycholog udzielił **15** porad dla **16** osób doświadczających różnego rodzaju kryzysów. Poradnictwem objęto między innymi: kobiety – ofiary przemocy ze strony partnerów, osoby doświadczające trudności w małżeństwie, czy utrudniania kontaktów z dziećmi, osoby zmagające się z uzależnieniem najbliższych członków rodziny, rodziców biologicznych dzieci, które zostały umieszczone w pieczy zastępczej /najczęściej z powodu alkoholizmu, zjawiska przemocy w rodzinie/, w zakresie motywowania ich do pracy nad sobą i starań o odzyskanie władzy rodzicielskiej.

Swoim wsparciem psycholog obejmuje również dzieci, które między innymi z powodu przemocy domowej zostały umieszczone w pieczy zastępczej. Spotkania i rozmowy z dziećmi odbywają się w warunkach przyjaznych dziecku, w przygotowanym do tego celu w siedzibie Powiatowego Centrum pokoju spotkań. W omawianym okresie ze wsparcia skorzystało **50** dzieci.

Poradnictwo jest świadczone praktycznie codziennie, w godzinach pracy Powiatowego Centrum, stosownie do zgłaszanych potrzeb. Jednak, w celu zwiększenia dostępności tej formy pomocy psycholog czeka na osoby potrzebujące pomocy na dyżurze w każdą środę, w godz. 8.00-15.00.

W każdy pierwszy i trzeci poniedziałek miesiąca, osobom zdecydowanym na podjęcie kroków prawnych w celu zmiany swojej sytuacji życiowej oferujemy pomoc prawnika.

Wsparcie w tej formie jest realizowane bezpłatnie. W rejestrze poradnictwa prawnego w 2018 r. odnotowano **17** porad /**18** osób/. Dotyczyły one między innymi pozwów o alimenty, postępowania rozwodowego, podziału majątku, a także konfliktów w rodzinie.

3 pracowników Powiatowego Centrum /kierownik zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej i pomocy społecznej, samodzielny referent, pracownik socjalny/ pełni funkcję członków zespołów interdyscyplinarnych działających przy ośrodkach pomocy społecznej: w Iłży, Skaryszewie oraz Goździe. Jeśli przemoc dotyczy rodziny dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, w posiedzeniu zespołu uczestniczy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej. W 2018 roku odbyło się łącznie **11** posiedzeń zespołów.

4. Podniesienie świadomości i wiedzy społeczeństwa na temat zjawiska i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinie, propagowanie wzorca postaw negujących zjawisko przemocy.

Doświadczenie przemocy ze strony najbliższych jest problemem, który może dotyczyć każdego. Bez znaczenia jest tu wiek, wykształcenie czy sytuacja materialna. Z powyższych względów, ważna jest realizacja działań, które pomogą ludziom w zrozumieniu tego, czym jest przemoc i jak się przed nią bronić, jeśli już pojawi się w naszym życiu. Potrzebna jest ku temu edukacja społeczności lokalnej np. poprzez opracowanie i udostępnienie broszur i ulotek informacyjnych dotyczących tego problemu społecznego oraz dostępnych form wsparcia, poradnictwa, pomocy w sytuacji kryzysowej. Materiały o tej tematyce, przygotowywane we własnym zakresie przez Powiatowe Centrum każdego roku są przekazywane do gmin powiatu radomskiego celem rozpowszechnienia wśród mieszkańców. Co roku uzyskujemy również bezpłatne materiały (broszury, ulotki) ze Stowarzyszenia na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy „Niebieska Linia”, które są udostępniane wszystkim zainteresowanym w siedzibie Powiatowego Centrum. W 2018 roku otrzymaliśmy również bezpłatne ulotki z Profilaktyczno – Rozwojowego Ośrodka Młodzieży i Dzieci w Łodzi.

Działania na rzecz podniesienia świadomości i wiedzy na temat zjawiska i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinie, propagowania wzorca postaw negujących zjawisko przemocy są realizowane także w środowiskach rodzin zastępczych. Zagadnienia te są poruszane przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej podczas wizyt w środowisku, rozmów zarówno z opiekunami zastępczymi, jak i wychowankami tych rodzin oraz szkoleń rodzin zastępczych, podczas których także są przekazywane uczestnikom materiały informacyjne.

Jedną z form propagowania wzorca postaw negujących zjawisko przemocy jest wspieranie różnych form spędzania czasu wolnego. W celu wzmocnienia więzi rodzinnych w 2018 roku został zorganizowany dla dzieci oraz opiekunów:

- Bal Karnawałowy na zaproszenie właściciela restauracji Balaton Pana Łukasza Zawadzkiego /luty/ – 50 osób;
- Festyn Rodzinny w Królewskich Źródłach /czerwiec/ – 78 osób;
- wycieczka w Góry Świętokrzyskie, Nowa Słupia – Święty Krzyż /sierpień/ - 39 osób;
- spotkanie z policjantem, radomskim dzielnicowym, a jednocześnie aktorem Robertem Szewczykiem /wrzesień/ – 26 osób;
- wyjście do kręgielni Platinum /październik/ - 34 osoby;
- wyjście integracyjne Manufaktura Słodocy /listopad/ - 42 osoby;
- zabawa mikołajkowa w Hula Parku /grudzień/ – 40 osób.

Podkreślić należy, że większość przedstawionych powyżej działań udało się zrealizować bezpłatnie dzięki zaangażowaniu pracowników zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej i pomocy społecznej /udało im się również pozyskać dla wychowanków pieczy zastępczej 10 darmowych wejściówek do klubu Fitness /.

5. Działania korekcyjno – edukacyjne wobec sprawców przemocy domowej.

W lutym 2018 roku zorganizowaliśmy spotkanie, na które zaprosiliśmy przedstawicieli wszystkich gmin powiatu radomskiego. Na spotkaniu została przedłożona oferta realizacji programu oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie w ramach współpracy z Mazowieckim Stowarzyszeniem Terapii i Readaptacji Społecznej MASTERS w Radomiu. Niestety, żadna z gmin nie była zainteresowana realizacją programu dla swoich mieszkańców - sprawców przemocy.

W związku z powyższym, działania korekcyjno – edukacyjne w 2018 roku nie były realizowane.

6. Podnoszenie kwalifikacji i umiejętności kadr pomocy społecznej oraz innych podmiotów współpracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy.

W omawianym okresie pracownicy Centrum wzięli udział w trzech szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy:

- Przemoc wobec dzieci, formy rozmowy z dzieckiem - ofiarą przemocy, formy wsparcia rodzica wspierającego.
- Przemoc, nienawiść, czy zaufanie i współpraca.
- Prawo rodzinne.

Szkolenia te były również okazją do wymiany doświadczeń pomiędzy przedstawicielami różnych służb.

Z uwagi na charakter realizowanych przez pracowników Powiatowego Centrum zadań, często obciążających emocjonalnie szczególnego znaczenia nabiera stała pomoc psychologa zatrudnionego w naszej jednostce, który służy wsparciem nie tylko mieszkańcom powiatu radomskiego będącym w sytuacjach kryzysowych, ale i w razie potrzeby pracownikom. Na bieżąco ściśle współpracuje zwłaszcza z koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej, celem konsultacji ich działań i zwrócenia szczególnej uwagi na te rodziny, które w jakiś aspektach radzą sobie słabiej, czy przeżywają różnego rodzaju kryzysy. Jeśli zachodzi taka potrzeba, razem z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej uczestniczy w wizytach w środowisku rodziny zastępczej, czy w szkołach, służąc radą przy rozwiązywaniu występujących problemów. Podczas wykonywania postanowień sądów

i zabierania przez pracowników Powiatowego Centrum dzieci z domów rodzinnych służy wsparciem nie tylko dzieciom i ich rodzicom biologicznym, ale także i pracownikom odbierającym dziecko.

Psycholog jest obecny także na każdym zespole do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej, organizowanym przez Powiatowe Centrum, co pozwala na bieżące monitorowanie funkcjonowania dzieci w pieczy, omówienie sytuacji rodzinnej, korygowanie stosowanych przez opiekunów zastępczych metod wychowawczych itp. Powyższe skutkuje często podjęciem indywidualnej pracy z danym wychowankiem i jego rodziną.

IV. Przegląd zadań realizowanych na rzecz niepełnosprawnych mieszkańców powiatu radomskiego w ramach środków finansowych PFRON

Niepełnosprawność to ograniczenie lub brak zdolności do wykonywania czynności w sposób lub w zakresie uważanym za normalny dla człowieka, wynikające z uszkodzenia i upośledzenia funkcji organizmu. W rozumieniu obowiązujących w Polsce przepisów osoby niepełnosprawne to osoby posiadające orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności. Orzeczenie o niepełnosprawności dotyczy dzieci i młodzieży do ukończenia 16 roku życia. W przypadku pozostałych osób orzeka się stopień niepełnosprawności – znaczny, umiarkowany lub lekki w zależności od ich możliwości funkcjonowania. W niepełnosprawności najbardziej istotna jest konieczność minimalizacji ograniczeń w funkcjonowaniu, poprzez wszelkie dostępne metody rehabilitacyjne.

Wsparcie finansowe osób niepełnosprawnych w samodzielnym funkcjonowaniu w 2018 r. na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity; Dz. U z 2018r., poz. 511 z późn. zm.). dotyczyło pomocy w zakresie;

- dofinansowania uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- dofinansowania zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
- dofinansowania likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych,
- dofinansowania w ramach programu pn. „Aktywny Samorząd”,
- dofinansowania różnego typu projektów na rzecz osób niepełnosprawnych i ich otoczenia realizowanych przez organizacje pozarządowe,
- dofinansowania kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej,
- dofinansowania w ramach programu pn. „Program wyrównywania różnic między regionami III” ,

- dofinansowania w ramach programu pn. „Zajęcia Klubowe w WTZ”,
- dotacji na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej, albo na podjęcie działalności gospodarczej w formie spółdzielni socjalnej.

Zadania te są zgodne z działaniami zawartymi w „Powiatowym Programie Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2014-2018” zatwierdzonym Uchwałą Nr 322/XXXVII/2014 Rady Powiatu w Radomiu w dniu 24 stycznia 2014 roku. Zadania te finansowane były ze środków pochodzących z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i z innych źródeł niż środki PFRON np. budżetu Powiatu Radomskiego, budżetu gmin, środków własnych organizacji pozarządowych, zgodnie z Planem Finansowym zatwierdzonym Uchwałą Nr 205/XXIII/2018 Rady Powiatu w Radomiu w dniu 30 marca 2018 roku, który w trakcie roku dwukrotnie był zmieniany, ostatecznie zmieniony Uchwałą Nr 26/III/2018 w dniu 21 grudnia 2018 roku. Środki finansowe PFRON na 2018 rok wynosiły 2.678.795 złotych, środki z budżetu Powiatu Radomskiego wynosiły 117.875 złotych i przeznaczone były na dofinansowanie kosztów uczestnictwa osób niepełnosprawnych w terapii warsztatów działających na terenie naszego powiatu oraz powiatu szydłowieckiego i miasta Radomia.

Poniższa tabela przedstawia plan finansowy środków PFRON otrzymanych przez powiat na podstawie algorytmu w 2018 roku, z przeznaczeniem na poszczególne zadania.

Tabela 1;

Lp.	Wyszczególnienie zadań;	Plan środków PFRON na 2018 r.
1.	Dofinansowanie do kosztów likwidacji barier architektonicznych.	150.000
2.	Dofinansowanie do przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych.	616.253
3.	Dofinansowanie do kosztów zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny.	10.000
4.	Wydatki na instrumenty lub usługi rynku pracy wraz z pochodnymi.	10.000
5.	Dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych.	231.069 231.069
6.	Dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się i technicznych.	75.241
7.	Dofinansowanie do kosztów działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej w Pionkach.	595.862
8.	Dofinansowanie do kosztów działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej w Jedlance Starej.	501.570

9.	Dofinansowanie do kosztów działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej w Młodocinie Większym.	414.900
10.	Dofinansowanie do kosztów sportu, kultury, turystyki i rekreacji osób niepełnosprawnych.	43.900
11.	Dofinansowanie do kosztów rozpoczęcia działalności gospodarczej lub rolniczej albo wniesienia wkładu do spółdzielni socjalnej.	30.000
12.	RAZEM	2.678.795

Źródło danych; dane PCPR z 2018r.

Cel 1. Poprawa funkcjonowania osób niepełnosprawnych.

1.1 Poprawa funkcjonowania osób niepełnosprawnych poprzez zmniejszenie barier ograniczających pełnienie ról społecznych.

W 2018 roku Powiatowe Centrum dysponowało również środkami PFRON otrzymanymi w ramach programów celowych PFRON pn. „Aktywny samorząd” (593.617 złotych), „Program wyrównywania różnic między regionami III”(105.591,46 złotych) i „Zajęcia Klubowe w WTZ” (3.690 złotych).

Działania zawarte w programach umożliwiają aktywniejsze włączenie się samorządu powiatowego na rzecz inkluzji społecznej, zwiększają efektywność pomocy kierowanej do osób niepełnosprawnych, są uzupełnieniem zadań ustawowych.

Program „Aktywny Samorząd” realizowany był w dwóch modułach:

- Moduł I, w którym wyróżnione były cztery obszary ;
- Obszar A dotyczył likwidacji bariery transportowej,
(pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B),
 - Obszar B dotyczył likwidacji bariery w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym,
(pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego sprzętu elektronicznego i oprogramowania),
 - Obszar C - likwidację bariery w poruszaniu się ,
(pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości,

- pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, co najmniej na III poziomie jakości),
- Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.

Moduł II pomoc finansowa w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

Wnioski w ramach tego programu przyjmowane były zgodnie z ustalonym przez PFRON harmonogramem. W okresie od 3 czerwca do 31 sierpnia w ramach Modułu I, 5 marca do 30 marca i od 3 września do 10 października w ramach Modułu II. Środki na ten cel Powiat otrzymuje na podstawie zawartej umowy w dwóch transzach. W 2018 roku Powiatowe Centrum zrealizowało 160 umów na kwotę 542.756 . Wpłynęło 163 wnioski, trzy wnioski nie spełniały kryteriów przyznania dofinansowania – zostały rozpatrzone negatywnie.

Adresatami Programu są osoby posiadające:

W MODULE I:

Obszar A, Zadanie 1:

- znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności lub orzeczenie o niepełnosprawności
- wiek do lat 18 lub wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie,
- dysfunkcja narządu ruchu,

Obszar A, Zadanie 2:

- znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności,
- wiek aktywności zawodowej,
- dysfunkcja narządu ruchu,

Obszar B, Zadanie 1 i 2:

- znaczny stopień niepełnosprawności lub orzeczenie o niepełnosprawności,
- wiek do lat 18 lub wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie,
- dysfunkcja obu kończyn górnych lub narządu wzroku,

Obszar C, Zadanie 2:

- znaczny stopień niepełnosprawności lub orzeczenie o niepełnosprawności,

Obszar C, Zadanie 3 i 4:

- stopień niepełnosprawności,
- wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie,
- potwierdzona opinią eksperta PFRON stabilność procesu chorobowego,
- potwierdzone opinią eksperta PFRON rokowania uzyskania zdolności do pracy w wyniku wsparcia udzielonego w programie,

Obszar D:

- znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności,
- aktywność zawodowa,
- pełnienie roli opiekuna prawnego dziecka.

W MODULE II:

- znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności,
- nauka w szkole wyższej lub szkole policealnej lub kolegium lub przewód doktorski otwarty poza studiami doktoranckimi.

Maksymalna kwota dofinansowania jaką przewidują warunki programu w ramach Modułu I i II wynosi, w przypadku;

Moduł I

Obszar A

- a) w Zadaniu nr 1 pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu –8.000 zł,
- b) w Zadaniu nr 2 pomoc w uzyskaniu prawa jazdy –2.200 zł, w tym:–dla kosztów kursu i egzaminów –1.600 zł,–dla pozostałych kosztów uzyskania prawa jazdy w przypadku kursu poza miejscowością zamieszkania wnioskodawcy (koszty związane z zakwaterowaniem, wyżywieniem i dojazdem w okresie trwania kursu) –600 zł;

2) Obszaru B:

- a)w Zadaniu nr 1: pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania –dla osoby niewidomej –20.000 zł, na urządzenia brajlowskie 12.000 zł,–dla pozostałych osób z dysfunkcją narządu wzroku – 8.000 zł,–dla osoby z dysfunkcją obu kończyn górnych –5.000 zł,
- b)w Zadaniu nr 2:dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego sprzętu w ramach programu –dla osoby głuchoniewidomej –4.000 zł,–dla pozostałych adresatów obszaru – 2.000zł,z możliwością zwiększenia kwoty dofinansowania w indywidualnych przypadkach, maksymalnie o 100%, wyłącznie w przypadku, gdy poziom dysfunkcji narządu wzroku wymaga zwiększenia liczby godzin szkolenia;

3) Obszaru C:

- a)w Zadaniu nr 2 pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym –3.000 zł,
- b)w Zadaniu nr 3; pomoc w zakupie protezy na III poziomie jakości, przy amputacji: –w zakresie ręki –9.000 zł,–przedramienia –20.000 zł,–ramienia lub wyłuszczeniu w stawie barkowym –26.000 zł,–na poziomie podudzia –14.000 zł,–na wysokości uda (także przez staw kolanowy) –20.000 zł,–uda lub wyłuszczeniu w stawie biodrowym –25.000 zł, z możliwością zwiększenia kwoty dofinansowania w wyjątkowych przypadkach i wyłącznie wtedy, gdy celowość zwiększenia jakości protezy do poziomu IV (dla zdolności do pracy wnioskodawcy), zostanie zarekomendowana przez eksperta PFRON,

c) w Zadaniu nr 4 pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne –do 30% kwot, o których mowa w lit. b, d)w Zadaniu nr 3 i nr 4 dla refundacji kosztów dojazdu beneficjenta programu na spotkanie z ekspertem PFRON lub kosztów dojazdu eksperta PFRON na spotkanie z beneficjentem programu – w zależności od poniesionych kosztów, nie więcej niż 200 zł;

4) Obszaru D pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej –200 zł miesięcznie –tytułem kosztów opieki nad jedną (każdą) osobą zależną.

W ramach Modułu II kwota dofinansowania kosztów nauki, dotyczących semestru/półrocza objętego dofinansowaniem, wynosi w przypadku:

- 1) dodatku na pokrycie kosztów kształcenia –do 1.000 zł;
- 2) dodatku na uiszczenie opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego –do 4.000 zł;
- 3)opłaty za naukę (czesne) –równowartość kosztów czesnego w ramach jednej, aktualnie realizowanej formy kształcenia na poziomie wyższym (na jednym kierunku) -niezależnie od daty poniesienia kosztów, przy czym dofinansowanie powyżej kwoty 3.000 zł jest możliwe wyłącznie w przypadku, gdy wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu wnioskodawcy nie przekracza kwoty 583 zł (netto) na osobę.

Pomoc w module II w formie dodatku na pokrycie kosztów kształcenia ma charakter progresywny i motywacyjny. Wysokość dodatku dla każdego wnioskodawcy jest uzależniona od jego postępów w nauce i wynosi:

- 1) do 50% wyliczonej dla wnioskodawcy maksymalnej kwoty dodatku –w przypadku pobierania nauki na pierwszym roku nauki w ramach wszystkich form edukacji na poziomie wyższym, w przypadku form kształcenia trwających jeden rok –do75% wyliczonej dla wnioskodawcy maksymalnej kwoty dodatku;
- 2) do 75% wyliczonej dla wnioskodawcy maksymalnej kwoty dodatku –w przypadku pobierania nauki na kolejnym, drugim roku edukacji w ramach wszystkich form edukacji na poziomie wyższym;
- 3) do100% wyliczonej dla wnioskodawcy maksymalnej kwoty dodatku – w przypadku pobierania nauki w kolejnych latach (od trzeciego roku) danej formy edukacji na poziomie wyższym, przy czym studenci studiów II stopnia i uczestnicy studiów doktoranckich mogą otrzymać dodatek w kwocie maksymalnej na każdym etapie nauki.

Przekazanie dodatku na pokrycie kosztów kształcenia następuje po przekazaniu Powiatowemu Centrum informacji o zaliczeniu przez wnioskodawcę semestru/półrocza objętego dofinansowaniem lub po złożeniu zaświadczenia ze szkoły/uczelni, że wnioskodawca uczęszczał na zajęcia, objęte planem/programem studiów/nauki.

Dopuszczalność udzielania pomocy w ramach modułu II:

każdy wnioskodawca może uzyskać pomoc ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych łącznie maksymalnie w ramach 20(dwudziestu) semestrów/półroczy różnych form kształcenia na poziomie wyższym.

Szczegółowe informacje dotyczące złożonych wniosków, zawartych umów i wypłaconego dofinansowania- „Aktywny samorząd”

Tabela nr 2

Moduł I (zakres dofinansowania)	Złożone wnioski	Wnioski przyjęte do dofinansowania	Kwota dofinansowania
Oprządkowanie do samochodu	11	11	53.050
Prawo jazdy kat. B	3	3	3.652
Sprzęt elektroniczny	42	41	138.727
Szkolenie obsługi sprzętu elektronicznego	2	2	3.998
Naprawa wózka elektrycznego	13	13	24.820
Zakup protez	4	4	96.506
Naprawa protez	1	1	4.385
Zapewnienie opieki dla osoby zależnej	2	2	3.536
Moduł II (pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym)	85	83	214.082,25
Razem	163	160	542.756,25

Źródło danych – dane PCPR z 2018r.

„Program wyrównywania różnic między regionami III”

Celem programu jest wyrównywanie szans oraz zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do rehabilitacji zawodowej i społecznej ze szczególnym uwzględnieniem osób zamieszkujących regiony słabiej rozwinięte gospodarczo i społecznie poprzez:

- zwiększenie dostępności dla osób niepełnosprawnych urzędów, placówek edukacyjnych oraz środowiskowych domów samopomocy;
- zatrudnienie osób niepełnosprawnych w nowotworzonych spółdzielniach socjalnych osób prawnych;
- zwiększenie możliwości uzyskania wsparcia dla projektów gmin i powiatów oraz organizacji pozarządowych dotyczących aktywizacji i/lub integracji osób niepełnosprawnych;
- zmniejszenie barier transportowych, które napotykają osoby niepełnosprawne;
- zwiększenie dostępności warsztatów terapii zajęciowej dla osób niepełnosprawnych na terenach powiatów pozbawionych tych placówek;
- zwiększenie aktywności samorządów powiatowych w działaniach dotyczących aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych

Zakres i adresaci pomocy to:

Obszar B - (likwidacja barier w urzędach, placówkach edukacyjnych lub środowiskowych domach samopomocy w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania) – powiaty lub podmioty, które prowadzą placówki edukacyjne lub środowiskowe domy samopomocy;

Obszar C (tworzenie spółdzielni socjalnych osób prawnych) – gminy, powiaty, organizacje pozarządowe;

Obszaru D (likwidacja barier transportowych): placówki służące rehabilitacji osób niepełnosprawnych prowadzone przez: organizacje pozarządowe, gminy lub powiaty, jednostki prowadzące warsztaty terapii zajęciowej;

Obszaru E (dofinansowanie wymaganego wkładu własnego w projektach dotyczących aktywizacji i/lub integracji osób niepełnosprawnych) – gminy, powiaty oraz organizacje pozarządowe;

Obszar F (tworzenie warsztatów terapii zajęciowej) – jednostki samorządu terytorialnego lub organizacje pozarządowe;

Obszar G (skierowanie do powiatów poza algorytmem dodatkowych środków na finansowanie zadań ustawowych dotyczących rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych) – powiaty

Dofinansowaniem ze środków przeznaczonych na realizację programu mogą być objęte, w ramach:

Obszaru B (likwidacja barier w urzędach, placówkach edukacyjnych lub środowiskowych domach samopomocy w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania) – część kosztów likwidacji barier w urzędach, placówkach edukacyjnych lub środowiskowych domach samopomocy w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania;

Obszaru C (tworzenie spółdzielni socjalnych osób prawnych) – część kosztów utworzenia spółdzielni socjalnej w zakresie adaptacji pomieszczeń oraz wyposażenia stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych;

Obszaru D (likwidacja barier transportowych) – część kosztów zakupu lub przystosowania pojazdów przeznaczonych do przewozu osób niepełnosprawnych;

Obszaru E (dofinansowanie wymaganego wkładu własnego w projektach dotyczących aktywizacji i/lub integracji osób niepełnosprawnych) – wymagany wkład własny beneficjentów pomocy w projekty dotyczące aktywizacji i/lub integracji osób niepełnosprawnych;

Obszaru F (tworzenie warsztatów terapii zajęciowej) – część kosztów utworzenia warsztatów terapii zajęciowej (prace adaptacyjne, modernizacja lub rozbudowa obiektu, zakup niezbędnego wyposażenia);

Obszaru G (skierowanie do powiatów poza algorytmem dodatkowych środków na finansowanie zadań ustawowych dotyczących rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych)

W 2018 roku Powiat otrzymał środki na dofinansowanie kosztów zakupu i montażu windy w budynku Starostwa Powiatowego oraz na dofinansowanie zadań w ramach rehabilitacji zawodowej w łącznej wysokości 105.291,46 złotych w tym na dofinansowanie kosztów zakupu i montażu windy w wysokości 85.291,46 złotych, na rehabilitację zawodową 20.000 złotych. Umowa w zakresie dofinansowania do windy jest w trakcie realizacji, natomiast umowa w zakresie rehabilitacji zawodowej została rozliczona, środki zostały przeznaczone dofinansowanie kosztów rozpoczęcia działalności gospodarczej dla wnioskodawcy, który zobowiązał się prowadzić działalność przez 12 miesięcy w zakresie „czyszczenie metali”

Program „Zajęcia Klubowe w WTZ”

Celem programu jest wsparcie osób niepełnosprawnych w utrzymaniu samodzielności i niezależności w życiu społecznym i zawodowym poprzez prowadzenie przez warsztaty terapii zajęciowej zajęć klubowych jako zorganizowanej formy rehabilitacji. Beneficjentami programu są:

- osoby niepełnosprawne, posiadające ważne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności (lub orzeczenie równoważne), które były uczestnikami WTZ i opuściły go w związku z podjęciem zatrudnienia,
- osoby niepełnosprawne, posiadające ważne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności (lub orzeczenie równoważne), znajdujące się na prowadzonej przez podmiot prowadzący WTZ liście osób oczekujących, których zgłoszenie do uczestnictwa w warsztacie zostało zatwierdzone i które nie rozpoczęły terapii w WTZ.

Adresatami programu są podmioty prowadzące warsztaty terapii zajęciowej.

Pomoc finansowa w ramach programu udzielana jest adresatom programu ze środków PFRON przez samorządy powiatowe. Przyznane w ramach programu dofinansowanie dotyczy kosztów prowadzenia przez WTZ zajęć klubowych, które mogą obejmować aktywne formy wspierania osób niepełnosprawnych w podjęciu lub utrzymaniu zatrudnienia. Czas trwania zajęć klubowych dla osoby niepełnosprawnej wynosi nie mniej niż 5 godzin miesięcznie.

W 2018 do programu przystąpił Warsztat Terapii Zajęciowej w Młodoćcinie Większym. Powiatowe Centrum po podpisaniu umowy z PFRON przekazało środki w wysokości 3.690 do WTZ.

1.2 Poprawa funkcjonowania osób niepełnosprawnych poprzez ograniczenie barier architektonicznych.

Wsparcie polega na dofinansowaniu likwidacji barier w miejscu zamieszkania oraz najbliższym otoczeniu domowym, które ze względu na rozwiązania techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania uniemożliwiają lub utrudniają swobodę ruchu osobom niepełnosprawnym. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych przysługuje osobie niepełnosprawnej mającej trudności w poruszaniu się. Wysokość dofinansowania wynosi do 95 % kosztów, nie więcej jednak niż piętnastokrotność przeciętnego wynagrodzenia . Pozostałe 5% pokrywa wnioskodawca (minimalny udział własny). Wnioski przyjmowane były w trybie ciągłym, w roku 2018 wpłynęło 26 wniosków. Przeznaczone środki wystarczyły na zawarcie 11 umów, z których 8 zostało całkowicie zrealizowanych i rozliczonych: jedna umowy została rozliczona częściowo, ponieważ wnioskodawca nie wykonał zakresu robót zgodnie z umową, druga umowa wygasła z powodu śmierci wnioskodawcy, trzecia umowa nie została zrealizowana ze względu na nie wykonanie robót zgodnie z umową.

Szczegółowe informacje dotyczące złożonych wniosków, zawartych umów i wypłaconego dofinansowania na likwidację barier architektonicznych w 2018 r przedstawia tabela.

Tabela 3,

Likwidacja barier architektonicznych						
Wnioskodawca/ zakres dostosowania	Złożone wnioski		Zawarte umowy		Wypłacone dofinansowanie	
	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota
Dzieci (łazienka, utwardzenie dojścia do budynku)	1	38.000	1	34.884	1	34.884

Osoby w wieku aktywności zawodowej (łazienka, podjazd)	10	162.340	5	96.288	4	61.714
Osoby powyżej wieku aktywności zawodowej (łazienka)	15	193.855	5	50.296	4	13.792
Razem	26	394.195	11	181.468	9	110.390

Źródło danych – dane PCPR z 2018 r.

1.2 Poprawa funkcjonowania osób niepełnosprawnych poprzez ograniczenie barier w komunikowaniu się i technicznych.

Dofinansowanie likwidacji barier technicznych i w komunikowaniu się przysługuje osobie niepełnosprawnej, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności. Bariery techniczne i w komunikowaniu się to przeszkody wynikające z braku zastosowania lub niedostosowania przedmiotów lub urządzeń odpowiednich do rodzaju niepełnosprawności, ograniczenia uniemożliwiające lub utrudniające osobie niepełnosprawnej swobodne porozumiewanie się lub przekazywanie informacji. Wysokość dofinansowania wynosi do 95% kosztów, nie więcej jednak niż piętnastokrotność przeciętnego wynagrodzenia. Dofinansowanie likwidacji barier technicznych i w komunikowaniu się może być udzielone raz na trzy lata. W 2018 roku do Powiatowego Centrum wpłynęło 36 wniosków, dofinansowaniem zostało objęte 21 wniosków. Zakres dofinansowania to głównie komputer, urządzenie wielofunkcyjne (bariery w komunikowaniu się) podnośnik transportowy, łóżko ortopedyczne (bariery techniczne).

Szczegółowe informacje dotyczące złożonych wniosków, zawartych umów i wypłaconego dofinansowania w 2018r.

Tabela 4,

	Bariery techniczne					
	Złożone wnioski		Zawarte umowy		Wypłacone dofinansowanie	
	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota
Osoby ubiegające się o dofinansowanie w tym;	23	115.741	20	50.809	20	50.809
Osoby dorosłe	20	83.939	17	39.059	17	39.059
Dzieci	3	31.802	3	11.750	3	11.750

	Bariery w komunikowaniu się					
	Złożone wnioski		Zawarte umowy		Wyplacone dofinansowanie	
	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota	Liczba	Kwota
Osoby ubiegające się o dofinansowanie w tym;	13	35.099	11	20.352	11	20.352
Osoby dorosłe	8	21.011	6	11.256	6	11.256
Dzieci	5	14.087	5	9.096	5	9.096
Razem bariery techniczne i w komunikowaniu się	36	150.841	31	71.161	21	71.161

Źródło danych – dane PCPR z 2018r. r.

II. Cel 2 to- zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do rehabilitacji.

2.1 Zwiększenie dostępu do rehabilitacji poprzez dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych.

Turnus rehabilitacyjny jest zorganizowaną formą aktywnej rehabilitacji połączonej z elementami wypoczynku. Jej celem jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników między innymi poprzez nawiązanie i poszerzenie kontaktów społecznych, rozwijanie zainteresowań, a także poprzez udział w innych zajęciach przewidzianych programem turnusu. Turnusy rehabilitacyjne są rodzajem rehabilitacji społecznej. Rehabilitacja lecznicza odbywa się w zakresie lecznictwa uzdrowiskowego i dofinansowywana jest przez Narodowy Fundusz Zdrowia.. Turnus rehabilitacyjny może być prowadzony przez podmiot, który jest wpisany do rejestru organizatorów turnusów rehabilitacyjnych prowadzonego przez wojewodę, dotyczy to także ośrodka. Wysokość dofinansowania uzależniona jest od stopnia niepełnosprawności i wynosi od 20% do 30% przeciętnego wynagrodzenia. Najniższe dofinansowanie przysługuje osobom niepełnosprawnym zatrudnionym w zakładzie pracy chronionej bez względu na stopień niepełnosprawności i opiekunowi podczas turnusu osoby niepełnosprawnej. Najwyższe dofinansowanie przysługuje osobom ze znacznym stopniem niepełnosprawności lub osobom do 16 roku życia lub osobom w wieku 16-24 lat uczącym się i niepracującym bez względu na stopień niepełnosprawności. W 2018 roku wpłynęło łącznie 265 wniosków w tym 218 od osób dorosłych i 47 dzieci.

Wnioski rozpatrywane były według kolejności złożenia, pierwszeństwo w uzyskaniu dofinansowania miały osoby posiadające znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności, osoby z orzeczeniem o niepełnosprawności w wieku do 16 roku życia lub w wieku od 16 do 24 roku uczące się i niepracujące, nie korzystające z dofinansowania

do turnusu w 2016 i w 2017 roku. Dofinansowanie otrzymało 172 osoby dorosłe i 40 dzieci. Z dofinansowania skorzystało 168 osób dorosłych i 36 dzieci plus opiekunowie tych osób.

Szczegółowe informacje dotyczące złożonych wniosków, osób którym przyznano dofinansowanie oraz osób, które skorzystały z przyznanego dofinansowania przedstawia się następująco:

Tabela 5,

Liczba osób ubiegających się o dofinansowanie (osoby niepełnosprawne plus opiekunowie tych osób)	Liczba osób niepełnosprawnych którym przyznano dofinansowanie	Liczba osób niepełnosprawnych którym wypłacono dofinansowanie	Kwota wypłaconego dofinansowania
Dzieci, młodzież wraz z opiekunami			
94	40	36	40.671
Osoby dorosłe wraz z opiekunami			
322	172	168	190.398
Ogółem			
416	212	204	231.069

Źródło danych – dane PCPR z 2018 r.

2.2 Zwiększenie dostępu do rehabilitacji poprzez dofinansowanie do przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych.

Przedmioty ortopedyczne to przyrządy niezbędne do samodzielnego funkcjonowania osoby niepełnosprawnej np., protezy, kule, wózek inwalidzki, na które zlecenie wystawia lekarz. Wykaz tych przedmiotów skatalogowany jest w załączniku do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 27 maja 2017 roku w sprawie wykazu wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie lekarza. Określa on limity finansowania przez NFZ każdego wyrobu. Środki pomocnicze to przedmioty, które w znacznym stopniu ułatwiają funkcjonowanie osoby niepełnosprawnej w środowisku społecznym lub wręcz to umożliwiają, np. pomoce optyczne dla niedowidzących, aparaty słuchowe, cewniki. Zlecenie na określony rodzaj wyrobu wystawia lekarz.

W 2018 roku wpłynęło 1049 wniosków w sprawie dofinansowania do kosztów zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych, wysokość dofinansowania wyniosła 616.239 złotych.

Szczegółowy wykaz przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych, liczba złożonych i zrealizowanych wniosków.

Tabela 6,

Rodzaj przedmiotu ortopedycznego / środka pomocniczego	Liczba zrealizowanych wniosków	Wysokość wypłaconych środków
Aparaty słuchowe i wkładki	122	176.735
Wkłady anatomiczne, cewniki i worki	713	254.010
Protezy	22	57.761
Wózki inwalidzkie	35	84.420
Materace przeciwoodleżynowe	5	791
Szklą okularowe	4	3.856
Buty ortopedyczne	36	9.875
Pionizatory i urządzenia multifunkcyjne	4	9.000
Inne (peruki poduszki przeciwoodleżynowe, chodziki, kule, ortezy)	52	19.791
Razem	993	616.239

Źródło danych – dane PCPR z 2018 r.

2.3 Zwiększenie dostępu do rehabilitacji poprzez dofinansowanie do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego.

Sprzęt rehabilitacyjny to urządzenia i sprzęty do rehabilitacji w warunkach domowych. Sprzęt rehabilitacyjny traktowany jest w przepisach odrębnie niż wyroby medyczne. Nie ma określonego katalogu sprzętu rehabilitacyjnego. Powiatowe Centrum udziela dofinansowania na wniosek osoby niepełnosprawnej poparty zleceniem lekarza specjalisty, o konieczności rehabilitacji w warunkach domowych. W 2018 roku dofinansowanie otrzymało 11 wnioskodawców.

Poniżej tabela, przedstawia szczegółowe dane dotyczące wypłaconego dofinansowania.

Tabela 7,

Rodzaj sprzętu rehabilitacyjnego	Wypłacone dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny	
	Liczba osób	Kwota wypłaconego dofinansowania
lampa	1	1.000
Platforma wibracyjna	1	800
Rotor	2	1.000
Rower stacjonarny	5	2.500
Bieżnia	2	3.000
Razem	11	8.300

Źródło danych – dane PCPR z 2018 r.

III. Cel 3 to - zwiększenie udziału osób niepełnosprawnych w życiu społecznym.

3.1. Zwiększenie udziału osób niepełnosprawnych w życiu społecznym poprzez dofinansowanie sportu, kultury, turystyki i rekreacji.

Zadanie polega na dofinansowaniu do wysokości 60% kosztów, projektów realizowanych przez organizacje pozarządowe, gminy, fundacje na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych. Realizacja projektów umożliwia osobom niepełnosprawnym czynny udział w różnego rodzaju dyscyplinach sportowych, wydarzeniach kulturalnych, wyjazdach turystyczno- krajoznawczych połączonych z wypoczynkiem. Dofinansowanie jest jedną z ważniejszych form angażowania osób niepełnosprawnych w życie społeczne. W roku 2018 przedmiotem dofinansowania były - imprezy sportowe, które miały na celu doskonalenie sił psychofizycznych - imprezy kulturalne, które polegały na wspieraniu i promocji twórczości artystycznej, edukacji kulturalnej - imprezy turystyczne mające na celu poznawanie nowych miejsc na terenie Polski, wypoczynek oraz zawiązywanie nowych przyjaźni i znajomości.

Szczegółowe informacje wydatkowania przeznaczonych na ten cel środków i zrealizowanych zadań zawiera poniższa tabela.

Tabela 8,

L.p.	Nazwa zadania	Nazwa zadania	Termin realizacji	Całkowity koszt zadania	Dofinansowanie	Liczba uczestników
1.	Gmina Miasta Pionki	„Tradycje Wielkanocne”	22.03.2018	8.039,40	4.500,00	164

2.	Gmina Miasta Pionki	„Każdy jest zwycięzcą swoich słabości”	06.06.2018	7.555,26	4.500,00	150
3.	Caritas Diecezji Radomskiej	„VIII Festiwal Piosenki Turystycznej dla Osób Niepełnosprawnych”	23.06.2018	6.003,01	3.600,00	93
4.	Stowarzyszenie „Nasze Dzieci”	Wycieczka do Wrocławia i okolic	21.06.2018 24.06.2018	6.571,20	1.833,00	5
5.	Radomski Klub Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki Niewidomych i Słabowidzących	Rozgrywki warszawowe w Jastarni	27.06.2018 01.07.2018	8.679,21	500,00	2
6.	Stowarzyszenie Niepełnosprawnych „PROVIDENTIAE DEI”	Wyjazd z rodziną do Szczawnicy	02.07.2018 12.07.2018	35.192,50	4.000,00	20
7.	Radomski Klub Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki Niewidomych i Słabowidzących	„Szachy Karpacz”	22.08.2018 25.08.2018	6.002,04	600,00	2
8.	Polskie Towarzystwo Walik z Kalectwem „Pomocna Dłoń”	Wycieczka w Góry	20.08.2018 26.08.2018	16.259,21	7.000,00	10
9.	Oratoryjne Stowarzyszenie „RADOŚĆ”	Wycieczka do Beskidu Żywieckiego	24.08.2018 27.08.2018	1.650,00	990,00	5
10.	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „RAZEM”	Wycieczka do Wrocławia	04.07.2018 09.07.2018	24.900,00	1.000,00	11
11.	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną	Wycieczka turystyczna – krajoznawcza do Augustowa	27.09.2018 30.09.2018	3.305,44	700,00	4
12.	Caritas Diecezji Radomskiej	III Konkurs Taneczny Osób Niepełnosprawnych	27.10.2018	6.040,10	3.600,00	88
13.	Oratoryjne Stowarzyszenie „RADOŚĆ”	Wyprawa turystyczna na Podkarpacie	17.10.2018 20.10.2018	3.400,00	2.010,00	5

14.	Dom Kultury w Ilży	XXI Przegląd Twórczości Artystycznej	09.12.2018	13.211,97	7667,00	123
15.	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „RAZEM”	Spotkanie świąteczno-wigilijne „Jasełka”	10.12.2018	12.578,5	1.000,00	30
16.	Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego	Spotkanie Świąteczno-Noworoczne	12.12.2018	688,43	400,00	20
Razem				160.076,27	43.900,00	732

Źródło danych – dane PCPR 2018 r.

3.2 Zwiększenie udziału osób niepełnosprawnych w życiu społecznym poprzez dofinansowanie działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej.

Warsztat terapii zajęciowej to placówka pobytu dziennego która stwarza osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia zatrudnienia możliwości rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Umiejętności te przekazywane są poprzez terapię zajęciową polegającą na uczestnictwie osób z niepełnosprawnościami w zajęciach - artystycznych, ruchowych, integracyjnych, rękodzieła, plastycznych, teatralnych które zwiększają sprawność manualną, intelektualną, fizyczną i zawodową. Udział w terapii ma również duże znaczenie dla psychiki tych osób, pozwala zapomnieć o własnych ograniczeniach, rozwija wrażliwość, buduje poczucie własnej wartości, uczy sprawniejszego wykonywania codziennych czynności życiowych. W 2018 roku Powiatowe Centrum nadzorowało merytoryczną i finansową działalność trzech warsztatów działających na terenie powiatu radomskiego, w terapii których uczestniczyło 95 niepełnosprawnych osób oraz wspierało finansowo 30 osób biorących udział w terapii warsztatów działających na terenie innego powiatu (miasta Radom, powiatu szydlowieckiego i przysuskiego). Nadzór finansowy polegał na kontroli realizacji wydatków zgodnie z planem finansowych, nadzór merytoryczny polegał na kontrolowaniu prawidłowości funkcjonowania pracowni, zajęć terapeutycznych, realizacji założonych celów w indywidualnych planach rehabilitacyjnych każdego uczestnika. Środki PFRON na ten cel w łącznej wysokości – 1.512.332 złotych były przekazane w czterech transzach na podstawie zawartych aneksów. Koszty działalności finansowane są z innych źródeł niż środki PFRON w wysokości minimum 10 % planu finansowego. Powiat przeznaczył na ten cel w 2018 środki w wysokości - 117.875 złotych

Formy rehabilitacji i zakres działania poszczególnych placówek w 2018 roku.

Warsztat Terapii Zajęciowej w Pionkach

Warsztat Terapii Zajęciowej w Pionkach jest najdłużej funkcjonującą placówką. W 2018 roku terapią zajęciową obejmował 35 niepełnosprawnych uczestników, z tego 14 uczestników zamieszkałych na terenie gminy Pionki, 3 osoby z gminy Jedlnia Letnisko, 18 osób z miasta Pionki. Terapia zajęciowa realizowana była w oparciu o przygotowany indywidualnie dla każdego uczestnika Program Rehabilitacji (IPR) z uwzględnieniem siedmiu pracowni terapeutycznych, w której może uczestniczyć nie więcej niż 5 osób niepełnosprawnych i terapeuta:

- pracownia informatyczna - w której uczestnicy uczą się obsługi laminatora, tworzenia dokumentów komputerowych, pracy w programie Paint, programach graficznych, wykorzystania dziurkaczy i maszynek do wytłaczania i wycinania. Dzięki temu pracownia oferuje wykonywanie wizytówek, zaproszeń, dyplomów oraz przygotowuje wzory dyplomów i podziękowań.
- pracownia tkacka - w tej pracowni uczestnicy opanowują sztukę haftu Richelieu, gobelinowego i wstążeczkowego, filcowania, podstaw dziewiarstwa i tkactwa. W pracowni dzięki opanowywaniu w/w umiejętności uczestnicy wykonywali skrzaty, mikołaje, ozdoby bożonarodzeniowe i wielkanocne, torby, naszyjniki, kwiaty oraz przeróżne obrazy wykonywane techniką hafciarską.
- pracownia plastyczno-malarska - w ramach zajęć uczestnicy malują na płótnie, rysują kredkami i węglem, uczą się dekorowania i malowania ceramiki, wykonują metodą decoupage witraże oraz wykonują różne prace z masy solnej. Wykonane wyroby w tej pracowni są sprzedawane na kiermaszach i indywidualnie przez uczestników. Zarobione pieniądze przeznaczają na integrację, wspólne wyjście do restauracji, kina, basen itp.
- pracownia agrotterapii- jest to pracownia, w której uczestnicy nabywają umiejętności dbania o porządek wokół placówki poprzez sprzątanie, koszenie trawy, sadzenie kwiatów, grabienie liści, odśnieżanie zimą śniegu, sadzenie warzyw i zbieranie jesienią (wspólnie z pracownią samoobsługi). Opanowują umiejętność obsługi podstawowego sprzętu mechanicznego używanego w ogrodzie. Dzięki prowadzeniu ogródka warzywnego przygotowują zapasy na zimę z marchwi, pietruszki, pomidorów ogórków, kabaczków, fasoli i ziół.
- pracownia samoobsługi - w tej pracowni uczestnicy przygotowując posiłki dla wszystkich uczestników uczą się gotować, obsługi urządzeń kuchennych, podawania do stołu, nakrywania stołu, pracy z produktami żywnościowymi. Posiłki przygotowują dzięki pomocy otrzymywanej z Banku Żywności oraz sponsora, który co tydzień przekazuje mięso i wędlinę. Pracownia wykorzystuje także plony z ogródka.
- pracownia muzyczna - w tej pracowni uczestnicy ćwiczą i rozwijają umiejętności

artystyczne, uczą się śpiewu, tańca, przygotowują się do różnych przedstawień artystycznych, które później prezentują na występach o zasięgu lokalnym, gminnym i powiatowych. W ciągu roku występowali z kołędami, piosenkami biesiadnymi i ludowymi.

- pracownia ceramiczna - w tej pracowni uczestnicy opanowują przede wszystkim umiejętność obróbki elementów ceramicznych i drewnianych, tworzenia figur gipsowych, używania sznurka, szyszek jako elementów zdobniczych. Efekt ich prac zawierają takie wyroby jak ozdobne doniczki, wazony, butelki, choinki i drzewka z szyszek, orzechów, ozdoby wielkanocne oraz anioły.

Pracownicy Warsztatu wspólnie z uczestnikami co roku od kilku lat organizują dwie imprezy dla osób niepełnosprawnych z powiatu radomskiego; są to: "Tradycje Wielkanocne" i impreza sportowa pod nazwą: "Każdy jest zwycięzcą swoich słabości". W roku 2018 organizowane były po raz jedenasty i wciąż cieszyły się uznaniem i frekwencją, uczestniczyło około 180 osób niepełnosprawnych. Każda z tych imprez niesie rozrywkę oraz daje szansę współzawodnictwa w konkursach. Podczas „Tradycji Wielkanocnych” są konkursy na wielkanocną palmę, ciasto, koszyczek, pisanek oraz przedstawienie tradycji wielkanocnych. Uczestnicy samodzielnie przygotowują się do poszczególnych konkursów, a jury dokonuje oceny według ustalonych kryteriów. W imprezie sportowej była możliwość udziału w 21 konkurencjach o charakterze sportowym, w których ocenie podlegały umiejętności i poziom przygotowania.

Oprócz tych imprez Warsztat współorganizował wiele imprez okolicznościowych dla mieszkańców Pionek jak np. Orszak Trzech Króli, Bal u Burmistrza, Noc Bibliotek, Narodowe Czytanie, Teleturniej Czytelniczy, Dzień Ziemi, festyn z okazji święta 3 maja oraz Wigilię Miejską. Są to bardzo ważne zajęcia terapeutyczne, które dają uczestnikom możliwość angażowania się w życie społeczne mieszkańców.

Uczestnicy Warsztatu w Pionkach biorą również udział w imprezach organizowanych przez podobne placówki. W 2018 roku uczestniczyli w imprezie w Kowali pn. "Cudowne Ogrody", w Marculach na Festiwalu Piosenki Turystycznej, w Regatach Kajakowych, w Imprezie sportowej w Skaryszewie, na przeglądzie artystycznym organizowanym przez szkołę specjalną w Radomiu, Festiwalu Tańca w Iłży i w Pionkach oraz w Iłży na „Przeglądzie artystycznym osób niepełnosprawnych”.

Brali również udział w innych imprezach jak Dzień Pszczoły, organizowany przez Lasy Państwowe, Dzień Ziemi, Dożynki Powiatowe, Nordic Walking organizowane przez Ośrodek Kultury, oraz kijki z okazji dnia Św. Mikołaja organizowane przez Nadleśnictwo Kozienice, rajdzie rowerowym .

Warsztat Terapii Zajęciowej w Jedlance Starej.

Jest to drugi w kolejności utworzenia Warsztat, który prowadzi działalność od 10 grudnia 2008r. Rok 2018 a szczególnie jego końcówka, był rokiem wielu zmian dla tego Warsztatu,

ponieważ od 27 grudnia rozpoczęła działalność nowa pracownia agrotterapii z 5 nowymi uczestnikami. W ciągu całego roku na zajęcia terapeutyczne uczęszczało 35 uczestników, w tym 12 kobiet i 23 mężczyzn, pochodzących z gminy Iłża, Skaryszew, Kowala i Wierzbica. Wśród uczestników, były osoby z niepełnosprawnością w stopniu umiarkowanym – 20 osób i znacznym – 15 osób z przyczynami niepełnosprawności: umysłowa, ruchowa, choroba psychiczna, choroba neurologiczna, choroba układu oddechowego i krążenia, epilepsja, zespół Downa.

W ramach rehabilitacji społecznej i zawodowej, uczestnicy brali udział w zajęciach terapeutycznych, prowadzonych w 7 pracowniach: bukieciarsko-wikliniarskiej, plastyczno-tkackiej, hafciarskiej, gospodarczo-kulinarnej, muzyczno-rytmicznej, komputerowej i agrotterapii oraz zajęcia ruchowe w rehabilitacji i zajęcia logopedyczne.

W poszczególnych miesiącach minionego roku 2018, uczestnicy WTZ w Jedlance Starej, brali udział w licznych imprezach wyjazdowych jak również organizowanych przez placówkę, kiermaszach, spotkaniach integracyjnych i wycieczkach krajoznawczych:

- spotkania integracyjne, np.: z Jego Ekscelemcją ks. Biskupem Henrykiem Tomasikiem; uczestnictwo we Mszy Świętej i obchodach 10 rocznicy śmierci Antoniego Hedy „Szarego”; z Dyrektorem Caritas Polska ks. Marcinem Iżyckim; spotkanie wielkanocne i bożonarodzeniowe w placówce; z funkcjonariuszem Policji z cyklu „Bezpieczne wakacje”; warsztaty kulinarne ze studentkami z CKU w Chwałowicach; warsztaty plastyczno-fotograficzne z wolontariuszką; „Mała ojczyzna – ślady pamięci” – obchody 100-lecia odzyskania niepodległości w Szkole Podstawowej w Iłży; opłatek na zaproszenie Stowarzyszenia Kajakarzy Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Radomiu; wigilia w Zakładzie Opiekuńczo Leczniczym w Iłży, połączona z występem bożonarodzeniowym; wigilia w Caritas Diecezji Radomskiej, połączona ze śpiewaniem kolęd i pastorałek.

Spotkania takie, dają dużo otwartości, uczą właściwego i kulturalnego zachowania oraz nabywają pewności siebie i poczucia własnej wartości.

- zabawy wyjazdowe, np.: karnawał w Katolickim Stowarzyszeniu Niepełnosprawnych w Pionkach; w Domu Pomocy Społecznej w Wierzbicy; w Środowiskowym Domu Samopomocy w Jedlance; „Nie ma jak rodzina – Noc Świętojańska – Powitanie lata” w Domu Pomocy Społecznej w Jedlance; andrzejki w Domu Pomocy Społecznej w Krzyżanowicach.

Kontakt ze znajomymi oraz nabywanie nowych znajomości, daje uczestnikom komfort psychiczny a także zaspakaja potrzebę bezpieczeństwa bycia w towarzystwie.

- występy artystyczne, przedstawienia, konkursy, festiwale, spartakiady sportowe: „XIII Konkurs Tradycji Wielkanocnych” w Pionkach; „VII Memoriał Podkarpacki, im. Św. Jana Pawła II w Stalowej Woli; „II Spotkania z poezją – wierszem, fraszką i piosenką „Wiosna w poezji” w Środowiskowym Domu Samopomocy w Jedlance; „XII Festiwal Dzieci i Młodzieży „Słowo i piosenka” w Domu Kultury w Iłży; „XV Ogólnopolski Integracyjny

Konkurs Piosenki „Śpiewajmy Razem” w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla Dzieci Niewidomych i Słabo Widzących w Radomiu; „XI Konkurs Wiedzy Religijnej i Patriotycznej w Kałkowie - Godowie; „XI Festiwal Piosenki – Integracja malowana dźwiękiem” w Bochni; „XXXII Dni Leśmianowskie” w Domu Kultury w Iłży; „Spartakiada Sportowa” w Pionkach; „VIII Festiwal Piosenki Turystycznej dla osób Niepełnosprawnych” w Marculach; „XII Regaty Kajakowe” w Domaniowie; „XVI Regionalna Spartakiada Osób Niepełnosprawnych”

w Skaryszewie; „I Memoriał Sportowy im. Św. Jana Pawła II Osób Niepełnosprawnych” w Radomiu; „III Konkurs Taneczny Osób Niepełnosprawnych” w Iłży; „XXI Przegląd Twórczości Artystycznej Osób Niepełnosprawnych” w Domu kultury w Iłży.

Uczestnicy, biorąc udział w występach artystycznych, przedstawieniach, kształtują swoją postawę otwartości i aktywności, a także rozwijają się społecznie ukazując własne i wyuczone umiejętności. Zajmując czołowe miejsca i będąc wyróżnionymi, nabywają poczucia satysfakcji, zadowolenia, ale szczególnie upewniają się, że potrafią sprostać pewnym zadaniom i mogą nabywać wiadomości i umiejętności.

- wyjazdy krajoznawcze i warsztatowe: kino Helios w Starachowicach; zajęcia plastyczno-kulinarne w Centrum nauki i Zabawy Bajka w Radomiu; „Kraina Rumianku” w Hołownie; Sanktuarium Najświętszej Maryi Panny Królowej Różańca Świętego w Wysokim Kole; 2-dniowy wyjazd w okolice Kielc; „Trening Ekonomiczny” w Galerii w Starachowicach.

Jest to wzbogacenie wiedzy: geograficznej, krajoznawczej, kulturowej, historycznej oraz przebywanie wśród jednostki pełnosprawnej w społeczności. Uczą się zdobywania nowych doświadczeń zawodowych i społecznych oraz samodzielności w miejscu innym niż miejsce zamieszkania, gdzie nabywają pewności siebie i poczucia własnej wartości.

- kiermasze prac rękodzielniczych: kiermasz w Starostwie Powiatowym w Radomiu i Jarmark w Iłży na Wielkanoc i Boże Narodzenie.

uczestnicy prezentują własne zdolności przed społeczeństwem. Ale również uczą się: przebywania wśród ludzi, samej sprzedaży – obrót środkami finansowymi w ramach treningu ekonomicznego oraz zapoznania się z kulturą i obyciem. Jest to bardzo motywujące, ponieważ wiedzą, że zdobyte pieniądze, będą przeznaczone na ich rehabilitację społeczną.

- wewnątrz placówki: zabawy okolicznościowe; akademie; spotkania integracyjne; obchody urodzin; spacer i wycieczki piesze; zbiór jagód, grzybów, porzeczek, runa leśnego; konkursy i zawody sprawnościowe; topienie Marzanny; prelekcje i wykłady oraz funkcja dyżurnego, prowadzone przez uczestników; karaoke; kalambury; gry i zabawy grupowe.

Jest to uczenie odpowiedzialności, samodzielnego wykonywania powierzonych obowiązków, ale w szczególności wpływa na otwartość, odwagę, przełamanie nieśmiałości w nawiązaniu do aktywnego myślenia.

Uczestnicy przebywając w WTZ w Jedlance Starej rozwijali swoje zdolności oraz uczyli się i poznawali nowe rzeczy, przydatne w życiu codziennym, kształtując postawę aktywnego i samodzielnego funkcjonowania w czynnościach społecznych.

Warsztat Terapii Zajęciowej w Młodocinie Większym

Warsztat Terapii Zajęciowej w Młodocinie Większym jest najpóźniej utworzonym Warsztatem, w 2018 roku prowadził terapię dla osób zamieszkałych głównie na terenie powiatu radomskiego. Na zajęcia uczęszczało 25 osób z gmin: Wolanów, Kowala, Zakrzew oraz trzy osoby z powiatu szydłowieckiego – gmina Orońsko.

Podczas zajęć w 2018 roku podopieczni uczestniczyli w procesie terapeutycznym, który nakierowany był na podniesienie sprawności każdego uczestnika, zarówno w sferze intelektualnej, psychicznej jak i ruchowej. Zajęcia dostosowane były do indywidualnych możliwości Podopiecznych. Przebieg zajęć realizowany był w oparciu o Indywidualne Programy Rehabilitacji oraz plany pracy poszczególnych pracowni terapeutycznych.

Rehabilitacja zawodowa i społeczna prowadzona była w 5 pracowniach tematycznych:

- pracowni plastycznej, komputerowej, technicznej, ekspresji twórczej i dnia codziennego.

Dodatkowo podopieczni objęci byli rehabilitacją ruchową, a także opieką psychologiczną.

W pracowni plastycznej uczestnicy poznawali lub doskonalili techniki plastyczne takie jak min: witraż, decoupage, akwarela, olej na płótnie. Dodatkowo angażowali się w prace ceramiczne, począwszy od projektowania, poprzez tworzenie w glinie, a także wypalanie w piecu ceramicznym ozdób użytkowych.

Na pracowni dnia codziennego odbywały się zajęcia kulinarne wzbogacane o ćwiczenia z zakresu savoir vivre i racjonalnego planowania zbilansowanej diety. Dodatkowo podopieczni tej pracowni zaangażowani byli w prace ogrodnicze służące podniesieniu estetyki placówki WTZ. Podopieczni w pracowni dnia codziennego mogli w 2018 roku poznać zasady obsługi zakupionej zmywarki i pralki, a także doskonalili nabyte wcześniej umiejętności z zakresu obsługi innych sprzętów AGD.

Podczas pracy w pracowni komputerowej uczestnicy poznawali i doskonalili umiejętność racjonalnego korzystania z komputera i internetu. Uczyli się obsługi prostych programów graficznych i tekstowych. Opracowywali projekty kart świątecznych, Zaangażowani byli również w pracę nad tworzeniem komiksu. Na zajęciach komputerowych podopieczni zdobywali również umiejętność obsługi narzędzi do obróbki cyfrowej (aparat, kamera, skaner) oraz innych urządzeń m.in. takich jak: drukarka, rzutnik, gilotyna, bindownica.

W pracowni ekspresji twórczej powstawały prace głównie krawieckie. Wykonywane tam były przedmioty codziennego użytku m.in. poduszki, zasłonki, obrusy. Dużo trudniejszym zadaniem tej pracowni było szycie kostiumów teatralnych potrzebnych do realizacji przedstawień.

Pracownia techniczna realizowała terapię poprzez tworzenie małych form dekoracyjnych i użytkowych. Głównym materiałem wykorzystywanym na tej pracowni było drewno. Na pracowni technicznej uczestnicy tworzyli ze sklejk tacki, szkatułki, doniczki itp. Dodatkowo podopieczni angażowani byli podczas prac konserwatorskich i drobnych napraw.

W poszczególnych miesiącach minionego, 2018 roku uczestnicy WTZ Młodocin brali udział w licznych imprezach, kiermaszach i wycieczkach:

Wizyta duszpasterska z udziałem księdza proboszcza Władysława Dębowskiego

Wyjazd do Zgierza na XVIII Ogólnopolski Festiwal Twórczości Teatralno- Muzycznej Osób Niepełnosprawnych Inteligentnie Albertiana 2018;

Walentynki – zabawy, konkursy, dyskoteka;

Wyjazd do kina na film "Cudowny chłopak" w ramach nagrody za zajęcie najwyższych miejsc w konkursie zdrowe odżywianie;

Dzień Kobiet - zabawa z grupą animatorów społecznych Klaudyny;

Wyjazd z przedstawieniem "Spójrz na Jezusa" do kościoła w Trablicach, kiermasz wielkanocny;

Udział w przeglądzie artystycznym w Pionkach pt. „Tradycje Wielkanocne”.

Spotkanie wielkanocne z rodzicami uczestników;

Kiermasz wyrobów w Starostwie Powiatowym;

Kiermasz wyrobów w Galerii Słonecznej;

Występ w kościele pw św. Doroty w Wolanowie z przedstawieniem inscenizacji wielkanocnej;

Występ w kościele w Młodocinie- przedstawienie pt.: "Spójrz na Jezusa";

Wyjazd integracyjny do Radomia na kręgle;

Przedstawienie w Szkole Podstawowej w Młodocinie "Lalki", "Country", kiermasz wyrobów;

Obchody 15 Radomskich Dni Godności – Msza święta, przemarsz do Urzędu Miejskiego, kiermasz;

Wyjazd na XIII zawody sportowe w Pionkach;

Mazowiecki Festiwal Twórczości Osób z Niepełnosprawnością Inteligencją "Tacy Sami" -

Impreza integracyjna ognisko z pieczeniem kiełbasek i gotowaniem w kociołku;

Spotkanie integracyjne - tworzenie komiksu o życiu w WTZ.

Wyjazd integracyjny do ŚDS w Jedlance- dyskoteka, gril.

Wycieczka do Częstochowy, Jasna Góra, Parku Miniatur Sakralnych;

Wizyta gości spadochroniarzy z Ośrodka Szkolenia Wysokościowo-Ratowniczego i Spadochronowego

Wyjazd do Walentynowa na obchody 10- lecia WTZ w Jedlance Starej;

Impreza integracyjna z okazji Dnia Chłopaka;

Wyjazd do Iłży na 3 Konkurs Taneczny Osób Niepełnosprawnych "Na Ludowo"

Uroczyste obchody 100-lecia odzyskania Niepodległości przez Polskę;
Wyjazd do Radomia do Klubu Tanecznego na zabawę andrzejkową;
Wyjazd do Muzeum im. Jacka Malczewskiego w Radomiu- oglądanie wystawy oraz projekcja filmu pt. "Malowane zmartwychwstanie Polski wg Jacka Malczewskiego";
Kiermasz bożonarodzeniowy w Starostwie Powiatowym;
Kiermasz bożonarodzeniowy w Galerii Słonecznej;
Kiermasz bożonarodzeniowy w Szkole Podstawowej w Młodocinie Większym;
Urodziny uczestników w każdym miesiącu w ramach których organizowane były imprezy taneczne i poczęstunek. Podopieczni biorą udział w licznych konkursach teatralnych. Ogromnym sukcesem Warsztatu w 2018 roku było zakwalifikowanie się do Ogólnopolskiego Festiwalu Twórczości Osób Niepełnosprawnych Anny Dymnej pn. Albertiana. Sukcesy dostarczają wiele radości i satysfakcji, a liczne występy przyczyniają się do przełamywania stereotypów na temat osób niepełnosprawnych.

IV. Cel 4 to - zwiększenie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych.

4.1. Zwiększenie aktywności zawodowej poprzez dofinansowanie rozpoczęcia działalności gospodarczej.

Dofinansowanie na podjęcie działalności gospodarczej rolniczej albo wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej pomaga przedsiębiorczym osobom niepełnosprawnym w samozatrudnieniu. Pomoc jest bezzwrotna, wysokość dofinansowania uzależniona jest od zadeklarowanego przez wnioskodawcę okresu prowadzenia działalności. W przypadku zobowiązania do prowadzenia działalności gospodarczej, rolniczej lub członkostwa w spółdzielni socjalnej nieprzerwanie przez okres co najmniej 12 miesięcy dofinansowanie wynosi nie wyżej niż sześciokrotność przeciętnego wynagrodzenia oraz wynoszącej od sześciokrotności do piętnastokrotności przeciętnego wynagrodzenia w przypadku zobowiązania się do prowadzenia przez co najmniej 24 miesiące jeżeli nie otrzymała bezzwrotnych środków na ten cel. W 2018 roku dwie osoby niepełnosprawne przy pomocy dofinansowania ze środków PFRON rozpoczęło działalność gospodarczą. Jedna osoba która zadeklarowała prowadzenie działalności przez co najmniej 24 miesiące otrzymała 30.000 złotych, były to środki pochodzące z algorytmu. Druga osoba zadeklarowała prowadzenie działalności przez co najmniej 12 miesięcy otrzymała dofinansowanie w wysokości 20.000 złotych w ramach środków otrzymanych z programu pn. "Program wyrównywania różnic między regionami III".

4.2. Zwiększenie aktywności zawodowej poprzez dofinansowanie szkoleń, przekwalifikowań oraz staży.

Cel ten realizowany był przez Powiatowy Urząd Pracy, w 2018 roku dofinansowanie otrzymały 2 osoby niepełnosprawna poszukujące pracy i niepozostające w zatrudnieniu w wysokości przeznaczeniem na odbycie stażu.

V. Cel 5 i 6 to – przeciwdziałanie dyskryminacji, poszanowanie praw osób niepełnosprawnych i partnerstwo.

5.1. Przeciwdziałanie dyskryminacji i poszanowanie praw osób niepełnosprawnych poprzez współdziałanie z podmiotami zwalczającymi dyskryminację, informowanie o przysługujących uprawnieniach, dbanie o przestrzeganie praw, współpraca z podmiotami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych.

Pracownicy Powiatowego Centrum na co dzień spotykają się z osobami niepełnosprawnymi, które ubiegają się o pomoc w zakresie działań samorządu powiatowego. Zadaniem każdego pracownika, jest zapewnienie tym osobom prawa do dokonywania własnych wyborów, równego traktowania, poszanowania za to, kim są, jednakowego dostępu do realizowanych zadań. Podczas uczestnictwa w organizowanych przez stowarzyszenia, fundacje, samorządy gminne i inne podmioty imprezach kulturalnych, sportowych, integracyjnych z udziałem środków PFRON, pracownicy udzielali informacji o przysługujących uprawnieniach i możliwościach wsparcia finansowego nie tylko ze strony samorządu powiatowego. W 2018 roku pracownicy brali udział w spotkaniu zorganizowanym przez Gminę Pionki, Gminę Iłża, Caritas Diecezji Radomskiej, Wojewódzki Urząd Pracy, Uniwersytet Technologiczno-Humanistyczny w Radomiu, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Wojewódzki Urząd Pracy, Powiatowy Urząd Pracy. Współpraca Powiatowego Centrum z organizacjami pozarządowymi w 2018 roku dotyczyła pomocy w organizowaniu aktywności społecznej niepełnosprawnym mieszkańcom powiatu, a także w zakresie przygotowania dokumentacji niezbędnej do otrzymania dofinansowania i rozliczenia się z przyznanych środków.

V. Realizacja świadczeń dla rodzin zastępczych i podopiecznych pieczy zastępczej

Powiatowe Centrum realizuje zadania związane z przyznawaniem świadczeń, o których mowa w obowiązujących przepisach prawnych. Większość świadczeń ma charakter finansowy, są przyznawane na podstawie decyzji administracyjnych. Sporządzane są również listy wypłat, przygotowywane są rozliczenia finansowe z gminami powiatu radomskiego, które partycypują w kosztach utrzymania dzieci przebywających w rodzinnej oraz instytucjonalnej pieczy zastępczej pochodzących z ich terenu, prowadzone są postępowania w sprawie zawierania porozumień pomiędzy powiatami.

Dane liczbowe na temat rodzin zastępczych w powiecie radomskim.

W 2018 roku w **87** rodzinach zastępczych przebywało łącznie **140** dzieci, w tym:

w **55** rodzinach spokrewnionych przebywało **74** dzieci;

w **23** rodzinach niezawodowych przebywało w nich **32** dzieci;

w **9** rodzinach zawodowych przebywało w nich **34** dzieci.

Większość rodzin, o których mowa powyżej funkcjonuje od lat, w bieżącym roku powstało natomiast **17** nowych rodzin zastępczych. Liczba dzieci umieszczonych po raz pierwszy w rodzinnej pieczy zastępczej /w rodzinach nowo powstałych i już funkcjonujących/ - to **25**.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, w rodzinach zastępczych mają prawo pozostać pełnoletni wychowankowie, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 roku życia, pod warunkiem, że kontynuują proces edukacji. Rodziny zastępcze w dalszym ciągu otrzymują pomoc finansową na ich utrzymanie.

W 2018 roku w **21** rodzinach zastępczych przebywało ogółem **22** pełnoletnich podopiecznych, w tym:

w **14** rodzinach spokrewnionych przebywało **14** wychowanków;

w **5** rodzinach niezawodowych przebywało w nich **5** wychowanków;

w **2** rodzinach zawodowych przebywało w nich **3** wychowanków.

Za IV kwartały 2018 roku rodzinom zastępczym przyznano i wypłacono świadczenia miesięczne przeznaczone na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich podopiecznych w łącznej wysokości **1.318.461,02 zł.** /rodziny spokrewnione – **619.697,87 zł.** niezawodowe – **356.879,81 zł.**, zawodowe – **340.075,55 zł.**, pomocowe – **1.807,79 zł./**.

Na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanych do rodzin wychowanków wypłacono 31 jednorazowych świadczeń 17 rodzinom dla 31 dzieci w łącznej kwocie **45.118,04 zł.**

Wypłacono również 6 świadczeń na utrzymanie domu jednorodzinnego rodzinom zawodowym, mającym pod swoją opieką w tym samym czasie więcej niż troje dzieci w łącznej wysokości **20.376,28 zł.**

1 rodzinie zastępczej wypłacono 1 świadczenie na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzenia losowego w wysokości **823,50 zł.**, 2 rodzinom – 3 dofinansowania do wypoczynku w łącznej kwocie **1.800 zł.**

Wypłacono 3 świadczenia 3 rodzinom zastępczym dla 3 dzieci na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki w łącznej wysokości **2.600,00 zł.**

W tym roku zawarto umowy z 3 rodzinami pomocowymi, którym wypłacono 4 świadczenia miesięczne w łącznej wysokości **1.807,79 zł.**

W 2018 roku Powiatowe Centrum realizowało umowy o pełnienie funkcji zawodowej rodziny zastępczej z:

- 2 pogotowiami rodzinnymi w gminach: Jedlnia Letnisko, Gózd.
- 6 zawodowymi rodzinami w gminach: Kowala, Wierzbica, Jedlnia Letnisko, Ilża.
- 1 specjalistyczną rodziną w gminie Jastrzębia.

LICZBA DZIECI PRZEBYWAJĄCYCH W POGOTOWIACH RODZINNYCH			
	Od momentu powstania	W trakcie roku 2018	Aktualnie
Pogotowie – Gózd	61	4	2
Pogotowie – Jedlnia Letnisko	33	6	2
ŁĄCZNIE:	94	10	4

LICZBA DZIECI PRZEBYWAJĄCYCH W RODZINACH ZAWODOWYCH						
ROK 2018	RODZINY ZAWODOWE			RODZINA ZASTĘPCZA SPECJALISTYCZNA		
	Od momentu powstania	W trakcie roku 2018	Aktualnie	Od momentu powstania	W trakcie roku 2018	Aktualnie
Gm. Wierzbica	11	5	5	-	-	-
Gm. Kowala	10	5	5	-	-	-
Gm. Jedlnia Let.	19	3	3	-	-	-
Gm. Jedlnia Let.	4	4	4			
Gm. Jedlnia Let.	6	6	3			
Gm, Ilża	-	3	3	-	-	-
Gm. Jastrzębia	-	-	-	4	3	2

Rodziny zawodowe wykonują swoje zadania na podstawie umów zleceń. Za IV kwartały wypłacono wynagrodzenia wraz z pochodnymi w łącznej wysokości **288.959,28 zł.**

Zgodnie z art. 191 ust 9 ustawy gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Uzyskane na tej podstawie dochody z gmin za pobyt wychowanków w rodzinach zastępczych wyniosły w omawianym okresie **431.565,61 zł.**

Usamodzielnienie jest końcowym etapem wychowywania dziecka w pieczy zastępczej, jego celem jest przygotowanie do dorosłego, odpowiedzialnego życia, pełnienia ról społecznych, zgodnie z zasadami współżycia społecznego. Aby młodemu człowiekowi ułatwić wejście w ten etap życia, Powiatowe Centrum zapewnia pomoc m. innymi w formie finansowej.

Na kontynuowanie nauki dla wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej wypłacono świadczenia na kwotę **170.817,16 zł.**, na zagospodarowanie – 7 świadczeń w łącznej kwocie **12.616,- zł.**, a na usamodzielnienie – 12 świadczeń na kwotę **48.068,- zł.**

Łącznie wydano **231.501,16 zł.**

Na rzecz wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej dokonano wypłaty pomocy finansowej z przeznaczeniem na kontynuowanie nauki na kwotę **26.978,79 zł.**, 8 świadczeń na usamodzielnienie w formie pieniężnej w kwocie **43.076,- zł.** i 4 świadczenia na zagospodarowanie w kwocie **8.257,- zł.**

Łącznie wydatkowano **78.311,79 zł.**

Zadaniem, wynikającym z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, realizowanym przez zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej i pomocy społecznej od kwietnia 2016 roku jest wypłata dodatków wychowawczych.

W 2018 roku dokonaliśmy wypłaty **1.343** świadczeń w tej formie w łącznej kwocie **658.468,24 zł.**

Realizacja art. 191 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Obowiązkiem Powiatowego Centrum jest pokrywanie kosztów utrzymania dzieci pochodzących z terenu powiatu radomskiego, które na mocy orzeczeń sądowych zostały umieszczone w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie innych powiatów. W 2018 roku **22** wychowanków przebywało w rodzinach zastępczych na terenie powiatów: grójeckiego, kozienickiego, warszawskiego zachodniego, dębickiego, zwoleńskiego, ostrowieckiego oraz miasta Radom. Powiat radomski przekazał z tego tytułu dotacje celowe za IV kwartały ubiegłego roku w łącznej wysokości **293.816,38zł.**

Natomiast, **25** wychowanków pochodzących z terenu miasta Radom, miasta st. Warszawy, powiatów: Starachowickiego, Średzkiego, Świdnickiego, Nowotomyskiego, Zwoleńskiego, Gliwickiego, Giżyckiego, Włodawskiego i Grójeckiego przebywa w rodzinach zastępczych zamieszkałych na terenie powiatu radomskiego. Na podstawie zawartych z tymi powiatami porozumień powiat radomski otrzymał w minionym roku tytułem zwrotu kosztów utrzymania dotacje celowe w wysokości **287.141,65 zł.**

Ponadto, w 2018 roku **10** naszych podopiecznych przebywało w placówkach opiekuńczo – wychowawczych funkcjonujących na terenie powiatu lipskiego oraz szydlowieckiego. Na utrzymanie małoletnich została przekazana dotacja w kwocie **417.152,00 zł.**

VI. Zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej

1. Świadczenia dla rodzin zastępczych:

- pomoc pieniężna na częściowe pokrycie kosztów utrzymania 169 dzieci w 116 rodzinach zastępczych w łącznej kwocie 1.595.645,98 zł., w tym wypłata pomocy na częściowe pokrycie kosztów utrzymania 1 dziecka cudzoziemskiego w 1 rodzinie zastępczej w wysokości 12.624,- zł.

$1.052,- \text{ zł} * 1 \text{ dziecko} = 1.052,- \text{ zł} * 12 \text{ miesięcy} = 12.624,- \text{ zł}.$

- świadczenia na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka jednorazowo dla 23 nowych rodzin zastępczych w łącznej kwocie 32.000,- zł.

- dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka w łącznej kwocie 1.900,- zł.

- środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego dla 3 rodzin zastępczych zawodowych w łącznej wysokości 31.200,- zł.

- pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki dla 34 wychowanków rodzin zastępczych w łącznej kwocie 170.170,05 zł.

- pomoc na zagospodarowanie dla 2 pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych w łącznej kwocie 4.731,00 zł.

- pomoc na usamodzielnienie dla 4 pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych w kwocie 17.349,00 zł.

- dofinansowanie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki w kwocie 4.000,00 zł.

Razem świadczenia dla rodzin zastępczych – 1.856.996,03 zł.

2. Wynagrodzenia razem z pochodnymi dla zawodowych i pomocowych rodzin zastępczych, koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz psychologa:

Na podstawie art. 86 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wysokość wynagrodzeń i świadczeń określonych w umowach są waloryzowane corocznie średniorocznym wskaźnikiem wzrostu wynagrodzeń, określonym w ustawie budżetowej dla pracowników państwowej sfery budżetowej nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń od dnia 1 kwietnia każdego roku kalendarzowego.

Zgodnie z założeniami projektu ustawy budżetowej na rok 2019 średnioroczny wskaźnik wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej ustala się w wysokości 102,3 %.

Powyższe uzasadnia waloryzację wynagrodzeń zawodowych rodzin zastępczych od dnia 1 kwietnia 2019 roku.

Ponadto, poza waloryzacją dostrzegamy potrzebę wzrostu wynagrodzenia dla każdej zawodowej rodziny zastępczej o kwotę 250 zł. miesięcznie, również od dnia 1 kwietnia 2019 roku.

Wprowadzenie proponowanych stawek uzasadniamy nakładem pracy oraz jakością opieki sprawowanej przez zawodowych opiekunów zastępczych. Nie bez znaczenia jest też fakt, iż stale wzrastają ceny towarów i usług na rynku, a tym samym wzrastają koszty utrzymania w gospodarstwach domowych. Podwyższenie wynagrodzeń zawodowych rodzin zastępczych może być również czynnikiem motywującym do rozwoju zawodowych form rodzinnej pieczy zastępczej, co jest jednym z założeń ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Taką możliwość stwarza art. 91 cyt. powyżej ustawy.

Biorąc pod uwagę zaangażowanie rodzin zawodowych w pełnienie swoich funkcji, trudności związane z opieką nad dziećmi z różnymi deficytami, zasadnym jest podniesienie wysokości wynagrodzeń.

Mając na uwadze powyższe:

Wynagrodzenia razem z pochodnymi dla zawodowych i pomocowych rodzin zastępczych, koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz psychologa łącznie stanowią kwotę 473.653,53 zł., w tym:

§ Wynagrodzenia bezosobowe – 395.800,20 zł.

§ Składki społeczne – 68.156,56 zł.

§ Fundusz pracy – 9.696,77 zł.

Planuje się funkcjonowanie w 2019 roku dwóch rodzin zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego:

$3.168,00 \text{ zł} \times 3 \text{ miesiące} = 9.504,00 \text{ zł} \times 1 \text{ osoba} = 9.504,00 \text{ zł}.$

$17,22\% \times 9.504,00 \text{ zł} = 1.636,59 \text{ zł}.$ Składki społeczne

$2,45\% \times 9.504,00 \text{ zł} = 232,86 \text{ zł}.$ Fundusz Pracy

$3.496,00 \text{ zł} \times 9 \text{ miesięcy} = 31.464,00 \text{ zł} \times 1 \text{ osoba} = 31.464,00 \text{ zł}$

$17,22\% \times 31.464,00 \text{ zł} = 5.418,09 \text{ zł}.$ Składki społeczne

$2,45\% \times 31.464,00 \text{ zł} = 770,85 \text{ zł}.$ Fundusz Pracy

$2.640,00 \text{ zł} \times 3 \text{ miesiące} = 7.920,00 \text{ zł} \times 1 \text{ osoba} = 7.920,00 \text{ zł}.$

$17,22\% \times 7.920,00 \text{ zł} = 1.363,83 \text{ zł}.$ Składki społeczne

$2,45\% \times 7.920,00 \text{ zł} = 194,04 \text{ zł}.$ Fundusz Pracy

$2.956,00 \text{ zł} \times 9 \text{ miesiące} = 26.604,00 \text{ zł} \times 1 \text{ osoba} = 26.604,00 \text{ zł}.$

$17,22\% \times 26.604,00 \text{ zł} = 4.581,18 \text{ zł}.$ Składki społeczne

$2,45\% \times 26.604,00 \text{ zł} = 651,78 \text{ zł}.$ Fundusz Pracy

Potrzeby razem 90.341,22 zł.

Planuje się funkcjonowanie w 2019 roku jednej rodziny zastępczej zawodowej specjalistycznej:

$2.635,20 \text{ zł} * 3 \text{ miesiące} = 7.905,60 \text{ zł} * 1 \text{ osoba} = 7.905,60 \text{ zł}.$

$17,22\% * 7.905,60 \text{ zł} = 1.361,34 \text{ zł}.$ Składki społeczne

$2,45 \% * 8.655,60 \text{ zł} = 193,68 \text{ zł}.$ Fundusz Pracy

$2.951,00 \text{ zł} * 9 \text{ miesiące} = 26.559,00 \text{ zł} * 1 \text{ osoba} = 26.559,00 \text{ zł}.$

$17,22\% * 26.559,00 \text{ zł} = 4.573,44 \text{ zł}.$ Składki społeczne

$2,45 \% * 26.559,00 \text{ zł} = 650,70 \text{ zł}.$ Fundusz Pracy

Potrzeby razem 41.243,76 zł.

Planuje się funkcjonowanie w 2019 roku jednej rodziny zastępczej zawodowej, która przed wejściem w życie przepisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej pełniła funkcję rodziny wielodzietnej:

$2.885,20 \text{ zł} * 3 \text{ miesiące} = 8.655,60 \text{ zł} * 1 \text{ osoba} = 8.655,60 \text{ zł}.$

$2.635,20 \text{ zł} * 3 \text{ miesiące} = 7.905,60 \text{ zł} * 1 \text{ osoba} = 7.905,60 \text{ zł}.$

$17,22\% * 7.905,60 \text{ zł} = 1.361,34 \text{ zł}.$ Składki społeczne

$2,45 \% * 8.655,60 \text{ zł} = 193,68 \text{ zł}.$ Fundusz Pracy

$2.951,00 \text{ zł} * 9 \text{ miesiące} = 26.559,00 \text{ zł} * 1 \text{ osoba} = 26.559,00 \text{ zł}.$

$17,22\% * 26.559,00 \text{ zł} = 4.573,44 \text{ zł}.$ Składki społeczne

$2,45 \% * 26.559,00 \text{ zł} = 650,70 \text{ zł}.$ Fundusz Pracy

Potrzeby razem 41.243,76 zł.

Planuje się funkcjonowanie w 2019 roku ośmiu rodzin zastępczych zawodowych:-

$2.000,00 \text{ zł} * 3 \text{ miesiące} = 6.000,00 \text{ zł} * 7 \text{ osób} = 42.000,00 \text{ zł}.$

$17,22\% * 42.000,00 \text{ zł} = 7.232,40 \text{ zł}.$ Składki społeczne

$2,45 \% * 42.000,00 \text{ zł} = 1.029,00 \text{ zł}.$ Fundusz Pracy

$2.301,00 \text{ zł} * 9 \text{ miesiące} = 20.709,00 \text{ zł} * 7 \text{ osób} = 144.963,00 \text{ zł}.$

$17,22\% * 144.963,00 \text{ zł} = 24.962,49 \text{ zł}.$ Składki społeczne

$2,45 \% * 144.963,00 \text{ zł} = 3.551,31 \text{ zł}.$ Fundusz Pracy

$2.301,00 \text{ zł} * 6 \text{ miesięcy} = 13.806,00 \text{ zł} * 1 \text{ osoba} = 13.806,00 \text{ zł}.$

$17,22\% * 13.806,00 \text{ zł} = 2.377,38 \text{ zł}.$ Składki społeczne

$2,45 \% * 13.806,00 \text{ zł} = 338,22 \text{ zł}.$ Fundusz Pracy

Potrzeby razem 240.259,80 zł.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadza możliwość czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem przez rodzinę zastępczą i przejęcia na ten czas opieki nad dzieckiem przez rodziny zastępcze pomocowe.

Planuje się wypłatę w 2019 roku wynagrodzenia dla 2 rodzin zastępczych pomocowych:

$1.278,- \text{ zł} * 1 \text{ miesiąc} = 1.278,- \text{ zł} * 2 \text{ osoby} = 2.556,- \text{ zł}.$

$17,22\% * 2.556,- \text{ zł} = 440,14 \text{ zł}.$ Składki społeczne

$2,45 \% * 2.556,- \text{ zł} = 62,62 \text{ zł}.$ Fundusz Pracy

Potrzeby razem 3.058,76 zł.

Powiatowe Centrum zatrudnia 1 koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, na podstawie umowy zlecenie:

$2.442,00 \text{ zł} * 12 \text{ miesięcy} = 29.304,00 \text{ zł} * 1 \text{ osoba} = 29.304,00 \text{ zł}.$

$17,22\% * 29.304,00 \text{ zł} = 5.046,15 \text{ zł}.$ Składki społeczne

$2,45 \% * 29.304,00 \text{ zł} = 717,95 \text{ zł}.$ Fundusz Pracy

Potrzeby razem 35.068,10 zł.

Zachodzi potrzeba przeprowadzenia w 2019 roku badań psychologicznych w celu wydania opinii o posiadaniu predyspozycji i motywacji u nowo powstałych rodzin zastępczych, u kandydatów ubiegających się o pełnienie tej funkcji oraz ponowienie badań u istniejących rodzin zastępczych, zgodnie z 76 ust. 4 pkt 3 a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Opinia ta ma musi być ponawiana co 2 lata u funkcjonujących już rodzin zastępczych, dlatego w 2018 roku powinna być ponowiona u większości naszych rodzin zastępczych/. Osoby zainteresowane pełnieniem funkcji rodziny zastępczej - kandydaci również muszą uzyskać przedmiotową opinię.

W związku z powyższym, opinia o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej powinna być przygotowana u 75 rodzin.

Szacujemy, że koszt badań dla jednej rodziny zastępczej będzie stanowić, podobnie jak w ubiegłych latach wydatek rzędu 250,- zł.

Opinie zostaną przygotowane na podstawie przeprowadzonych badań przez psychologa, z którym zostanie zawarta umowa zlecenie. Aby mieć pełen obraz funkcjonowania rodziny i relacji w niej panujących badaniami obejmujemy również dzieci przebywające pod opieką rodziny zastępczej i dzieci biologiczne kandydatów.

Koszt realizacji zadania:

$75 \text{ rodzin} * 250,- \text{ zł} = 18.750,- \text{ zł}.$

$17,22\% * 18.750,- \text{ zł} = 3.228,75 \text{ zł}.$ Składki społeczne

$2,45 \% * 18.750,- \text{ zł} = 459,38 \text{ zł}.$ Fundusz Pracy

Potrzeby razem **22.438,13 zł.**

3. Realizacja programu służącego działaniom profilaktycznym:

Zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie /Dz. U. 2015, poz. 1390 z późniejszymi zmianami/ do zadań własnych powiatu

należy opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

W 2019 roku planujemy zrealizowanie programu, który będzie służył wzmocnieniu realizowanych przez rodziców funkcji opiekuńczo – wychowawczych i zapobieganiu umieszczenia dzieci poza rodziną biologiczną w rodzinnych i instytucjonalnych formach pieczy. Przedmiotowy program obejmowałby m. innymi następujące zagadnienia: wychowywanie dzieci bez przemocy, poszanowanie praw dzieci, komunikacja w rodzinie, ochrona dzieci przed przemocą i wykorzystywaniem, realizacja zadań opiekuńczo – wychowawczych, profilaktyka przemocy rówieśniczej, procedura podejmowania interwencji w sytuacji zagrożenia.

Koszt realizacji zadania: **6.000,- zł.**

/kwota ta obejmuje organizację zajęć, zawarcie umów zleceń ze specjalistami m.in. w zakresie resocjalizacji i profilaktyki społecznej, pedagogiki, psychologii, terapii pedagogicznej i terapii rodzin/.

Zadanie to będzie realizować organizacja pożytku publicznego - Stowarzyszenie na Rzecz Wspierania Rodzin „Nowe Perspektywy”.

4. Grupa wsparcia dla rodzin zastępczych:

Zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 6 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, którą to funkcję pełni powiatowe centrum pomocy rodzinie należy zapewnienie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia.

Zadanie to realizujemy od kilku lat, dzięki współpracy ze Stowarzyszeniem na Rzecz Wspierania Rodzin „Nowe Perspektywy”, które oprócz prowadzenia grupy wsparcia dla rodzin zastępczych, zapewnia pomoc specjalistów takich jak: terapeuta rodzinny, ds. uzależnień i innych.

W 2019 roku chcemy kontynuować realizację tego zadania, w ramach którego chcemy zorganizować Festyn Rodzinny, który planujemy połączyć z promowaniem idei zastępczego rodzicielstwa. Chcielibyśmy również zapewnić uczestnikom wyjścia integracyjne, wycieczkę jednodniową.

Podczas zajęć grupy wsparcia dla rodziców zastępczych, równolegle będą odbywać się zajęcia dla podopiecznych rodzin.

Koszt realizacji zadania: **20.000,- zł.**

/kwota ta obejmuje organizację zajęć, organizację festynu, wycieczki, zawarcie umów zleceń ze specjalistami/.

5. Promocja rodzicielstwa zastępczego:

Zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia roli rodziny zastępczej. Aby zainteresować osoby i rodziny pełnieniem tej odpowiedzialnej funkcji, a także pozyskać nowych kandydatów do pełnienia roli rodziny zastępczej zawodowej konieczna jest promocja zastępczego rodzicielstwa.

Realizację tego zadania zakłada również 3 letni powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej.

Koszt realizacji zadania: **2.000,- zł.**

Kwota ta byłaby przeznaczona na wydruk materiałów promocyjnych np. plakatów, ulotek, publikację artykułu w prasie itp.

6. Zatrudnienie pedagoga:

Zgodnie z art. 130 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy obowiązek organizacji posiedzeń zespołu ds. oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej.

Posiedzenia zespołów powinny odbywać się przy udziale w szczególności pedagoga.

Powiatowe Centrum do tej pory nie zatrudniało pedagoga. Z wytycznych uzyskanych ze strony jednostki nadrzędnej tj. Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie wynika, że oceny sytuacji dziecka należy dokonywać przy udziale osoby zatrudnionej na stanowisku pedagoga. Takiej funkcji nie powinien pełnić koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, czy inna osoba mająca wykształcenie pedagogiczne, ale zatrudniona na innym stanowisku.

W związku z powyższym zachodzi potrzeba zatrudnienia pedagoga, do którego zadań będzie należało uczestnictwo we wszystkich posiedzeniach zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka, przeprowadzanie badań pedagogicznych u kandydatów na opiekunów zastępczych oraz przygotowywanie diagnoz psychofizycznych dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej.

Wynagrodzenie 500,- zł. miesięcznie /około 30 godzin pracy w miesiącu/.

płaca brutto: 500 zł. m-cznie x 12 miesięcy = 6.000 zł.

składki społ.: 6.000 zł. zł. x 17,22% = 1.020 zł.

FP: 6.000 zł. zł. x 2,45% = 147 zł.

Razem: **7.167,- zł.**

**Sprawozdanie z efektów pracy
organizatora rodzinnej pieczy zastępczej**

za rok 2018

Rodzina powinna kojarzyć się z ciepłem domowego ogniska, wspólnymi posiłkami, rozmowami na każdy temat, miłością, szczerością, tolerancją, a także szacunkiem dla drugiego człowieka. To baza, fundament, na którym kształtuje się nowy człowiek.

Czy wszystkie rodziny są w stanie sprostać temu zadaniu?

Niestety nie - zaniedbywanie, przemoc psychiczna, fizyczna to zjawiska nadal powszechne spośród różnych form niewłaściwego traktowania dzieci przez najbliższych, które odbierają szansę na szczęśliwe i bezpieczne dzieciństwo.

Niniejsze sprawozdanie jest obrazem historii dziecka pozbawionego właściwej opieki ze strony rodziców biologicznych, od chwili, kiedy na skutek niesprzyjających okoliczności życiowych zachodzi potrzeba odizolowania małego człowieka od naturalnego środowiska do momentu znalezienia alternatywy – najlepiej innej rodziny.

Wszakże, rodzina to punkt stały, pewny, azyl bezpieczeństwa, miejsce gdzie czujemy się akceptowani i kochani. Każdy z nas potrzebuje takiego miejsca, ponieważ w chwilach zwątpienia czy załamania konieczna jest świadomość istnienia ludzi, którzy będą nas wspierać. Dlatego, już od wielu lat, wyraźnym kierunkiem, w jakim formułuje się system opieki nad dzieckiem osieroconym jest odejście od instytucjonalnych form pieczy na rzecz wychowywania dziecka w zastępczym środowisku rodzinnym.

Kwestie te znajdują swoje umocowanie prawne w obowiązującej już od 1 stycznia 2012 roku ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która wielokrotnie już nowelizowana jest efektem tworzenia nowych rozwiązań w zakresie polityki rodzinnej państwa.

Organizowanie systemu pieczy zastępczej jest zadaniem Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej czyli Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Radomiu, które w wykonywaniu swoich zadań kieruje się w szczególności założeniami 3 – letniego powiatowego programu dotyczącego rozwoju pieczy zastępczej na lata 2018-2020, przyjętego uchwałą Nr 269/XXX/2017 Rady Powiatu w Radomiu z dnia 22 grudnia 2017 roku,

zwanego dalej Programem. Niniejsze sprawozdanie jest efektem jego realizacji.

Zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej wypełnia aktualnie 10 osobowa kadra zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej i pomocy społecznej, którą tworzą:

1. Kierownik zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej i pomocy społecznej - wykształcenie wyższe magisterskie na kierunku pedagogika, specjalność pedagogika opiekuńczo – wychowawcza oraz wyższe magisterskie na kierunku administracja, studia podyplomowe z zakresu organizacji pomocy społecznej, uprawnienia mediatora w sprawach rodzinnych;
2. Psycholog - wykształcenie wyższe magisterskie w zakresie psychologii, studia podyplomowe: psychologia kryzysu i interwencji kryzysowej oraz zarządzanie zasobami ludzkimi.
3. Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej – wykształcenie wyższe magisterskie, studia I stopnia na kierunku filologia, specjalność: filologia angielska, studia uzupełniające magisterskie na kierunku filologia, specjalność: filologia angielska. Studia podyplomowe, specjalizacja: socjoterapia. Studia podyplomowe, specjalizacja: edukacja wczesnoszkolna i przedszkolna. Członek Stowarzyszenia Animatorów Społecznych Klaudyny, realizującego działania na rzecz dzieci z niepełnosprawnością i ich integracji ze środowiskiem.
4. Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej – wykształcenie wyższe magisterskie, studia I stopnia na kierunku pedagogika, specjalność: pedagogika społeczna i resocjalizacyjna, studia uzupełniające magisterskie na kierunku pedagogika, specjalność: pedagogika środowiskowa i socjalna. Studia podyplomowe, specjalizacja:

asystent rodziny oraz zarządzanie w administracji. Koordynator regionalny projektu Szlachetna Paczka.

5. Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej – wykształcenie wyższe magisterskie, studia I stopnia na kierunku pedagogika, specjalność: pedagogika opiekuńczo – wychowawcza, studia uzupełniające magisterskie na kierunku pedagogika, specjalność: wczesnoszkolna edukacja zintegrowana.
6. Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej – wykształcenie wyższe magisterskie, studia I stopnia na kierunku pedagogika, specjalność: pedagogika opiekuńczo – wychowawcza, studia uzupełniające magisterskie na kierunku pedagogika, specjalność: wczesnoszkolna edukacja zintegrowana.
7. Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej – wykształcenie wyższe magisterskie, studia I stopnia na kierunku pedagogika, specjalność: profilaktyka społeczna, studia uzupełniające magisterskie na kierunku pedagogika, specjalność: profilaktyka społeczna i socjoterapia.
8. Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej – wykształcenie wyższe magisterskie, studia I stopnia na kierunku pedagogika, specjalność: pedagogika resocjalizacyjna, studia uzupełniające magisterskie na kierunku pedagogika, specjalność: resocjalizacja i profilaktyka społeczna.
9. Starszy specjalista pracy socjalnej - wykształcenie wyższe licencjackie na kierunku pedagogika, specjalność: praca socjalna, studia uzupełniające magisterskie na kierunku: pedagogika, I i II stopień w zawodzie pracownik socjalny, uprawnienia mediatora w rozwiązywaniu konfliktów w rodzinach zastępczych.

10. Pracownik socjalny - wykształcenie wyższe magisterskie w zakresie technologii chemicznej; Fakultatywne Studium Pedagogiczne, szkoła policealna w zawodzie pracownik socjalny, studia podyplomowe z zakresu organizacji i zarządzania pomocą społeczną, uprawnienia mediatora w rozwiązywaniu konfliktów w rodzinach zastępczych.

Do zadań starszego specjalisty pracy socjalnej oraz pracownika socjalnego należy prowadzenie postępowań administracyjnych i przyznawanie świadczeń rodzinom zastępczym, w tym 500 + oraz dobry start; rozliczenia finansowe pomiędzy powiatem, a gminami, które partycypują w kosztach utrzymania dzieci przebywających w rodzinach zastępczych. Ich rolą jest również wspieranie w procesie usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków, którzy opuścili rodzinną i instytucjonalną pieczę zastępczą. Jest to m. in. pomoc finansowa, praca socjalna. Zagadnienia te zostały rozwinięte w informacji o działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Radomiu.

Na umowę zlecenie zatrudniony jest ponadto w Powiatowym Centrum prawnik.

6 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej jest zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, 1 osoba realizuje swoje zadania na podstawie umowy cywilno – prawnej.

Od kilku lat udaje nam się pozyskiwać dodatkowe pieniądze na dofinansowanie wynagrodzeń koordynatorów, w 2018 roku powiat radomski otrzymał środki w wysokości **94.827,00 zł.** uzyskane dzięki naszym staraniom w ramach „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2018” ogłoszonego przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Zespół ds rodzinnej pieczy zastępczej i pomocy społecznej jest zobowiązany do systematycznego podnoszenia swoich kwalifikacji w zakresie pracy z

dziećmi i rodziną, w szczególności przez udział w szkoleniach i samokształcenie.

Obowiązek zapewnienia szkoleń pracownikom zespołu, to również jedno z zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. W celu zachowania i wzmocnienia swoich kompetencji oraz przeciwdziałania zjawisku wypalenia zawodowego, w 2018 r. kadra zespołu miała możliwość uczestnictwa w następujących formach doskonalenia:

SZKOLENIA, WARSZTATY I KONFERENCJE, W KTÓRYCH UCZESTNICZYLI PRACOWNICY TUT. CENTRUM		
1.	NARADA Z PRZEDSTAWICIELAMI GMIN DOT. ZAKRESU REALIZACJI ZADAŃ O PRZECIWDZIAŁANIU PRZEMOCY ORAZ PIECZY ZASTĘPCZEJ	✓ 1 Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej ✓ Kierownik zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej i pomocy społecznej
2.	SZKOLENIE Z ZAKRESU PSYCHOPEDAGOGIKI TRAUMY	✓ 1 Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej
3.	SZKOLENIE PN. NARZĘDZIA PRACY KOORDYNATORA	✓ 2 Koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej
4.	KONEENCJA NAUKOWA PN. W SŁUŻBIE PRAW DZIECKA - DZIEDZICTWO IRENY SENDLEROWEJ	✓ 2 Koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej ✓ Kierownik zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej i pomocy społecznej
5.	SEMINARIUM PN. ALKOOŁOWY ZESPÓŁ PŁODOWY (FAS) WYZWANIA MEDYCZNE, PSYCHOLOGICZNE, EDUKACYJNE, EKONOMICZNE I PRAWNE	✓ 2 Koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej ✓ Psycholog

6.	NARADA DOT. REALIZACJI USTAWY - ZA ŻYCIEM	✓ 1 Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej
7.	DWUDNIOWA KONFERENCJA PN. PRZEMOC, NIENAWIŚĆ CZY ZAUFANIE I WSPÓŁPRACA	✓ 1 Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej ✓ Psycholog
8.	I MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA NAUKOWA – SZKOLENIOWA PN. RODZINA W PRZESTRZENI SPOŁECZNEJ AKTUALNE WYZWANIA I ROBLEMY	✓ 2 Koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej
9.	SZKOLENIE PN. ZACHOWANIA TRUDNE DZIECI I MŁODZIEŻY	✓ 1 Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej
10.	SZKOLENIE PN. ROLA RODZINY ZASTĘPCZEJ W BUDOWANIU WARTOŚCI DZIECKA	✓ 1 Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej
11.	SZKOLENIE PN. O PRZYWIĄZANIU, CZYLI JAK BUDOWAĆ BEZPIECZNĄ WIĘŹ Z DZIECKIEM	✓ 1 Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej
12.	SZKOLENIE PN. PROBLEMY WYCHOWAWCZE: JAK MÓWIĆ, ŻEBY DZIECKO NAS SŁUCHAŁO, JAK SŁUCHAĆ, ŻEBY DZIECKO DO NAS MÓWIŁO	✓ 3 Koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej ✓ Psycholog
13.	SKUTECZNOŚĆ PIECZY ZASTĘPCZEJ – WSPARCIE DZIECKA I RODZINY, ZAANGAŻOWANIA GMIN I POWIATÓW WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO	✓ Dyrektor

Rodzinna piecza zastępcza

Pieczka zastępcza jest sprawowana w sytuacji, kiedy rodzice naturalni nie są w stanie w sposób właściwy pełnić wobec dziecka funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Rodzina zastępcza, w założeniu ma czasowo zastąpić rodziców biologicznych w realizacji procesu wychowawczego, a

jednocześnie sprzyjać ewentualnemu powrotowi dziecka do naturalnego środowiska, chociaż w wielu przypadkach reintegracji rodziny niestety nie udaje się osiągnąć.

Pieczą zastępczą jest konsekwencją ingerencji sądu w sprawowanie przez rodziców władzy rodzicielskiej, jednak dziecko umieszczone w pieczy prawnie nadal pozostaje dzieckiem swoich rodziców. Osoby pełniące funkcję rodziców zastępczych nie sprawują nad dzieckiem władzy rodzicielskiej, chociaż zdarza się, że realizują funkcję opiekunów prawnych.

Bycie rodzicem zastępczym na pewno stanowi duże wyzwanie, wymaga bowiem szczególnej otwartości na potrzeby dzieci, empatii, tolerancji, szacunku dla małego człowieka, a także siły charakteru, życiowej zaradności, umiejętności pokonywania problemów i nie poddawania się im. Pomagają w tym z całych sił i przez cały okres trwania „zastępstwa” czyli pobytu dziecka w pieczy koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej.

Liczba rodzin i dzieci pod opieką koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej – na dzień 31.12.2018 r.		
Poszczególni Koordynatorzy	LICZBA RODZIN pod opieką 1 koordynatora	LICZBA DZIECI pod opieką 1 koordynatora
1	15	24
2	14	19
3	15	26
4	15	22
5	13	23
ŁĄCZNIE	72	114

W trakcie roku zawsze mają miejsce rotacje związane np. z usamodzielnieniem pełnoletnich podopiecznych, adopcją, powrotem do rodziny biologicznej. Dlatego, ogółem od początku roku ze wsparcia

koordynatorów korzystało łącznie **86** rodzin, w których przebywało **139** dzieci.

W 2018 roku pod opieką Powiatowego Centrum była tylko jedna rodzina z jednym dzieckiem, która nie korzystała ze wsparcia koordynatora, gdyż funkcjonowała bardzo krótko (okazało się, że opiekun zastępczy nie spełniał wszystkich warunków niezbędnych do pełnienia tej roli, z tego powodu sąd ostatecznie nie powierzył mu docelowo tej funkcji).

W 2018 roku powstało **17** nowych rodzin zastępczych, w których zostało umieszczonych łącznie **25** dzieci.

Wykonanie orzeczenia sądu, dotyczącego umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej jest zadaniem bardzo trudnym, które zobowiązani są wykonywać pracownicy Powiatowego Centrum. Niejednokrotnie przy powyższych czynnościach uczestniczy asysta policji lub niezbędna jest pomoc kuratora sądowego. Zdarza się, że działania te kilkakrotnie należy powtórzyć, gdyż rodzice biologiczni niechętnie respektują postanowienie sądu, odmawiają wydania dziecka, zdarzają się zachowania agresywne względem pracowników Centrum, ubliżanie im, zastraszanie itp.

W tym roku **18** dzieci zostało umieszczonych przez pracowników Powiatowego Centrum w różnych formach pieczy.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

- a) Rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem
- b) Rodziny zastępcze niezawodowe
- c) Rodziny zastępcze zawodowe, w tym:
 - specjalistyczne
 - pełniące funkcję pogotowia rodzinnego

W 2018 roku Powiatowe Centrum nie miało potrzeby umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej na terenie innych powiatów, ponieważ dysponujemy wystarczającą ilością rodzin zastępczych, także zawodowych.

Poniższa tabela przedstawia stan rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu radomskiego w podziale na typy rodzin. W tabeli zostali uwzględnieni także ci wychowankowie, którzy zdecydowali się na pozostanie w rodzinie zastępczej pomimo uzyskania pełnoletności.

Typy rodzin zastępczych	Rok 2018	
	liczba rodzin	liczba dzieci /w tym pełnoletnich wychowanków/
Rodzina zastępcza spokrewniona z dzieckiem	66	88
Rodzina zastępcza niezawodowa	26	37
Rodziny zastępcze zawodowe W tym:	9	37
Pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	2	8
Specjalistyczne	1	3
Zawodowe	6	26
Ogółem:	101	162

Szkolenie dla kandydatów na opiekunów zastępczych

Osoby decydujące się na pełnienie funkcji rodziny zastępczej muszą być odpowiednio przygotowane do wypełniania swojej misji. Mają bowiem stworzyć jak najbardziej zbliżone do naturalnego środowisko, które zadba o prawidłowy rozwój psychospołeczny dziecka. Objęcie wsparciem dziecka odrzuconego przez podstawowych opiekunów, jakimi są rodzice biologiczni wymaga od kandydatów odpowiednich predyspozycji, umiejętności empatii i gotowości do akceptacji dziecka takim, jakim ono jest.

Rodzinne formy opieki są najbardziej zbliżone do naturalnego środowiska, w którym powinien wychowywać się i wzrastać młody człowiek, dają szansę na normalne funkcjonowanie bez piętna sieroty i poczucia inności. Dziecko ma szansę poznać i nauczyć się prawidłowych zachowań i relacji rodzinnych. Opieka zastępcza to szansa na szczęśliwe dzieciństwo i wyposażenie dziecka w garnitur cech społecznych, które pozwolą na właściwe pełnienie w przyszłości ról społecznych i przygotowują do satysfakcjonującego, samodzielnego życia.

Uzyskanie kwalifikacji do pełnienia szlachetnej funkcji opiekuna zastępczego jest procesem, który obejmuje zgromadzenie obszernej dokumentacji na temat kandydatów, badania psychologiczno – pedagogiczne, jak również szkolenie, które nie jest obowiązkowe tylko dla kandydatów na rodzinę zastępczą spokrewnioną.

Szkolenia odbywają się zgodnie z zatwierdzonymi przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej programami szkoleń, których celem jest zapoznanie kandydatów z zasadami funkcjonowania rodzin zastępczych, typowymi problemami związanymi z opieką zastępczą czy sposobami radzenia sobie z nimi. Treści przekazywane podczas szkolenia przygotowują do sprawowania odpowiedzialnej opieki i wychowywania dzieci o różnych potrzebach, zaspokajania ich potrzeb rozwojowych, kompensacji opóźnień, podkreślają ważność wspierania więzi dziecka z rodziną naturalną oraz zapewnienia mu warunków do nawiązywania bezpiecznych, pozytywnych i trwałych związków na całe życie. Obejmuje ono także elementy prawa rodzinnego, zagadnienia dotyczące praw dziecka, uzależnień, dysfunkcji w zachowaniu, wybrane elementy pedagogiki, psychologii rozwojowej i wychowawczej. Po ukończeniu szkolenia, kandydaci otrzymują stosowne zaświadczenia.

W celu pozyskania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, ważnym zadaniem organizatora rodzinnej pieczy zastępczej jest propagowanie idei pieczy zastępczej.

Wszystkie ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu radomskiego sukcesywnie są wyposażane w materiały informacyjne promujące rodzicielstwo zastępcze tj. plakaty, ulotki, celem rozpowszechnienia na swoim terenie. Informacje na ten temat znajdują się także na stronie internetowej Starostwa Powiatowego oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Radomiu. Wzorem lat ubiegłych, w celu promowania pieczy zastępczej w powiecie radomskim został zorganizowany w Królewskich Źródłach Festyn Rodzinny. W magazynie Citybonus ukazała się reklama rodzicielstwa zastępczego pod hasłem zaczerpniętym z literatury Blaisa Pascala *„Dom może ci zastąpić cały świat, cały świat nie zastąpi ci domu”* wraz z artykułem na temat pieczy zastępczej i wywiadem z jedną naszych zawodowych rodzin zastępczych.

W roku 2018 do Powiatowego Centrum zgłosiło się **9 osób /5 rodzin/**, zainteresowanych uzyskaniem kwalifikacji na opiekunów zastępczych. Udzielono im porad oraz wsparcia w ramach działalności diagnostyczno – konsultacyjnej.

3 rodziny /5 osób/ zakwalifikowano do udziału w szkoleniu podstawowym dla kandydatów, jednak **1 rodzina /małżeństwo/** poinformowało o odroczeniu swojej decyzji co do tworzenia rodziny zastępczej na 2019 rok, z uwagi na kolidujące z pracą zawodową terminy szkolenia, na które zostali zaproszeni. **1 rodzina /2 osoby/** realizujące już od kilku lat zadania z zakresu pieczy zastępczej zostały zaproszone do szkolenia dla kandydatów na rodzinę zawodową. **1 rodzina /2 osoby/** nie zostały zakwalifikowane do uczestnictwa w szkoleniu, z uwagi na niespełnianie kryteriów wymaganych w obowiązującym stanie prawnym.

Pozostali kandydaci przedstawili niezbędną dokumentację, zgodnie z art. 42 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej tj. zaświadczenia lekarskie od lekarza rodzinnego oraz lekarza psychiatry, wnioski o powierzenie funkcji rodziny zastępczej, zaświadczenie o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego, opinie z zakładu pracy, informacje o

zarobkach, opinie z właściwego ze względu na miejsce zamieszkania kandydata ośrodka pomocy społecznej. Uzyskali również opinię psychologiczną o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, opinię pedagogiczną /przygotowanie jej należy do zadań jednego z koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej/. Uzyskali również analizę sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej przygotowaną przez koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej podczas wizyty w środowisku.

Nadmienić należy, że analiza jest przygotowywana zarówno u kandydatów, którzy sami zgłaszają się do tut. Centrum, jak również na zlecenie sądu. W 2018 roku zostało przygotowanych **10** obszernych dokumentów, obejmujących wszystkie aspekty funkcjonowania osoby czy rodziny w środowisku.

W minionym roku były przeprowadzone 2 szkolenia dla kandydatów na opiekunów zastępczych.

Pierwsze zostało prowadzone bezpłatnie w I kwartale 2018 r. przez Katolicki Ośrodek Adopcyjny przy Caritas Diecezji Radomskiej w Radomiu. Uczestniczyło w nim **3** kandydatów na rodzinę zastępczą, w tym **1** kandydatka na rodzinę zastępczą niezawodową i **1** małżeństwo - kandydaci na rodzinę zastępczą zawodową. Szkolenie podstawowe obejmowało łącznie: 55 godzin szkoleniowych i konsultacji indywidualnych oraz 10 godzin praktyk. Szkolenie uzupełniające dla kandydatów na rodzinę zastępczą zawodową obejmowało łącznie: 15 godzin szkoleniowych i konsultacji indywidualnych oraz 10 godzin praktyk. W obu przypadkach praktyki odbywały się w zawodowych, doświadczonych rodzinach zastępczych wskazanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Radomiu. W ostatniej sesji tzw. dyskusji panelowej biorą zawsze udział pracownicy Powiatowego Centrum.

Drugie szkolenie zostało przeprowadzone również bezpłatnie pod koniec IV kwartału 2018 r. przez Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej Wojewódzki Ośrodek Adopcyjny, Oddział Zamiejscowy w Radomiu. W

szkoleniu tym uczestniczyły **2 osoby** /małżeństwo/, zgłaszające gotowość pozostania rodziną zastępczą niezawodową. Kandydaci uczestniczyli w 50 godzinach zajęć teoretyczno-warsztatowych oraz 10 godzinach praktyk, które również zostały zorganizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Radomiu w zawodowej rodzinie zastępczej. 1 kilkugodzinna sesja szkoleniowa została poprowadzona przez pracowników tut. Centrum - psychologa i koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej na temat: „Znaczenie rodziny biologicznej w życiu dziecka przebywającego w rodzinnej pieczy zastępczej”.

Finałem wieńczącym przygotowanie kandydatów do wypełniania zadań z zakresu pieczy zastępczej jest posiedzenie komisji kwalifikacyjnej, któremu przewodniczy Dyrektor Powiatowego Centrum. W 2018 roku odbyło się jedno posiedzenie komisji, na której **3** osoby uzyskały rekomendację do pełnienia funkcji rodziców zastępczych. Drugie posiedzenie komisji kwalifikacyjnej zostało zaplanowane na I kwartał 2019 roku, gdyż szkolenie zakończyło się dopiero pod koniec ubiegłego roku. Komisja odbyła się w styczniu b. roku i również zakończyła się kwalifikacją **2** kandydatów.

Zgodnie z limitem określonym w 3 – letnim Powiatowym Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej planowaliśmy zawrzeć 2 umowy z kandydatami na zawodową rodzinę zastępczą. 1 rodzina zwróciła się jednak z prośbą o podpisanie umowy w 2019 roku, z uwagi na fakt korzystania z urlopu macierzyńskiego na 1 z podopiecznych (urlop ten nie przysługuje zawodowej rodzinie zastępczej). Na dzień dzisiejszy rodzina ta uzyskała już status rodziny zawodowej. 2 rodzina, z którą planowaliśmy zawrzeć umowę, również zgłosiła akces tworzenia zawodowej rodziny zastępczej, ale od połowy 2019 roku, z uwagi na względy osobiste.

Rola koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej

Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej to przede wszystkim towarzysz rodziny i pomocna dłoń. Jego obowiązki skupiają się na wspieraniu rodziny zastępczej w jej naturalnym środowisku.

Pierwotnie uznano, że pod opieką 1 koordynatora może być nie więcej niż 30 środowisk, po trzech latach obowiązywania ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, liczbę tę ograniczono do 15.

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 roku, poz. 998 z późn. zm.) **do zadań koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej należy:**

1. Udzielanie pomocy rodzinom zastępczym w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej.

Właściwa, oparta na wzajemnym zaufaniu i szacunku relacja pomiędzy koordynatorem a rodziną zastępczą jest warunkiem prawidłowego wspierania rodziny. Koordynator w pewnym sensie pełni tutaj funkcję pracownika pierwszego kontaktu. Odwiedza rodzinę i dzieci w ich miejscu zamieszkania, w omawianym okresie odbyły się łącznie **653** wizyty. W trakcie tych spotkań prowadzone są rozmowy na temat bieżących spraw dzieci, występujących problemów, relacji z rodziną biologiczną. Koordynatorzy nawiązują także kontakty z pedagogami szkolnymi i wychowawcami dzieci, realizując to zadanie, odbyli łącznie **69** wizyt w szkołach. Podczas tych spotkań omawiana jest sytuacja szkolna, frekwencja, postępy w nauce, relacje z grupą rówieśniczą, problemy wychowawcze, jeśli takowe wystąpią. Koordynatorzy współpracują także z sądami, ośrodkami pomocy społecznej, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi /**12** wizyt/. Razem z rodziną zastępczą koordynator uczestniczył także w specjalistycznych konsultacjach dziecka, zakwalifikowanego na operację w szpitalu w Warszawie, w innym przypadku w radomskim szpitalu odwiedzał podopieczną, która doznała urazu barku, razem z opiekunami zastępczymi i matką biologiczną ustalał termin zabiegu laryngologicznego podopiecznej pogotowia rodzinnego itp.

W przypadku czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem przez rodzinę zastępczą piecza zastępcza nad dzieckiem może zostać powierzona rodzinie pomocowej. W omawianym okresie zawarto **3** umowy z rodzinami pomocowymi, w związku z urlopami zawodowych rodzin zastępczych.

2. Przygotowanie, we współpracy odpowiednio z rodziną zastępczą oraz asystentem rodziny, a w przypadku gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent rodziny - we współpracy z podmiotem organizującym pracę z rodziną, planu pomocy dziecku.

Plan pomocy dziecku jest podstawą do opracowania pierwszej okresowej oceny sytuacji dziecka. W omawianym okresie przygotowywano **33** nowych planów, które były systematycznie weryfikowane.

Koordynatorzy pozostają w ścisłym kontakcie z rodziną biologiczną dziecka i dostosowują plan pomocy do indywidualnej sytuacji rodzinnej. Oznacza to, że główny plan pomocy dziecku jest wielokrotnie modyfikowany, podczas omawiania sytuacji dziecka i rodziny na okresowych ocenach sytuacji dziecka. Takich modyfikacji dokonano w 2018 roku **250** razy.

3. Pomoc rodzinom zastępczym w nawiązaniu wzajemnego kontaktu – grupa wsparcia dla rodzin zastępczych.

Idea tworzenia grup wsparcia opiera się na wzajemnym korzystaniu z siły i zasobów osób będących jej członkami. Uczestnicy sami dla siebie stanowią źródło wsparcia emocjonalnego, informacyjnego i instrumentalnego, źródło inspiracji i motywacji do działania.

W funkcjonującej już od kilku lat w powiecie radomskim grupie wsparcia dla rodzin zastępczych uczestniczą rodziny z różnym stażem i różnymi doświadczeniami, co też stanowi wartość samą w sobie.

Poprzez udział w zajęciach rodzice zastępczy otrzymują możliwość:

- uzyskiwania i jednocześnie dawania wsparcia w pełnieniu funkcji rodziny zastępczej,

- doskonalenia umiejętności wychowawczych, radzenia sobie z emocjami, radzenia sobie w sytuacjach napięcia (stresu),
- inicjowania i wzmacniania pozytywnych zmian w systemie rodzinnym,
- pogłębienia „wglądu” w siebie samego (wzrost świadomości przeżywanych emocji, swoich przekonań, pragnień, potrzeb, wartości, celów, a także rozpoznawania własnych zasobów, rozumienie ograniczeń),
- przeznaczenia czasu dla siebie jako rodzica zastępczego,
- zapobiegania wyczerpaniu i wypaleniu.

W ubiegłym roku, do uczestnictwa w grupie zostało wytypowanych przez koordynatorów **32 rodziny** oraz **51 wychowanków** w różnym przedziale wiekowym (liczba podopiecznych w ciągu roku zmieniała się w związku ze zmianami sytuacji życiowej zarówno dzieci, jak i rodzin).

Odbyło się łącznie 9 spotkań, w tym Festyn Rodzinny, wyjazd w Góry Świętokrzyskie Nowa Słupia, Wigilia. Ponadto odbyły się dodatkowe wyjścia z młodzieżą do Kręgielni oraz dwukrotnie z młodszymi wychowankami do manufaktury „Sama Słodycz”.

Festyn Rodzinny został zorganizowany celem integracji rodzin zastępczych ale również promowania Dnia Rodzicielstwa Zastępczego. Miejscem Festynu były Królewskie Źródła. Uczestniczyło w nim **78 osób** w tym **34 opiekunów** oraz **44 dzieci**. Czas wypełniony był na aktywności fizycznej poprzez szereg gier i zabaw na świeżym powietrzu, zorganizowano ognisko i pieczenie kiełbasek, odbyły się liczne konkursy zakończone nagrodami, gry sportowe, animacje które pozwoliły zarówno rodzinom zastępczym, podopiecznym, jak i pracownikom tut. Centrum jeszcze bardziej zbliżyć się do siebie.

Oprócz zajęć grupowych uczestnicy korzystali również z indywidualnych specjalistycznych konsultacji, zaś wychowankowie rodzin, pod kierunkiem animatorów oraz wolontariuszy uczestniczyli w zajęciach socjoterapeutycznych, z elementami sensuoplastyki i artterapii.

4. Zapewnianie rodzinom zastępczym dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej.

Koordynatorzy podejmują współpracę z poradniami w celu pozyskania opinii psychologiczno - pedagogicznych oraz orzeczeń o niepełnosprawności. W ubiegłym roku **49 podopiecznych** posiadało wspomniane dokumenty opisujące mechanizmy wyjaśniające funkcjonowanie dziecka, czy występujące problemy. Opinie/orzeczenia określają także indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne dziecka. Z uwagi na wady wrodzone, somatyczne i neurologiczne, wywołane na skutek ekspozycji alkoholu spożywanego przez matki na dziecko w okresie prenatalnym, u **4** podopiecznych, za naszym pośrednictwem zdiagnozowano zespół FASD.

5. Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.

LICZBA DZIECI ZGŁOSZONYCH DO ADOPCJI	9
LICZBA DZIECI ZAKWALIFIKOWANYCH DO ADOPCJI	3
LICZBA DZIECI NIEZAKWALIFIKOWANYCH DO ADOPCJI / Z UWAGI NA WIEK, WIĘZI Z RODZINĄ ZASTĘPCZĄ, BRAK ZGODY DZIECK ITP./	4
KWALIFIKACJA W TOKU / Z UWAGI NA BRAK USTANOWIENIA OPIEKI PRAWNEJ/	2

Adopcja dziecka jest najlepszym rozwiązaniem, kiedy biologiczni rodzice nie chcą, albo nie potrafią sprostać obowiązkom rodzica, nie walczą o swoje dziecko, nie podejmują starań w kierunku jego powrotu do domu. W 2018

roku **2** dzieci zostało przysposobionych, w **1** przypadku sprawa jest jeszcze w toku.

6. Udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej.

Koordynatorzy udzielają wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej w zależności od potrzeb wychowanków. W ubiegłym roku z takiego wsparcia korzystało **33** podopiecznych (na dzień 31.12.2018r. pod opieką koordynatorów pozostało ich **26**), koordynatorzy odbyli łącznie **44** wizyty w ich miejscach zamieszkania. Co najmniej rok przed osiągnięciem pełnoletności, wychowanek dokonuje wyboru opiekuna usamodzielnienia. Opiekun ten wspiera osobę przygotowującą się do samodzielnego życia, spełnia rolę doradcy, pomocnika. W 2018r. zaszła konieczność wyznaczenia opiekuna usamodzielnia w **11** przypadkach. Ponadto na miesiąc przed osiągnięciem przez osobę usamodzielnianą pełnoletności, koordynator wspólnie z opiekunem usamodzielnienia wychowanka, uczestniczył w opracowaniu Indywidualnego Programu Usamodzielniania. W okresie sprawozdawczym przygotowano **13** takich dokumentów.

Postępowanie przed sądem rodzinnym i opiekuńczym

Zgodnie z art. 133 § 1 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, rodzice są zobowiązani do świadczeń alimentacyjnych względem dzieci, dopóki nie są w stanie samodzielnie się utrzymać. Zgodnie z art. 38 pkt 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wskazuje, że Kierownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie jest zobowiązany dochodzić świadczeń alimentacyjnych na rzecz dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, w przypadku, gdy od umieszczenia dziecka w pieczy upłynął rok. W 2018 roku, zasadnym było wystąpienie w **10** przypadkach z pozwami o alimenty, w **3** przypadkach przyznano świadczenia na rzecz dzieci, **2** powództwa zostały oddalone, natomiast **5** spraw nadal jest w toku

postępowania. W sytuacjach, gdzie dłużnik alimentacyjny uchyla się od ciężącego na nim obowiązku, koordynatorzy pomagają rodzinom zastępczym w przygotowaniu i złożeniu wniosku egzekucyjnego do komornika w celu windykacji należności.

Art. 47 ust. 7 cyt. powyżej ustawy nakłada na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej obowiązek złożenia wniosku o wydanie zarządzeń wobec małoletnich dzieci przebywających w pieczy zastępczej, celem uregulowania ich sytuacji prawnej. Powyższe jest realizowane w terminie 18 miesięcy od dnia umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, kiedy nie ma ono możliwości powrotu pod opiekę rodziców biologicznych. W 2018 roku zachodziła konieczność złożenia **6** takich wniosków, w **1** przypadku sprawa zakończyła się pozbawieniem praw rodzicielskich, w **1** sąd uznał brak podstaw do pozbawienia praw względem dziecka a **4** sprawy nadal są w toku postępowania.

Pomoc i wsparcie dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, prowadzenie poradnictwa i terapii, zapewnienie pomocy prawnej.

Wprowadzenie zawodu koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej jest jednym z najistotniejszych elementów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która zadania związane ze pomocą dziecku i rodzinie przeniosła z systemu pomocy społecznej na grunt pieczy zastępczej. Aby skutecznie wspierać, koordynator musi być jednak wyposażony w odpowiednie narzędzia, tak aby mieć możliwość zaproponowania rodzinie różnych dostosowanych do występujących potrzeb form pomocy.

Powiatowe Centrum to miejsce, gdzie opiekunowie zastępczy uczą się jak funkcjonować w systemie pieczy zastępczej, gdzie mogą wyjaśnić wszystkie swoje wątpliwości, gdzie mogą się rozwijać i poprawiać poziom swoich umiejętności poprzez uczestnictwo w szkoleniach.

Poprzez cykliczne spotkania z rodzinami zastępczymi, które zostały zakwalifikowane do udziału w Grupie Wsparcia dla Rodzin Zastępczych, dzięki wsparciu specjalistów ze Stowarzyszenia na Rzecz Wspierania Rodzin „Nowe Perspektywy”: psychologa, pedagoga, terapeuty rodzinnego oraz terapeuty ds. uzależnień opiekunowie zastępczy mieli możliwość poszerzenia swojej wiedzy oraz wzmocnienia potencjału w zakresie opiekuńczo – wychowawczym poprzez udział w następujących spotkaniach:

1. Zaburzone więzi w rodzinie – spotkanie z pedagogiem i psychologiem.
2. Gry i zabawy rodzinne – spotkanie prowadził animator
3. Wpływ substancji psychoaktywnych na życie młodego człowieka – spotkanie z terapeutą uzależnień i pedagogiem
4. Oczekiwania opiekunów a rzeczywistość w wychowywaniu – spotkanie z psychologiem
5. Radzenie sobie z trudnymi zachowaniami dzieci – spotkanie z psychologiem i terapeutą rodzinnym.

W swojej pracy pamiętaliśmy także o dzieciach. Wychodząc z założenia, że dziecko funkcjonujące w pieczy zastępczej najlepiej zrozumie inne dziecko będące w takiej samej sytuacji, zorganizowaliśmy szereg spotkań połączonych z atrakcyjnymi sposobami spędzania czasu wolnego.

L.p.	SZKOLENIA, WARSZTATY I SPOTKANIA ORGANIZOWANE PRZEZ PRACOWNIKÓW TUT. CENTRUM	Cel spotkań/ Prowadzący
1.	BAL KARNAWAŁOWY W RESTAURACJI BALLATON	Zabawa integracyjna połączona z poczęstunkiem, licznymi konkursami, tańcami i prezentami - zorganizowana dla dzieci przebywających w

		pieczy zastępczej oraz ich opiekunów.
2.	SZKOLENIE PN. ZACHOWANIA TRUDNE DZIECI I MŁODZIEŻY	Szkolenie poprowadzone przez Psychologa- skierowane do opiekunów zastępczych w ramach profilaktyki.
3.	SPOTKANIE INSPIRACYJNO – MOTYWUJĄCE Z AKTOREM ROBERTEM SZEWCZYKIEM	Spotkanie poprowadzone przez Roberta Szewczyka, znanego aktora - z zawodu Policjanta. Ideą spotkania był sprzeciw wobec hejtu, agresji i eskalowania przemocy wśród dzieci i młodzieży.
4.	SZKOLENIE PN. ROLA RODZINY ZASTĘPCZEJ W BUDOWANIU POCZUCIA WARTOŚCI DZIECKA	Szkolenie poprowadzone przez Pedagoga i Trenera Programu PRIDE. Spotkanie miało na celu podniesienie świadomości oraz wiedzy u uczestników spotkania, na temat wpływu rodziny na psychikę dziecka.
5.	SZKOLENIE Z PODSTAW PRACY Z KOMPUTEREM ECDL – szkolenie potwierdzone certyfikatem ukończenia kursu	Kurs poprowadził wykwalifikowany szkoleniowiec. Uczestnicy – opiekunowie zastępczy nabyli wiedzę i umiejętności praktyczne z zakresu obsługi komputera i urządzeń peryferyjnych. Pomysłodawcą i koordynatorem szkolenia był pracownik tut. Centrum, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej
6.	WARSZTATY EDUKACYJNO-INTEGRACYJNE W KRĘGIELNI PLATINUM – szkolenie adresowane dla	Celem warsztatów była promocja bowlingu jako sportu, który ma sporą szansę, aby dołączyć do grona sportów olimpijskich. Zajęcia

	małoletnich przebywających w pieczy zastępczej	odbyły się pod okiem instruktora bowlingu, który wprowadził młodzież w tajniki gry i zadbał o ich bezpieczeństwo. Podczas zajęć przeprowadzony został mini turniej bowlingowy. Pomysłodawcą i realizatorem spotkania był koordynator rodzinnej pieczy zastępczej.
7.	SZKOLENIE PN. O PRZYWIĄZANIU, CZYLI JAK BUDOWAĆ BEZPIECZNĄ WIĘŹ Z DZIECKIEM	Szkolenie poprowadzone przez Psychologa. Szkolenie miało na celu, podniesienie świadomości oraz wiedzy słuchaczy w zakresie funkcji opiekuńczo – wychowawczych i znaczenia rodziny w życiu dziecka.
8.	ZABAWA INTERGRACYJNA W HULA PARK W CENTRUM ZABAW DLA DZIECI	Celem spotkania było uatrakcyjnienie podopiecznym czasu wolnego i podtrzymywanie tradycji mikołajkowych, pobudzanie wyobraźni oraz integracja podczas wspólnej zabawy.
9.	SZKOLENIE PN. PROBLEMY WYCHOWAWCZE: JAK MÓWIĆ, ŻEBY DZIECKO NAS SŁUCHAŁO, JAK SŁUCHAĆ, ŻEBY DZIECKO DO NAS MÓWIŁO	Spotkanie poprowadził Psycholog. Celem spotkania było wzmocnienie umiejętności lepszego porozumiewania się opiekunów z dziećmi, kształtowania więzi opartych na wzajemnym szacunku, rozumienia zachowań dziecka i wspierania jego rozwoju.

Rola, jaką pełnią opiekunowie zastępczy nie jest łatwa, przejmują bowiem odpowiedzialność za dziecko, skrzywdzone przez bliskich, żyjące do tej pory według zasad, że dorośli są nieprzewidywalni i nie można im ufać.

Szczególnego znaczenia nabiera w tych przypadkach indywidualne wsparcie psychologa, z którego mogą korzystać zarówno dzieci /w tym pełnoletni wychowankowie/, jak i opiekunowie zastępczy.

Psycholog na bieżąco ściśle współpracuje także z koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej celem konsultacji ich działań i zwrócenia szczególnej uwagi na te rodziny, które w jakiś aspektach radzą sobie słabiej, czy przeżywają różnego rodzaju niepowodzenia. Jest obecny na każdym zespole do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, co pozwala na bieżące monitorowanie funkcjonowania dzieci w pieczy, omówienie sytuacji rodzinnej, korygowanie stosowanych przez opiekunów zastępczych metod wychowawczych itp. Powyższe skutkuje często podjęciem indywidualnej pracy z danym wychowankiem i jego rodziną.

W rejestrze porad i konsultacji psychologicznych dla rodzin zastępczych oraz pełnoletnich wychowanków odnotowano ich w tym roku **76 /91 osób/**. Dotyczyły one zachowań dzieci, diagnozy ich rozwoju, relacji w rodzinach, problemów wychowawczych, kontaktów z rodziną biologiczną, funkcjonowania rodzin zastępczych i dzieci, wzmocnienia dziecka i przygotowania go do planowanych zmian w jego życiu związanych np. z poszukiwaniami kandydatów na rodziców adopcyjnych. W każdym przypadku prowadzona jest karta poradnictwa. W bieżącym roku psycholog udzielił także **15** porad psychologicznych dla **16 osób** z terenu powiatu radomskiego, w tym osobom starającym się o pełnienie funkcji rodzica zastępczego, rodzicom biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej celem zmotywowania ich do podjęcia działań w kierunku odzyskania władzy rodzicielskiej.

Każdy wychowanek umieszczony w pieczy zastępczej ma sporządzaną przez psychologa diagnozę rozwoju psychofizycznego. Diagnoza służy także określeniu potrzeb dziecka ze specjalnymi preferencjami edukacyjnymi

/potrzeba udziału w zajęciach rewalidacyjno – wychowawczych, objęcia dziecka pomocą profilaktyczno – wychowawczą, resocjalizacyjną, leczeniem, rehabilitacją/. Diagnostyka zawiera m.in. opis sytuacji środowiskowo-rodzinnej dziecka, śledzi przebieg jego rozwoju, określa mocne strony lub obszary wymagające stymulacji. Zawiera również wskazania dotyczące dalszej pracy z dzieckiem. W 2018 roku przygotowano 31 takich diagnoz, które zostały sporządzone w oparciu o zgromadzoną dokumentację, wywiad z rodziną zastępczą oraz przeprowadzone badania psychologiczne małoletnich z zastosowaniem rozmowy kierowanej, obserwacji oraz dobranych stosownie do wieku dziecka narzędzi i pomocy diagnostycznych.

Psycholog przeprowadził także u **3** osób badania pod kątem predyspozycji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Opinie zostały przygotowane w oparciu o obserwacje, indywidualne rozmowy także z każdym z dzieci/wychowanków aktualnie przebywających w opiniowanej rodzinie.

Ocena sytuacji dziecka

Piecznia zastępcza zastępuje opiekę rodziców biologicznych i trwa przez czas do tego konieczny. Często, jest to czas długi, nawet do przekroczenia przez dziecko progu dorosłości, ale zasadność kontynuacji pieczy podlega okresowej weryfikacji.

Przedmiotowe zadanie jest realizowane przez zespół do spraw oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej, powołany zarządzeniem Nr 19/2014 Dyrektora Powiatowego Centrum z dnia 15 października 2014 roku. Skład zespołu wchodzi: przewodniczący - kierownik zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej i pomocy społecznej, członkowie komisji: psycholog, przedstawiciel ośrodka adopcyjnego, koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, rodzice zastępczy, pedagodzy, właściwi asystenci rodziny, rodzice dziecka, z wyjątkiem rodziców pozbawionych władzy rodzicielskiej.

W 2018 roku dokonano **250 ocen**.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami oceny przygotowywane są nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy, a w przypadku dzieci w wieku poniżej 3 lat nie rzadziej niż co 3 miesiące, w celu omówienia aktualnej sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, analizy stosowanych metod pracy zarówno z nim, jak i rodziną zastępczą, modyfikowania planu pomocy, ewentualnego monitorowania procedury adopcyjnej, oceny stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb, a przede wszystkim oceny zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej, która to informacja następnie jest przekazywana do sądu.

Dzieci z rodzin zastępczych często osiągają gorsze wyniki w nauce i mają więcej problemów dydaktycznych niż rówieśnicy. Słabe osiągnięcia edukacyjne zwykle są spowodowane zaniedbaniami we wcześniejszych okresach rozwojowych. Z tego powodu, w każdym semestrze szkolnym, lub częściej jeśli zachodzi taka potrzeba koordynatorzy wysyłają do placówek oświatowych korespondencję z prośbą o opinię na temat dziecka, jego funkcjonowania w środowisku szkolnym i grupie rówieśniczej, jego postępów w nauce, współpracy szkoły z opiekunami zastępczymi dziecka itp.

Ocena sytuacji dziecka uwzględnia również stan jego zdrowia. W tym celu, raz w roku opiekunowie zastępczy mają obowiązek przedłożenia stosownych zaświadczeń. W 2018 roku uzyskaliśmy ich **119**.

Także opiekunowie zastępczy mają obowiązek przedłożenia co 2 lata aktualnych zaświadczeń lekarskich o braku przeciwwskazań zdrowotnych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, w 2018 roku uzyskaliśmy **102** zaświadczenia potwierdzające posiadanie przez opiekunów zastępczych odpowiednich pod względem zdrowotnym predyspozycji.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej uczestniczą także w zespołach ds. oceny sytuacji dziecka organizowanych przez placówki opiekuńczo – wychowawcze. Łącznie odbyło się ich **14** - w Domu Matki i Dziecka w

Jasieńcu Iłżeckim Dolnym z filią w Starachowicach, Powiatowym Zespole Placówek Pomocy Dziecku i Rodzinie w Siennie oraz Łaziskach.

Pieczą zastępczą jako tymczasowa forma opieki w założeniu ma służyć powrotowi dziecka pod opiekę rodziców biologicznych. Z tego powodu ogromnie ważne jest podjęcie intensywnej pracy z rodziną biologiczną, zmierzającej do trwałego usunięcia powodów umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej. Podkreślić należy, że jest to zadanie samorządu gminnego, jednak my również ze swojej strony oferujemy rodzicom bezpłatną pomoc psychologiczną, pedagogiczną i socjalną oraz poradnictwo prawne, jak również wsparcie koordynatora, pracującego z rodziną zastępczą, w której zostało umieszczone dziecko.

Jednym z głównych zobowiązań sprawujących rodzinną pieczę zastępczą jest umożliwianie kontaktu między dzieckiem a rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowi inaczej. Prawo do kontaktów z dzieckiem jest prawem niezależnym od władzy rodzicielskiej, o ile sąd nie zakazał tych kontaktów. Obowiązkiem każdej rodziny zastępczej jest zatem współpraca oraz umożliwianie dziecku podtrzymywania kontaktów z rodzicami biologicznymi. Realizacja tego obowiązku jest oczywiście uzależniona od postawy rodziny biologicznej, która w żaden sposób nie może zakłócać prawidłowego rozwoju dziecka oraz jego funkcjonowania w rodzinie zastępczej. Praktyką Powiatowego Centrum najczęściej jest organizowanie spotkań dziecka z rodziną biologiczną w specjalnie przygotowanym do tego pokoju, wyposażonym w zabawki, gry, przybory plastyczne itp. i są nadzorowane przez koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Zazwyczaj trwają one średnio 1-2 godziny. Kilkakrotnie koordynator odwiedził także środowisko rodziny biologicznej podczas trwającego urlopowania dzieci.

27 dzieci przebywających w pieczy zastępczej spotyka się w miarę systematycznie ze swoimi rodzicami. W omawianym okresie odbyło się **114** takich spotkań. Ich przebieg jest monitorowany, na bieżąco sporządzane są notatki dotyczące zachowania rodzica i jego odnoszenia

się do dziecka, odnotowywane są uwagi dotyczące reakcji dzieci na kontakt z rodzicem. Jest to także dla sądu ważne źródło informacji na temat wzajemnych relacji i więzi rodzinnych. Niekiedy, zdarza się, że za zgodą rodziny zastępczej spotkania odbywają się u nich w domu, jest to jednak możliwe tylko w tych przypadkach, kiedy rodzice zachowują się odpowiedzialnie i czynią realne starania o powrót dzieci pod ich opiekę (w ubiegłym roku w magazynie Citybonus ukazał się artykuł będący relacją matki biologicznej, której sąd najpierw odebrał dzieci, ale dzięki współpracy z rodziną zastępczą oraz Powiatowym Centrum, a przede wszystkim zmianie swojej postawy życiowej udało jej się odzyskać prawa do syna i 2 córeczek).

Aby zmotywować rodziców biologicznych do pracy nad sobą i przejęcia odpowiedzialności za własne dzieci, w 2018 roku zorganizowaliśmy dla nich grupę wsparcia, do udziału w której wytypowaliśmy **25 osób /w miarę systematycznie uczestniczyło 13 osób/**. Poza wsparciem rodziców, organizowane były również wspólne spotkania z dziećmi /wspólna zabawa, Wigilia, Festyn Rodzinny).

Intencją i założeniem pieczy zastępczej jest jej tymczasowość, w związku z czym dziecko powinno przebywać w niej do momentu uregulowania sytuacji życiowej własnej rodziny. Przyznać jednak należy, że współpraca z rodziną naturalną układa się bardzo różnie i jest trudna. W roku 2018 - **4 dzieci** powróciło do swoich rodzin biologicznych.

Opinia dotycząca predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Pełnienie funkcji rodziny zastępczej może być powierzone tylko tym osobom, które są zdolne do sprawowania właściwej opieki nad dzieckiem, co zostało potwierdzone opinią o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji zastępczej wystawioną przez psychologa, który posiada co najmniej wykształcenie wyższe magisterskie na kierunku psychologia oraz 2 letnie doświadczenie w poradnictwie rodzinnym.

Opinie są przygotowywane w oparciu o badania psychologiczne z zastosowaniem rozmowy indywidualnej i obserwacji, testów kwestionariuszowych oraz badań psychologicznych dzieci przebywających w rodzinach zastępczych z wykorzystaniem rozmowy kierowanej, obserwacji, testu Rysunku Rodziny itp. W 2018 roku zostało przebadanych łącznie **28** rodzin, w tym: **20** rodzin pełniących już funkcję rodzin zastępczych oraz **8** rodzin - kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. **26** opinii zostało przygotowanych przez 2 różnych psychologów zatrudnionych na podstawie umowy zlecenie oraz **2** opinie przygotował psycholog zatrudniony w Powiatowym Centrum.

Opinia psychologiczna jest ważnym narzędziem pozwalającym na dokonanie oceny predyspozycji i umiejętności osób zgłaszających gotowość oraz motywacji ludzi dążących do sprawowania funkcji rodziny zastępczej. Na jej podstawie możliwe jest wyeliminowanie tych kandydatów, którzy nie dają rękojmi należytego sprawowania pieczy nad dziećmi. Mając na uwadze dobro i bezpieczeństwo dzieci, z woli ustawodawcy - pozytywna opinia psychologiczna jest warunkiem wymaganym i niezbędnym do uzyskania statusu rodziny zastępczej.

Ocena rodzin zastępczych

Zgodnie z art. 132, art. 46 ust. 3 cyt. Ustawy - do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy dokonywanie oceny rodziny zastępczej, pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonej funkcji oraz jakości wykonywanej pracy. Ocena jest dokonywana przy udziale kierownika zespołu, koordynatora, asystenta rodziny, a także psychologa.

Pierwsza ocena jest dokonywana nie później niż przed upływem roku od umieszczenia w rodzinie pierwszego dziecka, kolejna po upływie roku od dokonania pierwszej oceny, a następnie nie rzadziej niż co 3 lata.

Mając na uwadze powyższe w 2018 roku zachodziła potrzeba dokonania oceny **27** rodzin, z tego **26** rodzin uzyskało ocenę pozytywną.

Tylko w **1** przypadku została wydana ocena negatywna. Przyczyną było niewystarczające wywiązywanie się ze swoich obowiązków przez opiekuna zastępczego, który wykazywał dużą niezaradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, niedostatecznie zaspokajał potrzeby podopiecznego. W rezultacie wzmożonej pracy z rodziną ze strony koordynatora, w ścisłej współpracy z asystentem gminnego ośrodka pomocy społecznej ponowna, dokonana po sześciu miesiącach od poprzedniej - II ocena rodziny okazała się pozytywna. Opiekun lepiej zaczął wywiązywać się z obowiązków opiekuna zastępczego, bardziej zaangażował się w obowiązki domowe, nawiązał kontakt z nową szkołą podopiecznego, zaczął brać udział w szkoleniach organizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy.

Nadmienić należy, że w minionym roku były również przeprowadzane kontrole wybranych losowo rodzin zastępczych ze strony audytora wyznaczonego przez Zarząd Powiatu Radomskiego. Kontrole zostały przeprowadzone w **5** zawodowych rodzinach zastępczych, **5** niezawodowych oraz **5** spokrewnionych, pod kątem jakości sprawowanej opieki, jak również wywiązywania się ze swoich obowiązków przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, względem rodzin. Kontrola obejmowała również rozmowy z dziećmi przebywającymi w pieczy. Wyniki kontroli we wszystkich rodzinach były pozytywne.

Wszystkie opisane w niniejszym sprawozdaniu działania realizuje zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej i pomocy społecznej, pamiętając o tym, że wychowanie dziecka „po przejściach” jest rzeczą bardzo trudną i trwa przez wiele lat. Powinien to być cały szereg oddziaływań zarówno tych intencjonalnych, jak i niezamierzonych, mających na celu przekazanie norm, wartości, zasad społecznie akceptowanych, wyposażenie w bagaż potrzebnych doświadczeń, gdzie największą nagrodą może być dobrze ukształtowany, szlachetny młody człowiek.